

Kronika obce Dětmarovice

okres Karviná

Rok 2000

Obsah kroniky obce – rok 2000:

A: TITULNÍ LIST ROKU:	1/00
B: OBSAH ROČNÍHO ZÁPISU:	2/00
C: ÚVOD:	5/00
<i>Konec dvacátého století</i>	5/00
D: ROČNÍ ZÁPIS:	
Počasí a příroda	6/00
➤ Počasí a příroda v roce 2000	7/00
• Začátek roku	7/00
• Větrná smršť	7/00
• Na jaře katastrofální sucho	8/00
• Astrologické jevy	8/00
• V červnu padaly rekordy	8/00
• Vítr způsobil požár	9/00
• Tornádo na Zálesí	10/00
• Velká voda	10/00
• Krupobití	10/00
• Tropická vedra	12/00
• Klíněnka jírovcová	12/00
• Popletená příroda	13/00
• Podzim	13/00
• Začátek zimy	14/00
Politický a veřejný život	15/00
➤ Volby do zastupitelstva kraje	16/00
➤ Změny ve funkcích	17/00
➤ Organizační změny	17/00
➤ Z činnosti obecního zastupitelstva	18/00
Ze života obce	21/00
➤ Plán rozvoje obce v roce 2000	21/00
➤ Rozpočtová opatření	22/00
➤ Plnění rozpočtu obce za rok 2000	22/00
➤ Výsledek hospodaření obce za rok 2000	24/00
➤ Několik slov o plynofikaci	24/00
➤ Neinvestiční akce	25/00
• Doprava, vodní hospodářství	25/00
• Školství	25/00
• Kultura	26/00
• Komunální služby	26/00
• Životní prostředí	27/00

• Sociální věci	28/00
• Požární ochrana, všeobecná veřejná správa	28/00
➤ Příspěvky organizacím	29/00
➤ Územní plán obce	29/00
➤ Záměr rekonstrukce čp. 22	30/00
➤ Půjčky občanům z prostředků obce	30/00
➤ Veřejně prospěšné práce	30/00
➤ Rozbor poštovního	31/00
➤ Očkování psů proti vzteklině	31/00
➤ 10 let činnosti obecních úřadů	31/00
➤ Propagace obce	32/00
• Regiontour 2000	32/00
• Putování Těšínským Slezskem	32/00
• Letecké snímky obce	33/00
• Umělecké fotografie Štefana Špice	33/00
• Internetové stránky obce	33/00
• Příspěvky do médií	33/00

Životní prostředí **34/00**

➤ <i>Stále dýcháme těžké kovy</i>	34/00
➤ Hluková studie	35/00
➤ Ceny za odvoz komunálního odpadu	37/00

Průmysl **38/00**

➤ Elektrárna	39/00
➤ Důlní otřesy	40/00
➤ Dobývání porubu č. 142372	41/00
➤ Vliv hornické činnosti na životní prostředí	41/00

Služby, obchod, podnikání **43/00**

➤ Aromka	44/00
➤ Firma Ciba	46/00
➤ Ze světa drobných podnikatelů	47/00
➤ Jednatelství České pojišťovny	49/00

Obyvatelstvo **50/00**

➤ <i>Obyvatelstvo v letech 1995-2000</i>	50/00
➤ Vítání občánků	51/00
➤ Mezinárodní svatba	51/00
➤ Zlaté svatby	51/00
➤ Odešli z našich řad (Emil Blaník)	51/00
➤ Nezaměstnanost v okrese	52/00
➤ Úhrady za úkony pečovatelské služby	52/00
➤ Projednávání přestupků	52/00
➤ Dopravní nehody v roce 2000	53/00
➤ Kriminalita	53/00

Kultura, církve, náboženství **54/00**

➤ Některé kulturní akce v roce 2000	55/00
-------------------------------------	-------

➤ Statistické ukazatele knihovny za léta 1997-2000	56/00
➤ Z činnosti knihovny	57/00
➤ Divadelní společnost Miroslava Dědice	57/00
➤ Televize v životech našich obyvatel	58/00
➤ 130. výročí postavení kostela	60/00
• Úvodem	60/00
• Z historie kostela – výstavba	60/00
• Opravy kostela do roku 1949	61/00
• Posledních 50 let	62/00
➤ 75. výročí založení sboru CASD	64/00
• Z historie sboru	64/00
• Z historie Církve adventistů sedmého dne	67/00
• Kazatelé	67/00
➤ Slezská církev evangelická	67/00

Školství	68/00
➤ <i>Ze života základní školy</i>	68/00

Sport, zájmové a společenské organizace	69/00
➤ Z činnosti SK Dětmorovice	70/00
• Z historie kopané v Dětmorovicích	70/00
• Z činnosti v roce 2000	71/00
➤ Z činnosti TJ Sokol	72/00
➤ Z činnosti včelařů	72/00
➤ Z činnosti myslivců	72/00
➤ Gracia ČEZ – EDĚ 2000	73/00
➤ Mistrovská soutěž ve zpěvu kanárů	73/00

Žijí mezi námi	74/00
➤ Členové českého svazu bojovníků	74/00
➤ Dobrodruh na Rallye Paříž-Dakar	75/00
➤ Fotbaloví fanoušci	75/00

Zvyky, obyčeje, pověry	76/00
➤ Dziećmorowski podciep	76/00
➤ Mezinárodní den žen	79/00

Závěr	80/00
➤ Stručné zhodnocení roku	80/00

E: Z HISTORIE:	
➤ Budova čp. 25	81/00

F: SEZNAM PŘÍLOH:	
➤ Fotodokumentace	85/00
➤ Jiné materiály	85/00
➤ Mimořádné materiály	87/00

G: POZNÁMKY:	88/00
---------------------	-------

Úvod

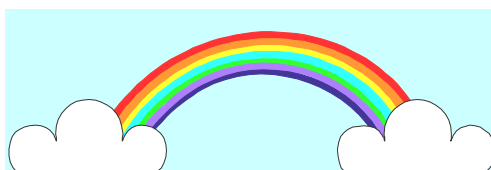

Konec dvacátého století

Koncem roku 1999 vypukla celosvětová mánie a celý svět se velkolepě chystal na přivítání nového roku 2000.

Moderní satelitní technika pak umožnila miliónům televizních diváků sledovat poslední západy slunce ve starém tisíciletí, bujaré silvestrovské oslavy i první denní paprsky magického roku 2000 na mnoha místech světa tak, jak přicházel nový rok do jednotlivých časových pásem zeměkoule.

Počasí a příroda

V Dětmarovicích jsme byli dlouhá desetiletí zvyklí na to, že občas přišla po deštích „velká voda“, ale to tak asi bylo vše. O jiných přírodních pohromách a katastrofách jsme se dočítávali pouze v tisku či sledovali je v televizi.

Rok 2000 byl v tomto směru zcela výjimečný. Ani Dětmarovicím se totiž nevyhnuly přírodní katastrofy, na což jsem zde nebyli zvyklí. Během několika měsíců obcí prošly 3 přírodní pohromy – v březnu vichřice, pak v červenci na Zálesí jakási obdoba tornáda a konečně v srpnu krupobití.

Celkově dochází ke zvýšené četnosti těchto přírodních jevů – snad v důsledku klimatických změn a zřejmě také přičiněním lidí.

Rok 2000 byl podle měření v pražském Klementinu nejteplejším rokem od roku 1775. Tedy od doby, kdy se tato pravidelná měření provádějí. Průměrná denní teplota dosáhla 11,78 °C.

V roce 2000 byly dosaženy rekordní teploty hned pětkrát:

Datum:	Průměrná teplota pro tento den:	Minimum:		Nové letošní maximum:
		°C	dosaženo v roce:	
11.6.	17,3 °C	7,2	1838, 1881	33,5 °C
21.6.	18,3 °C	6,3	1915	35,6 °C
22.6.	19,4 °C	6,6	1921	34,9 °C
15.10.	10,5 °C	-1,5	1784	23,7 °C
13.12.	1,3 °C	-18,3	1808	14,3 °C

Počasí a příroda v roce 2000

Začátek roku

Začátek roku jsme přivítali s nepatrným množstvím sněhu, spíše jen ostrůvky sněhu, denní teploty se pohybovaly okolo nuly, foukal studený vítr. Toto počasí vydrželo až do 17.1., kdy navečer přišla menší bouřka.

18.1. foukal silný vítr, v poledne přišla opět bouřka, během dne pak 2x sněhová vánice, meluzína svištěla do komína, napadlo cca 20 cm sněhu. I další den sněžilo. 20.1. se při silném větru tvořily závěje. I další dny dále sněžilo. V celé České republice byl kalamitní stav. 25.1. byl noční mráz, který dosáhl -9°C . Na Pradědu v Jeseníkách bylo toho dne už 210 cm sněhu.

26.1. se začalo mírně oteplovat, sníh mírně tál. Obleva v dalších dnech zesilovala. 1.2. byla denní teplota již 10°C a bylo téměř bez sněhu. Na některých místech republiky tak začaly povodně.

16.2. byla neobvyklá teplota 13°C , svítilo sluníčko jako na jaře.

Větrná smršť

9. března se těsně před patnáctou hodinou přehnala nad centrem obce větrná smršť. Z ničeho nic začal foukat vítr, který zesiloval, začalo poprchávat. Najednou se setmělo, začalo lít jako z konve. Všechno kolem svištělo. Začalo silně sněžit, za chvíli padaly kroupy. Ve vzduchu lítalo listí ze stromů, dokonce i kusy větví. Vypadalo to, jak by přišel konec světa.

Dělníci, kteří pracovali na rekonstrukci budovy bývalého kina dokonce tvrdili, že viděli, jak se od elektrárny blížil vzdušný vír.

A bylo to tady. Krytina z části střechy z domu čp. 25 se najednou jakoby zvedla, zatočila a po několika sekundách její část přistála přesně doprostřed okresní silnice.

Byla to strašná podívaná, co příroda během několika sekund dokáže.

Kromě střechy z bývalé Něbrojovy budovy tato smršť vyvrátila celý úsek zdi nad hřbitovem a tím poničila několik pomníků na hrobech. Poškodila střechu na smuteční obřadní síni, vyvrátila strom v parku, dva sloupy elektrického vedení poblíž budovy čp. 25 a také poškodila několik střech na rodinných domcích v této oblasti. Naštěstí se při této události nikomu

Zničená hřbitovní zeď

nic nestalo, třebaže po silnici procházeli chodci a jezdila auta.

Sama jsem tuto událost sledovala z chodby obecního úřadu.

Po tomto zcela neobvyklém jevu ještě 13.-16.3. byly sněhové přehánky, ve dnech 20.-23.3. přehánky různého charakteru. Jarní počasí začalo 27.3., avšak již 7.4. došlo ke znatelnému ochlazení, noční teploty se pohybovaly okolo 0°C .

Naštěstí toto počasí netrvalo dlouho.

Na jaře katastrofální sucho

Od neděle 15.4. bylo nádherné slunečné téměř letní počasí, které přetrvalo až do velikonočních dnů, tj. do 23.-24.4., dokonce i do dalšího týdne. Denní teploty byly cca 28°C, večery ale chladnější. Počasí těchto dnů bylo teplejší než v některých přímořských státech.

O velikonočních byl již téměř odkvetlý zlatý déšť, narcisy a tulipány dokvétaly, kvetly ovocné stromy. Bylo to vlastně neštěstí, protože včely ještě nevyletěly z úlů a stromy neměl kdo opylit. Někteří lidé v těchto dnech již vysazovali muškáty, petunie a další květiny do truhlíků.

29.-30.4. byl nádherný víkend při mimořádně neobvyklé teplotě 30°C.

Na 1. máje již byly odkvetlé narcisy, tulipány a také ovocné stromy, nádherně kvetl šeřík.

8.5. jsme si oddychli, přišla bouřka a konečně zapršelo.

11.5. bylo opět nádherné počasí, až vedro a dusno.

V plném květu byly již skalničky a pozdější odrůdy azalek. Dokonce předčasně rozkvétaly první odrůdy irisů (kosatců), pivoňek a také další trvalky.

Dle mého úsudku byla příroda posunuta oproti minulým létům minimálně o jeden měsíc dopředu. Dle sdělení hydrometeorologů květnové teploty dosáhly maxima za celé období, co je sledován průběh počasí v meteorologických stanicích.

12.-13. května se mírně ochladilo, v noci z 18. na 19.5. se nad obcí přehnala bouřka. Od toho dne se mírně ochladilo, bylo deštivo a oblačno.

Astrologické jevy

Začátkem května se hodně hovořilo o nezvyklých astrologických jevech.

V pátek 5.5. došlo **k seřazení planet** Merkur, Venuše, Mars, Jupiter a Saturn na opačné straně Slunce než je Země. Vědci, hlavně astrologové, předpokládali, že se vytvoří „energetický vysavač“, který na Zemi způsobí velké katastrofy, především výbuchy sopek, silná zemětřesení a záplavy. Jiní tvrdili, že tomuto uspořádání planet lze přisuzovat význam pouze astrologický nikoliv fyzikální.

6.5. okolo 14,00 hodin se ozval v Dětmovicích obrovský rachot. Lidé vybíhali z domů a poslouchali, co se děje. Toto neobvyklé dunění, jež jsme ještě nikdy v životě nezažili a jež připomínalo zemětřesení, se ozývalo z velké výšky. Uvažovali jsme, zda nevybouchlo letadlo.

Jak se později ukázalo, nebyli jsme u nás v Dětmovicích jediní, kteří vnímali tento nezvyklý jev. Mohli ho pozorovat obyvatelé celého Ostravska. Jednalo se totiž o **výbuch meteoritu**, který přeletěl nad Severní Moravou.

V červnu padaly rekordy

Také červnové počasí dosáhlo teplotních maxim a ve třech případech dokonce i rekordů. Již od úplného začátku června bylo vedro, nádherné letní počasí, teploty mezi 30°C až 36°C.

11.6. byl dosažen rekord 33,5 °C.

21.6. naměřili meteorologové v Ostravě – Porubě teplotu 33° C, jinde v regionu byly naměřeny teploty ještě vyšší. Pro tento den bylo maximum 30,3° C, kterého bylo dosaženo v roce 1992. Z toho evidentně vyplývá, že teplotní rekord prvního letního dne v severomoravském regionu byl překonán.

Nejvyšší teplota, která byla od roku 1961 naměřena na severu Moravy je z 1. srpna 1994, a to 37,4° C.

Teplotní rekordy zaznamenali hydrometeorologové po celém území republiky, nikde však rtuť teploměru nedosáhla vůbec nejvyšší letní hodnoty 40,2° C naměřené 27.7.1983 v Praze – Uhřetěvsi.

Nejtepleji bylo ve středu 21.6. zřejmě ve Velichovkách na Náchodsku, kde teplota vzduchu dosáhla 36,3°C. Na 35,6° C vystoupil teploměr v pražském Klementinu, čímž byl o 3,2° C překonán 139 let platný rekord z roku 1861.

Také následující den 22.6., kdy rtuť teploměru vystoupila na 34,9°C, byl v pražském Klementinu rekord zaznamenán.

Když jste v těchto dnech nechali pár hodin někde zaparkované auto, bylo v něm jako v pekáči. Teploměr, který má stupnici do 60°C, už nebyl schopen zaznamenat skutečnou teplotu, která zde byla.

Dlouhotrvající tropické teploty - navíc dá se říci předčasné - nesvědčí zvířatům, rostlinám, ba ani lidem.

Zvířata vyhledávají stín, leží téměř bez pohybu a nemají ani chuť na žrádlo. Rostliny jsou povadlé, osychají, osychá i tráva. Kdybychom denně květiny a zeleninu nezalévali, bylo by už dávno vše poschlé. Když večer rostliny zaléváme, voda okamžitě vsákne do vyprahlé země a ráno ani není poznat, že jsme toto udělali.

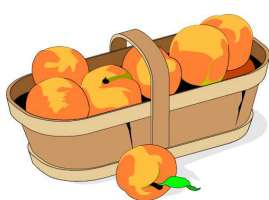
Stejně tak na lidi má toto počasí neblahý vliv. Potíme se, jsme unaveni, míváme bolesti hlavy, na práci nemáme náladu a žehráme, aby bylo líp a konečně zapršelo.

Když pozorujeme přírodu, není nám dvakrát do smíchu. Vše je velmi uspěchané a urychlené. Jelikož včely vyletěly z úlů později, než kvetla většina ovocných stromů, ovoce bude velmi málo a to málo bude ještě navíc velmi drobné, protože stromy neměly dostačující vláhu. Jahodám ještě nestačilo narůst nové listí a už dozrávají plody. Ty jsou mnohem menší než v jiných letech.

Jako raritu pro toto období možno uvést skutečnost, že v noci z 26. na 27.6. byla u nás v 5 hodin ráno teplota pouze 5°C.

Vítr způsobil požár

Některé dny při vysoké teplotě foukal poměrně silný vítr, který byl pro nás blahodárný, protože díky němu nám nebylo takové vedro. Na druhou stranu ale způsobil i vážné problémy. Dne 19.6. pálili u rodinného domku čp. 164 rodiny Kubánkovy na Zálesí dřevo. Následkem větru se plameny dostaly do jeho blízkosti a domek se vzňal. Oheň se šířil velmi rychle. Na místě zasahovalo několik profesionálních hasičských jednotek, ale poměrně sešlé stavení se nepodařilo zachránit. Prakticky zůstaly pouze obvodové zdi.

V červenci došlo k podstatnému ochlazení, byly dosti chladné večery a noci, časté přehánky doprovázely bouřky a silné větry. Denní teploty poklesly o více jak 10°C. Již 5.7. byly na trhu k dostání první meruňky. Plody však byly velmi malé – velikosti asi jako švestka. Ovocnáři tvrdili, že letošní úroda meruněk byla minimálně o 50 % nižší než v jiných letech.

Tornádo ?

V sobotu 8.7. se nad místní částí na Zálesí přehnal velmi silný déšť, dá se říci téměř průtrž mračen. Byl doprovázen silným větrem. Situace byla hodně podobná té, která se odehrála v březnu nad centrem obce, jen nebyla taková tma.

Připomínala tornádo. Či snad to opravdu bylo tornádo?

Jev trval jen několik málo minut, ale následky byly dosti značné. Došlo k polámání větví na vzrostlých stromech, byly vyvráceny celé stromy i s kořeny, ze dvou rodinných domků byly odneseny střechy a třetí střecha byla vážně poškozena.

Střecha z domku čp. 252 přistála na zahradě za domem

V týdnu od 10. do 16.7. se vyskytovaly časté přeháňky, což značně zkomplikovalo situaci poškozeným domům.

11.7. v oblasti severovýchodního Rakouska došlo k poměrně silnému **zemětřesení**, které bylo označeno jako nejsilnější zemětřesení ve střední Evropě co kdy vůbec bylo. Zaznamenali je i v některých místech naší republiky.

Velká voda

Jak jsem již dříve napsala, od 10.7. se neustále vyskytovaly přeháňky, téměř denně poprchávalo. 15.-17. 7. silně pršelo, až konečně 17.7. ve 14,30 hod. dosáhla řeka Olše 2. stupně povodňové aktivity. Ve 14,50 byla svolána jednotka Sboru dobrovolných hasičů. V 17,00 hodin vystoupila Olše z 1. břehu. Na hranicích Dětmovic a Závady se Olše vylila i z 2. břehu a zaplavila přilehlé zahrady. Ve Věřňovicích rovněž.

Na Olši byl toho dne nejhorší stav v celé České republice. Tato situace trvala do 18.7. do 1,00 hodiny po půlnoci. V té době hladina klesla o 30 cm. V 5 hodin ráno klesla Olše o dalších 20 cm, v 11,30 hod. byl 2. stupeň povodňové aktivity odvolán.

V těchto dnech bylo již zralé obilí. Mělo nepřírozenou téměř černou barvu, na spoustě polí bylo poležené. Na pole ale nešlo pro rozmokřelý terén těžkou zemědělskou technikou vjet. Konečně 24. a 25. 7. se podařilo obilí z některých polí sklídit, ale opět hned v dalších dnech pršelo.

29.7. se opět zvedla voda v řece, byl vyhlášen 1. stupeň povodňové aktivity.

Letošní žně probíhaly velmi pomalým tempem. Obilná zrna byla porostlá, z polí byla cítit ztuchlina, sláma byla černá. V týdnu od 31.7. do 6.8. nebylo dne, aby nezapršelo.

Krupobití

V neděli 6.8. se velmi brzy setmělo. Tato skutečnost dávala najevo, že se blíží něco mimořádného. Kolem 21,00 hodiny to začalo venku svištět - přiřítla se bouře. Zvuky venku sílily, na okna začalo něco klepat, spíše bouchat. Když jsme se podívali oknem ven, nemohli jsme uvěřit vlastním očím. Padaly obrovské kroupy. Než jsme si

uvědomili, co se děje, byla skla oken, u kterých jsme stáli, vysypaná. Šel nám až mráz po zádech, a ustrnule jsme čekali, co bude dál.

Venku na dvoře jsme měli auta. Napadlo nás, abychom šli ven a uklidili je. Když jsme ale vyšli na dvůr, vzdali jsme to a jen jsme přihlíželi, jak kroupy vrývají do plechu aut důlky.

Padaly kroupy velikosti tenisového míčku, některé byly oválné jako slepičí vejce. Některé kroupy vlastně nebyly jednotlivými kroupami, ale celými nepravidelnými ostrými ledovými chuchvalci, které byly vlastně srostlé z mnoha desítek jednotlivých krup. Ničily vše, co jim stálo v cestě. Byly poničené střechy, především eternitové. Na některých domech bylo poškozeno až 50 % krytiny. Bylo rozbito mnoho skleníků a stovky oken. Téměř každé auto, které garážovalo venku, mělo rozbitá okna a dolíky na kapotách.

Kroupy, které po 14 dnech skladování v mražáku byly ještě takto veliké. Porovnání se slepičím vajíčkem a krabičkou zápalek

Také úroda na polích a zahradách byla zničena. Obilí, které někteří občané nestačili sklídit z důvodů zamokřené půdy, bylo kroupami vymláčeno. Na zahradách zůstaly jen jakési pahýly po užitkových i okrasných rostlinách. Také květiny v truhlících byly zcela zničeny. Stromy byly jako očesané, bez ovoce i bez listů.

Byla to událost skutečně ojedinělá, kterou si nikdo, opravdu nikdo, za svůj život nepamatuje. Byla postižena nejen celá naše obec, ale také další obce a města karvinského okresu.

V obci byly vyčísleny škody, způsobené krupobitím:

Název	majetek obce		majetek občanů		škoda celkem
	počet	Kč	počet	Kč	
Budovy - školy	4 ks	1,100.000			1,100.000
Zdravotnická zařízení					
Bytové domy	1 ks	150.000			150.000
Rodinné domy			400 ks	16,000.000	16,000.000
Stavby k rekreaci a chatky			30 ks	300.000	300.000
Pozemní komunikace	10 km	350.000	15 km	100.000	450.000
Vedení a inženýrské sítě	7 km	1,000.000			1,000.000
Stroje, dopravní prostředky			100 ks	5,000.000	5,000.000
Úroda			300 ha	600.000	600.000
Kulturní památky					
Celkem		2,600.000		22,000.000	24,600.000

Je to až neuvěřitelné, jaká škoda byla způsobena jen v naší obci. V rámci celé postižené oblasti jdou škody do statisíců miliónů.

Tropická vedra

Po tomto krupobití přišlo v dalších 2 týdnech od 7. do 20.8. velké parno. Teploty se pohybovaly okolo 30°C a střídaly se s dalšími vydatnými přeháňkami. Špatně se dýchalo, vzduch byl těžký, přesycen vodou – jako v tropech.

Tyto povětrnostní podmínky (vlhko a parno) byly jako stvořené pro líhnutí hmyzu. Vyskytovalo se velké **množství komárů**. Ještě skoro nezašlo slunko a již začínali štípat. Psaly o tom i noviny, které uváděly, že na Karvinsku je nebývalé množství komárů a z obchodů vymizely veškeré repelenty.

V sobotu 19.8. bylo vedro, teplota vystoupila nad 30°C. Doma nám teploměr ukazoval ve stínu na severní straně domu 33°C. V tomto vedru byli lidé nuceni pracovat – především odstraňovali následky po nebývalém krupobití na střeších svých domků.

Pokračovalo se ve vyorávání brambor. Na to, jaké bylo počasí, byla letošní úroda této plodiny nezvykle dobrá. Nejenže brambor bylo mnoho, ale byly i poměrně hodně velké.

V neděli 20.8. i v pondělí 21.8. vedro trvalo. Připadalo mi, že je to už téměř nesnesitelné. Teplota na celém Ostravsku se pohybovala v rozmezí 33 – 36°C. Ještě v 18,00 hodin nám teploměr na severní straně domu, v místě kam prakticky slunce celý den nesvítalo, ukazoval hodnotu 30°C.

Na teletextu jsem sledovala počasí v Evropě i ve světě. Bylo to téměř neuvěřitelné: v Evropě bylo úplně nejtepleji v oblasti Podunajské nížiny (36 – 37°C), vyšší teplota byla pouze v arabské poušti. Proslulá středomořská letoviska měla teploty nižší než u nás.

Od úterý 22.8. konečně teplota klesla pod 30°C. Hned bylo příjemněji, lépe se dýchalo a v noci se lépe spalo.

Klíněnka jírovcová

V posledních cca 7 letech se u nás v celé České republice, Dětmarovice nevyjímaje, vyskytuje na stromech jírovců maďalů (lidově řečeno „kaštanů“) neprobádaný závažný škůdce – miniaturní motýlek klíněnka jírovcová (*Cameraria ohridella*). Jeho housenky napadají listový aparát těchto stromů a tím oslabují jejich růst. Už na první pohled je zřejmé, který strom je napaden, protože poškození listů je velice výrazné. Listy nápadně mění barvu nahnědo, osychají a krouží se. Stávají se nefunkčními.

Letos je klíněnka enormně přemnožena, protože se množí geometrickou řadou – nyní v srpnu již parazituje na stromech její třetí letošní generace.

Tento motýlek je pro kaštany do budoucna velkým hroživým nebezpečím. Boj s tímto škůdcem je velmi složitý. Způsob ochrany jírovců je podrobně popsán v Dětmarovickém okénku č. 41 v březnu 1999.

V noci z pátku 25. na sobotu 26.8. značně poklesla teplota – bylo jen 10°C.

Začátek září přinesl znatelné ochlazení. Studené noci i rána, mlhy, přes den se po obloze honilo neuvěřitelné množství mraků, chvílemi zase svítilo sluníčko. Večer bylo opět velmi chladno. Bylo to až neuvěřitelné, jak se počasí prakticky během týdne změnilo. Podzim přišel po těch neskutečných vedrech příliš brzy.

Na polích se již podmítalo a oralo.

Ovoce - vlastně jeho zbytky, pobité kroupami - začalo hnít a opadávat.

*Vidět plody a zároveň květy
na jednom stromě najednou
a ještě k tomu v září, to se vidí málokdy.*

Popletená příroda

4.9. jsem se setkala s nevídaným jevem, který byl dokladem toho, jak i příroda byla zmatena z letošních výkyvů počasí. Na zahradě u čp. 606 (rodinný domek manželů

Klozových na Zálesí) se na dvou stromcích hrušně objevily celé trsy květů. Nad květy visely dozrávající hrušky. Pochůzkou po okolí jsem zjistila, že se objevily také květy na forsytii (lidově řečeno zlatém dešti), kvetl hořec, který obvykle kvete začátkem jara a také zahradní sasanky. Na upozornění občanů jsem dále zjistila, že stromy kvetly i na mnoha dalších zahradách po celé obci – především hrušně a pak jabloně a hlavně mladé stromky, které toho ještě moc nemají za sebou.

Podzim

26.9. 2000. Počasí se mnoho nezměnilo: přes den bývá hezky slunečno, večer chladno až zima. Na polích probíhají podzimní práce, podmítky a orby.

Stále je vidět na stromech květy.

Začátkem října probíhá řepná kampaň.

Velkou měrou opadáva listí ze stromů.

O víkendu 6. – 8.10. bylo chladno, deštivo. Vypadalo to, jakoby už měla následovat zima. Naštěstí ale opak byl pravdou.

Od pondělka 9.10. přestalo pršet, začalo se postupně oteplovat. Ve čtvrtek v 10 hodin dopoledne bylo na teploměru 20°C, odpoledne dokonce 26°C. Nádherný podzimní den, který byl narušen pouze v odpoledních hodinách velmi silným nárazovým větrem.

Toto krásné podzimní počasí pokračovalo celý týden. Bylo tady „babí léto“. Bylo jasno, denní teploty se pohybovaly nad 20°C, noci byly také poměrně teplé, byla velmi jasná obloha.

15.10. bylo dosaženo dlouhodobého maxima – rekordu, když bylo naměřeno 23,7°C.

V pondělí 16.10. babí léto pokračovalo.

Z pondělí na úterý 17.10. v noci došlo k náhlému prudkému ochlazení, vydatně pršelo a v úterý klesla dopolední teplota na 10°C, odpolední teplota pak na 15°C.

Další dny se vyznačovaly mlhami a mrholením.

Z pátku 20. na sobotu 21.10. se objevily první mírné noční mrazíky, které trvaly do úterý 24.10. Toho dne se ve dne znatelně vyjasnilo, v noci oteplilo – noční teplota 10°C.

V neděli 29.10. ve 3.⁰⁰ hodiny ráno se posunuly ručičky hodin zpět na 2.⁰⁰ hodiny. Vrátili jsme se z letního času k **času střeoevropskému**.

Toto příjemné podzimní oteplení trvalo do konce měsíce října. Poslední říjnový den byl slunečný, denní teplota vystoupila až na neuvěřitelných 21°C, ale příjemný den byl pokazen prudkým, místy nárazovým větrem. I večer bylo na toto roční období nezvykle teplo, což věštilo změnu počasí.

Tak se i stalo. Hned následující den 1.11., kdy již v nočních hodinách začalo pršet a přšlo celý den.

Od 3.11. bylo téměř bez deště. Ve dne slunečno, odpoledne se ochlazovalo, noci byly studené. Někdy přeháňky. Prostě pravé podzimní počasí.

Díky změně letního času se den náramně zkrátil, už v 17,00 hodin je tma jako v pytli.

V noci z neděle 5. na 6. 11. byla hlášena z oblasti Beskyd a Jeseníků první sněhová nadílka. Ta však pro nás nic neznamenala.

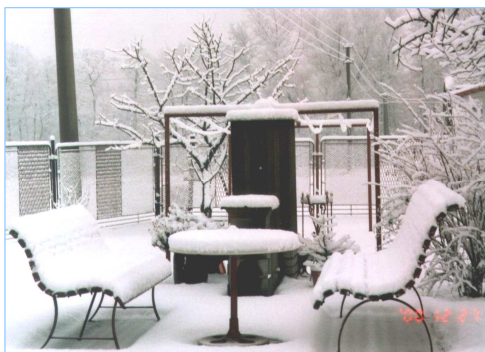
Celý listopad i první dvě prosincové dekády bylo neuvěřitelně krásné podzimní počasí, teploty se pohybovaly okolo 8 – 10°C.

U nás dokonce 14. a 15.11. vystoupila teplota až na neuvěřitelných 20°C.

13.12. bylo naměřeno v pražském Klementinu 14,3 °C, což je teplotní rekord pro tento den.

Začátek zimy

17.12. se ochladilo, začal poletovat první sníh. Ale to bylo zatím vše. Zdálo se, že i vánoce budou bez sněhové pokrývky. Teprve druhý svátek vánoční začalo intenzivně sněžit, napadlo asi 10 cm sněhu. Ráno 27.12. byla krajina i vše ostatní zahaleno sněhovou peřinou. Ale během dne sněhu ubývalo, tálo.

V noci z 27. na 28.12. přšlo. Ráno bylo všude všechno kolem pokryto souvislou ledovou vrstvou, která postupně během dne opět zmizela.

27.12.2000 bylo ráno všechno zasněžené

Další intenzivní sněžení začalo 30.12. Na Silvestra bylo nádherně bílo.

Politický a veřejný život

Od 1.1.2000 došlo k novému uspořádání našeho státu na nové kraje. Bylo vytvořeno 14 těchto územně správních celků.

Dětmárovice patří do kraje Ostravského, později přejmenovaného na Moravskoslezský.

Volby do zastupitelstva kraje

Dne 12.11.2000 se konaly volby do zastupitelstva krajů – u nás do kraje Ostravského.

Kandidující strany, koalice a uskupení:

Ve volbách kandidovalo okolo 40 uskupení, některé (především strany parlamentní) ve všech, jiné jen v některých krajích. V Ostravském kraji to bylo 15 kandidujících stran:

Vylosované číslo strany:	Zkratka:	Název strany:
č. 2	MSK	Moravskoslezská koalice
č. 3	ODS	Občanská demokratická strana
č. 4	Nezávislí	Nezávislí
č. 5	ČSS	Československá strana socialistická
č. 6	SNK	Sdružení nezávislých kandidátů
č. 7	KNS	Koalice neparlamentních stran
č. 10	C-S	Coexistentia-Soužití
č. 12	Čtyřkoalice	Čtyřkoalice (KDU-ČSL, US, ODA, DU)*
č. 19	HA	Humanistická aliance
č. 22	NDS	Národně demokratická strana
č. 24	RMS	Republikáni Miroslava Sládka
č. 31	ČSNS	Česká strana národně sociální
č. 33	KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
č. 38	PB-KAN	Pravý blok – Klub angažovaných nestraníků)
č. 39	ČSSD	Česká strana sociálně demokratická

)* Čtyřkoalici tvoří: Křesťanská a demokratická unie – ČSL, Unie svobody, Občanská demokratická aliance a Demokratická unie

Výsledky voleb v naší obci:

	Dělnický		Koukolná		Zálesí		Olmovec		Celkem	
číslo strany, strana	hlasů	%	hlasů	%	hlasů	%	hlasů	%	hlasů	%
2 MSK	10	2,03	5	1,35	3	1,99	0	0	18	1,57
3 ODS	102	20,69	74	19,95	34	22,52	26	19,55	236	20,56
4 Nezávislí	5	1,01	5	1,35	6	3,97	4	3,01	20	1,74
5 ČSS	2	0,41	0	0	2	1,32	0	0	4	0,35
6 SNK	10	2,03	6	1,62	2	1,32	1	0,75	19	1,66
7 KNS	11	2,23	5	1,35	2	1,32	1	0,75	19	1,66
10 C-S	2	0,41	1	0,27	2	1,32	1	0,75	6	0,52
12 Čtyřkoalice	66	13,39	38	10,24	12	7,95	12	9,02	128	11,15
19 HA	0	0	1	0,27	2	1,32	0	0	3	0,26
22 NDS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24 RMS	18	3,65	7	1,89	0	0	0	0	25	2,18
31 ČSNS	0	0	1	0,27	0	0	0	0	1	0,09
33 KSČM	158	32,05	162	43,67	64	42,38	64	48,12	448	39,02
38 PB-KAN	1	0,2	0	0	0	0	0	0	1	0,09
39 ČSSD	108	21,91	66	17,79	22	14,57	24	18,05	220	19,16
Celkem	493		371		151		133		1148	
účast v %	38 %		37 %		43 %		36 %		38 %	

Přehled o účasti:

	Dělnický	Koukolná	Zálesí	Olmovec	Celkem
zapsaných voličů	1282	996	353	371	3002
vydaných obálek	498	376	155	135	1164
odevzdaných obálek	498	376	154	134	1162
platných hlasů	493	371	151	133	1148

Na kandidátních listinách se objevili i občané naší obce:

na kandidátce č. 3 za ODS na 69. místě Ing. Ivo Bednár

na kandidátce č. 7 za Koalice neparlamentních stran na 17. místě Emil Trzaskalík

na kandidátce č. 33 za KSČM na 35. místě Ing. Lumír Mžik

na kandidátce č. 39 za ČSSD na 36. místě Josef Tomčík

Bohužel, ani jeden z jmenovaných se do zastupitelstva kraje neprosadil.

V okrese Karviná byla účast 28,77 %, v rámci okresu jsme měli druhou nejvyšší účast.

Změny ve funkcích

- MUDr. Marie Slívová požádala dne 2.2.2000 o uvolnění z funkce člena obecního zastupitelstva.
- Náhradníkem za MUDr. Marii Slívovou se stal MUDr. Václav Sochor.
- Ing. Lumír Jendryščík rezignoval na svou funkci předsedy finanční komise k 30.9.2000.
- Obecní rada jmenovala na jeho místo k 1.10.2000 člena Obecní rady Ing. Miroslava Kozla.
- Ing. Miroslav Kozel rezignoval na funkci předsedy komise školství, kultury, tělovýchovy a mládeže k 30.9.2000.
- Obecní rada na jeho místo jmenovala ke dni 1.10.2000 pana Josefa Tomčíka.

Organizační změny

Dne 21. 11.2000 se konalo 7. mimořádné zasedání Zastupitelstva obce, které se zabývalo organizačními změnami v souvislosti se zrušením okresních úřadů.

Úřad „obce III. typu“ bude po zrušení okresních úřadů vykonávat část státní správy pro obec. Dle návrhu Ministerstva vnitra by měla být „obcí III. typu“ pro naši obec Orlová. Vzhledem k tomu, že „pověřeným úřadem“, který vykonává a i po zrušení okresních úřadů bude vykonávat některé činnosti státní správy (sociální záležitosti, živnostenský úřad, ...) je pro naši obec Městský úřad Karviná, doporučila Obecní rada a posléze i zastupitelstvo obce, aby Karviná byla pro naši obec i „obcí III. typu“.

Tento požadavek byl zaslán na Ministerstvo vnitra.

Později bylo tomuto požadavku vyhověno a tedy „obcí III. typu“ se pro Dětmárovice stala Karviná.

V souvislosti s výše uvedenými připravovanými změnami v obecních orgánech se členové zastupitelstva obce zúčastnili 24.11.2000 odborného semináře „Zákon o obcích nově“.

Z činnosti Obecního zastupitelstva

7. zasedání OZ dne 29.3.2000

schválilo:

- program rozvoje obce pro rok 2000
- smlouvu obce s ČSAD Karviná a ČSAD Havířov o zajištění dopravní obslužnosti na území obce Dětmárovice
- smlouvu obce a města Orlová o příspěvku na krytí ztrát z provozu Městské hromadné dopravy na území Dětmárovic s podílem pokrytí 3 % prokazatelných ztrát
- prodej 156 ks akcií¹ Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava společnosti ANGLIAN WATER OVERSEANS HOLDING LIMITED za cenu 850,- Kč za 1 kus a zmocnilo starostu obce k podepsání všech smluv týkajících se prodeje těchto akcií záměr pořídit změnu č. 2 územního plánu sídelního útvaru Dětmárovice

5. mimořádné zasedání OZ dne 13.6.2000

zrušilo:

- usnesení ze 2. mimořádného zasedání OZ ze dne 17.5.1999 ohledně prodeje akcií Severomoravské energetiky a. s.

schválilo:

- prodej akcií Severomoravské energetiky a. s. dle předložené nabídky společnosti JVCD za cenu 2.550,- Kč za 1 akcii + 150,- Kč prémie za 1 akcii

zmocnilo:

- starostu obce Ing. Lumíra Mžika podepisovat všechny smlouvy a právní náležitosti včetně převodu ve Středisku cenných papírů a konečného potvrzení obchodu, za účelem dosažení prodeje akcií Severomoravské energetiky a. s.

8. zasedání OZ dne 22.6.2000

vzalo na vědomí:

- zprávu o stavu požární ochrany

rozhodlo:

- o převodu obecních domů čp. 1033 a čp. 901 formou prodeje celých domů

schválilo:

- pro realizaci převodu výše uvedených domů upravené „Zásady pro privatizaci domovního fondu v majetku obce“

souhlasilo:

- se založením „Mikroregionu OLŠE“² na katastrálním území okresu Karviná“

schválilo:

- stanovy Mikroregionu OLŠE
- záměr pořídit změnu č. 3 územního plánu sídelního útvaru Dětmárovice

¹ Obec vlastnila celkem 157 akcií, 1 si symbolicky ponechala, aby chom zůstali akcionáři

² „Mikroregion OLŠE“ je zájmové sdružení obcí okresu Karviná ustanovené na základě písemné dohody k širšímu řešení rozvoje venkova. Jeho zakládajícími členy jsou obce Dolní Lutyně, Dětmárovice, Petrovice u Karviné a Doubrava

schválilo:

- návrh pana Petra Topiaře, bytem Dětmárovice čp. 963, na splácení dlužné částky ve výši 75.611,90 Kč za nájemné restaurace Dělnický dům a úhradu za telefon v roce 1996 v měsíčních splátkách ve výši 300,- Kč počínaje od 1.9.2000

vzalo na vědomí:

- informaci o stavu přípravy rekonstrukce obecní budovy čp. 22 (bývalá META)

6. mimořádné zasedání OZ dne 30.8.2000

nesouhlasilo:

- s dobýváním uhlí v dobývacím prostoru dolu ČSA)¹

rozhodlo:

- o poskytnutí návratné bezúročné půjčky občanům na opravu střech po krupobití² a v souvislosti s tím

jmenovalo:

- odbornou komisi pro posouzení stavu střech)²

9. zasedání OZ dne 26.9.2000

schválilo:

- úhradu členského příspěvku obce Severomoravskému vodárenskému svazu v souladu se stanovami ve výši 1.000,- Kč ročně

vzalo na vědomí:

- zprávu komise obecního zastupitelstva o poskytnutí půjček občanům na opravu střech poškozených krupobitím dne 6.8.2000)²

7. mimořádné zasedání ZO dne 21.11.2000

schválilo:

- stanovisko obce k návrhu Ministerstva vnitra o obci III. typu)³. Obec Dětmárovice požaduje, aby obcí III. typu pro Dětmárovice byla ustanovena Karviná, jejíž městský úřad již nyní plní funkci pověřeného úřadu pro Dětmárovice

zřídilo:

- 7-členný finanční výbor)⁴ ve složení:

Ing. Miroslav Kozel, předseda finančního výboru

Oldřich Bura, člen

Helena Ulmanová, člen

Věra Sikorová, člen

Dagmar Šnapková, člen

Otto Hanusek, člen

Ing. Drahomír Kryška, člen

- 5-členný kontrolní výbor)⁴ ve složení:

Svatava Salavová, předseda kontrolního výboru

Ladislav Poledník, člen

Růžena Kubiňoková, člen

Jarmila Kišová, člen

Tomáš Žurek, člen

¹ Blíže v kapitole „Průmysl“ na str. 42/00

² Blíže o této problematice na str. 30/00

³ Blíže výše na str. 17/00

⁴ Místo finanční a kontrolní komise jsou nyní finanční a kontrolní výbor

potvrdilo:

- pana Josefa Tomčíka ve funkci místostarosty obce
- vzalo na vědomí:*
- rezignaci Ing. Miroslava Kozla na funkci člena Okresní školské rady
- jmenovalo:*
- Josefa Tomčíka členem Okresní školské rady

10. zasedání ZO dne 14.12.2000

schválilo:

- smlouvu obce s ČSAD Karviná a ČSAD Havířov o zajištění dopravní obslužnosti na území obce Dětmárovice pro rok 2001
- plán práce zastupitelstva obce pro rok 2001

delegovalo:

- starostu obce k účasti na jednání valných hromad společností, v nichž má obec majetkovou účast s tím, že starosta obce bude průběžně informovat zastupitelstvo obce o jednání valných hromad společností

zřídilo:

- pracovní skupinu k přípravě materiálů pro zapojení do „Programu obnovy venkova“ ve složení: Ing. Drahomír Kryska (vedoucí skupiny), Ing. Miroslav Kozel, pan Otto Hanusek a Ing. Václav Kaděra

Ze života obce

Panorama Dětmárovic z 5. poschodí 5. etapy Orlové-Lutyně

Plán rozvoje obce v roce 2000

Název akce:	schválený rozpočet	čerpání k 31.12.
Investiční výdaje - stavby	5,000.000,-	3,913.000,-
Vodovod zdravotní středisko	20.000,-	0,-
Plyn + vodovod modlitebna	348.000,-	342.000,-
Plyn P7 Kubiňková	375.000,-	373.000,-
Vodovod Glembovec	78.000,-	35.000,-
Plyn P5 Zálesí Šnapková	125.000,-	102.000,-
Plyn P4 Glembovec	530.000,-	527.000,-
Plyn P1 + 14 + 17 Obecnina stavba I	3,462.000,-	2,534.000,-
Rezerva	62.000,-	0,-
Projektová dokumentace	390.000,-	269.000,-
Projekty na plynofikaci		228.000,-
Územní plán		41.000,-
Výkupy pozemků	200.000,-	0,-
Investiční výdaje celkem	5,590.000,-	4,182.000,-

Rozpočtová opatření

6. zasedání OZ dne 1.12.1999

schválilo:

- rozpočtové provizorium obce pro první čtvrtletí roku 2000 v příjmech i výdajích ve výši 3/12 schváleného rozpočtu roku 1999, to je ve výši 4,642.500,- Kč

7. zasedání OZ dne 29.3.2000

schválilo:

- rozpočet obce pro rok 2000 v příjmové části ve výši 19,660.000 Kč a ve výdajové části ve výši 25,860.000 Kč s tím, že rozdíl ve výši 6,200.000 Kč bude pokryt přebytkem hospodaření za rok 1999

6. mimořádné zasedání OZ dne 30.8.2000

schválilo:

- posílení v příjmové i výdajové části Všeobecné veřejné správy o částku 500 tisíc korun z rozpočtové rezervy na výplatu bezúročných půjček občanům na úhradu oprav střech po krupobití

9. zasedání OZ dne 26.9.2000

schválilo:

- upravený rozpočet obce pro rok 2000 dle předloženého návrhu v příjmové části ve výši 25,460.000,- Kč, ve výdajové části ve výši 26,660.000,- Kč s rozpočtovou rezervou 5,000.000,- Kč

vzalo na vědomí:

- plnění rozpočtu obce k 31.8.2000

11. zasedání ZO dne 28.3.2001

schválilo:

- upravený rozpočet obce pro rok 2000 k 31.12.2000 na straně příjmů ve výši 26,534.000,- Kč, na straně výdajů 32,734.000,-

vzalo na vědomí:

- rozbor hospodaření obce za rok 2000

Plnění rozpočtu obce za rok 2000

<i>Ukazatel:</i>	<i>Upravený rozpočet)*:</i>	<i>Čerpání:</i>
<i>PŘÍJMY:</i>		
<i>Daňové příjmy celkem</i>	15,385.000	17,407.000
➤ Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti	5,800.000	6,355.000
➤ Daň z příjmu fyzických osob z výdělečné činnosti	2,000.000	2,700.000
➤ Daň z příjmu právnických osob	4,700.000	4,997.000
➤ Daň z nemovitosti	2,100.000	2,615.000
➤ Správní poplatky (nejvíce za výherní hrací automaty)	500.000	399.000
➤ Poplatek ze psů	70.000	74.000
➤ Ostatní příjmy	215.000	266.000

Nedaňové příjmy celkem	4,083.000	4,193.000
➤ Příjmy z vlastní činnosti - školství	1,200.000	1,234.000
- sociální věci (nájemné+služby)	250.000	302.000
➤ Příjmy z pronájmu majetku - nájemné + hřbitovní poplatky	1,010.000	1,087.000
➤ Poplatek odpad (za popelnice a kontejnery)	680.000	736.000
➤ Příjmy z úroků	443.000	322.000
➤ Ostatní příjmy (v tom od Edě 20 tis pro obě MŠ a 30 tis pro ZŠ)	500.000	512.000
Kapitálové příjmy	5,800.000	5,814.000
➤ V tom nejvíce: prodej akcií SME (5,454 mil. Kč) a SmVaK		
Přijaté dotace	1,266.000	1,266.000
➤ Státní		909.000
➤ Volby		88.000
➤ Veřejně prospěšné práce (od Úřadu práce)		221.000
➤ Školství - od okolních obcí na žáky		51.000
Příjmy úhrnem	26,534.000	28,680.000
VÝDAJE:		
Neinvestiční výdaje celkem	21,594.000	21,168.000
➤ Doprava	1,700.000	1,691.000
▪ dopravní obslužnost	705.000	722.000
▪ místní komunikace	995.000	969.000
➤ Vodní hospodářství	300.000	292.000
▪ ČOV, kanalizace	300.000	292.000
▪ drobné toky	0	0
➤ Školství	4,561.000	4,550.000
▪ mateřské školy	970.000	968.000
▪ základní škola	2,271.000	2,268.000
▪ školní jídelny	1,320.000	1,314.000
➤ Kultura	1,100.000	1,009.000
▪ knihovna	720.000	712.000
▪ Dělnický dům	180.000	95.000
▪ ostatní	200.000	202.000
➤ Komunální služby	4,240.000	4,234.000
▪ byt. a nebytové prostory	1,250.000	1,249.000
▪ veřejné osvětlení	1,510.000	1,511.000
▪ hřbitov	250.000	246.000
▪ komunální služby	1,230.000	1,228.000
➤ Životní prostředí	2,226.000	1,981.000
▪ komunální odpad	1,550.000	1,526.000
▪ veřejná zeleň (včetně VPP)	676.000	455.000
➤ Sociální věci	1,134.000	1,131.000
➤ Požární ochrana	250.000	248.000
➤ Všeobecná veřejná správa	6,083.000	6,032.000
Neinvestiční příspěvky společen. a jiným organizacím	550.000	505.000
Investiční výdaje celkem	5,590.000	4,182.000
➤ Pořízení hmotného majetku - stavby	5,000.000	3,913.000
➤ Projekty	390.000	269.000
➤ Výkupy pozemků	200.000	0
Výdaje úhrnem	27,734.000	25,855.000
Rezerva nerozepsaná	5,000.000	
Konečný stav finančních prostředků k 31.12.2000		9,130.000

)* Jak vyplývá z rozpočtových opatření, byl v průběhu roku upravován rozpočet několikrát. Zde je uvedena poslední, druhá úprava.

Výsledek hospodaření obce za rok 2000

Zůstatek finančních prostředků k 1.1.2000 – běžný účet	6,184.000
Zůstatek sociální fond	127.000
Zůstatek celkem k 1.1.2000 celkem	6,311.000
Příjmy po konsolidaci za rok 2000	28,680.000
Výdaje po konsolidaci za rok 2000	-25,855.000
Zůstatek z roku 1999	+6,311.000
Konečný stav finančních prostředků k 31.12.2000	9,136.000
Zůstatky jednotlivých bankovních účtů k 31.12.2000	
Základní běžný účet	2,661.000
Týdenní termínovaný vklad	6,060.000
Měsíční termínovaný vklad	282.000
Sociální fond	133.000
Zůstatek bankovních účtů úhrnem	9,136.000
Finanční vypořádání zůstatku finančních prostředků za rok 2000	9,136.000
Vratka nevyčerpané účelové dotace - školství	-6.000
Výsledek finančního hospodaření za rok 2000 celkem	9,130.000

Několik slov o plynofikaci

Od roku 1991 je postupně prováděna plošná plynofikace obce. Nejdříve byly plynofikovány oblasti s hustou zástavbou, postupně se přecházelo k plynofikaci i oblastí se zástavbou rozptýlenou.

Náklady na realizaci jedné přípojky v jednotlivých etapách postupně rostly. Z původních zhruba 30 tisíc korun na téměř 140 tisíc korun za jednu přípojku u letos zahajovaných staveb.

Zde si je třeba uvědomit, že obec se už dávno dostala za hranici ekonomické zdůvodnitelnosti takovýchto staveb a že prostředky takto vynaložené budou obecnímu rozpočtu později chybět při realizaci staveb, které budou sloužit celé obci.

Ještě hroznější však je fakt, jak jsou jednotlivé plynovodní přípojky využívány.

Koncem roku 1998 bylo v obci celkem 789 přípojek a skutečně zapojených, to znamená těch, které měly nainstalovaný plynoměr, bylo 604. Tehdy to bylo 76,5 %.

V květnu 2000 bylo celkem realizováno 911 plynovodních přípojek, napojených bylo pouze 636. To je 69,8 %. Je to velmi špatné, protože jsou v obci případy, kdy přípojka není napojena už celých 6 let !

Na trasách, které byly uvedeny do provozu v roce 1999, je doposud zatím připojeno pouze 26,2 %.

Při pohledu na situaci z opačné strany, to je ze strany odběratelů plynu, je situace asi taková: v době, kdy se v naší obci začínalo s plynofikací, to je začátkem devadesátých let, činily náklady na topení při průměrné spotřebě zemního plynu 4000m³

celkem 14.500 korun. Po posledním zdražení plynu v dubnu 2000, při stejné spotřebě 4 tis. m³ se částka vyhoupla na 26.560 korun za rok.

Protože částky, vynaložené obcí na plynofikaci jsou obrovské, je nutné do budoucna zvažovat, zda výstavba plynovodních řádů v rozptýlené zástavbě má vůbec smysl.

Neinvestiční akce

Kapitola	Podkapitola:	Obsahuje:
Doprava	dopravní obslužnost	příspěvek na příměstskou dopravu ČSAD Karviná a Havířov příspěvek na Městskou hromadnou dopravu Orlová
	místní komunikace	zimní údržba (200 tis.)
		obnova dopravních značek (100 tis.)
		oprava chodníků a dlažba (140 tis.)
		opravy výtluků
Vodní hospodářství	ČOV a kanalizace	materiál na údržbu a čištění ČOV vyčištění ČOV včetně nátěru vnitřku i oplocení u motorestu v Koukolné nátěr oplocení, vyčištění areálu u ČOV pod bytovkami vývoz fekálií
		odběr vzorků pro SmVaK (120 tis.)
Školství	základní škola	opravy a údržba – v tom ① ②
		vybavení: 2 tiskárny, 1 počítač + modem (50 tis.), kopírka (23 tis.), koberce do 1. tříd
	mateřské školy	energie - plyn (140 tis.), elektřina (394 tis.)
		opravy a údržba – v tom ③ ④
		vybavení (počítač a malá kopírka pro obě MŠ)
	školní jídelny	robot do ŠJ v MŠ Koukolná (30 tis)

- ① základní škola:
 - o vnitřní revize tlakových zařízení – výměník TUV – expanzní nádoby
 - o utěsnění kouřovodu od kotle č. 3 (závada RT)
 - o nová skříňka HUP (závada RT)
 - o oprava nefunkčního pojistného tlakového ventilu v měrné místnosti
 - o malování soklů ve 2. a 3. patře + nátěr zábradlí
 - o vymalování kuchyně včetně schodiště, nátěr schodů a podlahy ve sklepě
 - o nátěr 4 ks dveří, zabezpečení kanceláře – fólie do oken, bezpečnostní zámek
 - o sekání trávy v areálu + vypleť chodníků a nádvoří před školou
 - o nátěr plotu kolem celého areálu včetně posvařování utržených rámků
 - o výměna pletiva ve školních šatnách (60 tis.)
 - o výměna žárovkových svítidel za zářivková ve školních dílnách
- ② byt školníka:
 - o odizolování základů podřezáním a drenáží podél základů
 - o úplně nová střecha (z rovné sedlová)
 - o nová fasáda s polystyrénovou tepelnou izolací
 - o oprava žebříku na střechu
- ③ MŠ střed:
 - o malování sklepů, půdy a kuchyně
 - o doplnění ventilátoru do WC dětí (výtka hygienika)

- o oprava balkónů – nové dřevěné výplně dveří, nový potěr
- o vybílání stěn, nový potěr, na podlahu a nové dveře do skladu u zahrady
- o nový odtok z prádelny, přemístění automatické pračky
- o čištění kanalizace a oprava kanalizace od okapového žlabu
- o nová střecha (233 tis.)
- o doplnění elektroinstalace po rekonstrukci interiéru
- ④ MŠ Koukolná:
 - o malování školky, nový regál pro školnici
 - o řádné upevnění vchodových dveří + oprava BRANO
 - o rekonstrukce celé kuchyně na základě výtky hygienika (114 tis.)

Kapitola	Podkapitola:	Obsahuje:
Kultura	knihovna	opravy a údržba ①
	Dělnický	opravy a údržba ②
	ostatní	náklady SPOZ (tiskopisy, gratulace, kytičky, jubilanti, dárky pro miminka, hudba na „50“ a „75“, ...)
		náklady na údržbu a provoz místního rozhlasu – nové reproduktory po krupobití, poplatky pro OSA, ...
		Dětmarovické okénko

- ① knihovna (+VAS):
 - o rekonstrukce interiéru (cca 230 tis.)
 - o částečně nové vybavení interiéru (cca 114 tis.)
 - o nová střecha (po krupobití), vyždění nových komínů – výtka kominíka
 - o oškrabání zamočené malby a částečné vymalování kolem vstupních dveří po jejich výměně
 - o doplnění el. instalace po rekonstrukci interiéru
- ② Dělnický dům:
 - o tukový lapol (28 tis.)
 - o výměna jističe pro el. bojler TUV (porucha)

Kapitola	Podkapitola:	Obsahuje:
Komunální služby	bytové a nebytové prostory	všeobecně tato kapitola zahrnuje poplatky za plyn, elektřinu, vodu, pojištění budov, opravy a údržbu (viz jednotlivé budovy pod tabulkou)
	veřejné osvětlení	spotřeba el. energie (471 tis.) údržba (500) – včetně vánoční výzdoby GO osvětlení “K nádraží” (470 tis.)
	hřbitov	vytápění, el., voda, pojištění smuteční síně
		vyždění cca 150 m nové horní hřbitovní zdi vyvrácené vichřicí (40 tis. práce + materiál)
	komunální služby	stálí manuální pracovníci (mzdy, zdravotní a sociální pojištění) nářadí údržba skladu a garáží

- Bytovka čp. 900:
 - o nátěr střešní krytiny na HYGII
 - o pročistění kanalizace do žumpy
 - o vybílání kotelny, oprava dveří do kotelny
 - o oprava průchodu plynového potrubí (výtka RT)
- Bytovka čp. 901:
 - o nové vstupní schodiště
 - o výměna kotle
- Bytovka čp. 1033:
 - o nový chodník k hlavnímu vchodu

- o výměna radiátoru v sušárně
- o utěsnění oken na chodbě silikonem
- o vnitřní revize tlakových zařízení – výměník TUV – nová expanzní nádoba
- o doplnění zásuvky do kotelny + 2 časové spínače
- SK stadión:
 - o nátěr dřevěných podhledů na tribuně
 - o nátěr oplechování atiky, okapů, okenních parapetů i mříží
 - o nátěr podlahy na tribuně, nátěr lavic u hřiště
 - o osekání odmrznutého kabřince ze soklu – nahození omítky
 - o prosekání větracích otvorů pod bytem
 - o vnitřní revize tlakových zařízení – výměník TUV – expanzní nádoby
 - o vyčištění kotlů ÚT včetně výměny 1 hořáku
- Kamenosochařství Notia:
 - o oprava atiky, nová krytina na střechu
 - o svařování vadného plynového potrubí v kotelně
- Relax – čp. 73:
 - o oprava hromosvodu (závada RT)
 - o dodání VEMA roštu na kanál před budovou
- Pošta:
 - o nová (plastová) žumpa (99)
 - o výměna dvojdřezu do plánované ordinace
- Čp. 334 Rumcajs (cel.160 tis.):
 - o doplnění tří polí oplocení a nátěr celého plotu
 - o výměna elektroinstalace v celém objektu (55 tis.)
 - o vymalování celého objektu (20 tis.)
 - o rekonstrukce vody, včetně koupelny v 1. poschodí
 - o rekonstrukce svítidel VO v zahradě
 - o ořez větví a úklid zahrady
- Čp. 550:
 - o rekonstrukce potrubí za kotlem ÚT
- Smuteční obřadní síň:
 - o nová střecha na nové části (43 tis.) - uhrazeno pojišťovnou
 - o nátěr dveří, oken, okapů a střechy na staré části
 - o vybetonování místnosti před lednicí, nové širší dveře
 - o nový rozvaděč pro ovládání katafalku včetně elektroinstalace a úprava hl. rozvaděče dle projekt. dokumentace (výška RT)
 - o nový vyzděný pilíř před vstupem
 - o oprava venkovního svítidla před smuteční síní včetně položení nového kabelu a nátěr stožáru

Kapitola	Podkapitola:	Obsahuje:
Životní prostředí	komunální odpad	komunální odpad (1.490 tis.) poplatky za odchyt psů
	veřejná zeleň	pracovníci (VPP) z úřadu práce (221 tis.) – plně hrazeno ÚP)* strojný park na sekání trávy pohonné hmoty realizace skalky před samoobsluhou provedl Ing. Radim Slabý (20 tis.) ořez stromů a náletových křovin „Na Grobli“ a u nádraží, včetně čištění žlabů

)* Blíže viz str. 30/00

Kapitola	Podkapitola:	Obsahuje:
Sociální věci	provoz obou DPS	plyn (200 tis.), elektřina (20 tis), pojištění budov (50 tis.) opravy a údržba (rozepsáno pod tabulkou) provoz modrého auta

- DPS - nová:
 - o nátěr podlahy ve sklepě, nátěr pergoly, plotu a balkónů v jednotlivých bytech
 - o oprava balkónů – nová dlažba
 - o malování všech společenských prostor, doplnění schodišťového vypínače
 - o vnitřní revize tlakových zařízení – výměník TUV – expanzní nádoby
- DPS - stará:
 - o nátěr podezdívek pod plotem, úprava zahrady – obrubníky k políčku
 - o oprava a nátěr laviček
 - o dodání zvonků do jednotlivých bytů
 - o výměna REGA
 - o nová střecha na hospodářské budově

Kapitola	Podkapitola:	Obsahuje:
Požární ochrana	údržba budovy	oprava atiky na přístavbě výměna poškozeného rohu okapového žlabu na sušící věži
	jednotka SDH	výjezdoschopnost (116 tis.) údržba vozového parku vybavení jednotky: nafukovací člun (34 tis.), vodní vesta (9 tis.), hadice, stejnokroje, přilby
Všeobecná veřejná správa	provoz budovy OÚ	plyn (113 tis.), elektřina, voda pojištění budovy (114 tis.) poštovné (139 tis.) opravy a údržba (viz údaje pod tabulkou)
		platy a pojištění zaměstnanců a funkcionářů
	provoz výkonu státní správy a samosprávy	tiskopisy, kancelářský materiál, materiál na údržbu, čisticí prostředky, drobný hmotný majetek
		telekomunikace a radiokomunikace
		pojištění majetku
		služby peněžních ústavů
		služby za zpracovávání dat - mezd (109 tis.)

- Obecní úřad:
 - o nátěr nových garážových vrat č. 10
 - o osekání mokré omítky v garáži č. 12 pro odstranění vlhkosti zdiva
 - o vnitřní revize tlakových zařízení – výměník TUV – expanzní nádoby
 - o vymalování archivu, demontáž dřevěných regálů, nátěr proti červotoči a zpětná montáž
 - o nátěr pletivového oplocení
 - o vyzdění nového oplocení mezi OÚ a občankou Sýkorovou
 - o nátěr střechy hydroizolací

Pohled z okna Obecního úřadu směrem k Elektrárně

Příspěvky organizací

➤ Sportovní klub Dětmárovice	350.000,-
➤ TJ Sokol Dětmárovice	30.000,-
➤ ZO Český svaz včelařů Dětmárovice	22.000,-
➤ Honební společenstvo Rovina Dětmárovice	30.000,-
➤ Sbor dobrovolných hasičů Dětmárovice	15.000,-
➤ OO Policie ČR Dětmárovice	10.000,-
➤ ZO Český svaz ochránců přírody Dětmárovice	5.000,-
➤ ZO Český kynologický svaz č. 088 Dětmárovice	5.000,-
➤ ZO Český kynologický svaz č. 029 Dětmárovice	5.000,-
➤ ZO Český zahrádkářský svaz Dětmárovice	3.000,-
➤ ZO Český svaz chovatelů Dětmárovice	3.000,-
➤ Myslivecké sdružení Dětmárovice	5.000,-
➤ ZO Český svaz žen Dětmárovice	3.000,-
➤ Humanitární fond SOOK	3.810,-
➤ Tyfloservis Ostrava (zrakově postižení)	3.000,-
➤ Sdružení zdravotně postižených Bohumín	3.000,-
➤ Organizační výbor GRACIA	3.000,-
➤ Svaz tělesně postižených Orlová-město	3.000,-

Územní plán obce

Součástí změny č. 1 územního plánu obce byla stavba horkovodu z Elektrárny Dětmárovice do Teplárny ČA Karviná. Stavba ale nebyla zařazena mezi stavby veřejně prospěšné.

Podnět k záměru pořídit **změnu č. 2** územního plánu naší obce dala Elektrárna Dětmárovice.

Svůj podnět Elektrárna odůvodňuje následovně:

Při schvalování změny č. 1 územního plánu sídelního útvaru Dětmárovice byla rozhodnutím zastupitelstva obce, z důvodu provedených změn v umístění a dimenzi horkovodu stavba „Vyvedení tepelného výkonu z Elektrárny Dětmárovice“ vyňata ze seznamu veřejně prospěšných staveb.

Vzhledem k charakteru stavby nyní Edě požaduje opětovné zařazení do seznamu veřejně prospěšných.

Stavba horkovodu má skutečně charakter stavby veřejně prospěšné, neboť je určena pro veřejné technické vybavení území podporující jeho rozvoj. Z toho důvodu je změna územního plánu žádoucí.

K tomuto podnětu se vyjádřil Okresní úřad Karviná. Souhlasil s tím, aby obecní zastupitelstvo zpracování změny č. 2 územního plánu v navrženém rozsahu schválilo.

Na základě podnětu Edě se záměrem pořídit změnu č. 2 zabývalo obecní zastupitelstvo na své schůzi dne 29.3.2000 a tento záměr schválilo.

V červnu schválilo OZ záměr pořídit **změnu č. 3**. Stalo se tak na základě podnětu manželů Wildeových a firmy Severomoravský plynárenský inženýring.

Obecní rada schválila Obecně závaznou vyhlášku č. 11/00 o závazných částech územního plánu sídelního útvaru Dětmárovice.

Záměr rekonstrukce čp. 22

Jak jsem již napsala v Kronice obce v roce 1998, koupila tuto starou budovu obec. Budova je velmi zchátralá a pro její další život je zapotřebí rozsáhlá rekonstrukce.

26.5.1999 se na zasedání obecního zastupitelstva rozvinula velká diskuse ohledně využití tohoto objektu. Na základě toho byla vyhlášena veřejná anketa. Ale výsledky této ankety opět k ničemu nevedly.

V červnu byl zcela nečekaně předložen obecnímu zastupitelstvu návrh na rekonstrukci budovy čp. 22 - bývalá škola, později Meta - na obecní úřad.

Záměrem současného starosty a některých radních je přebudovat tento objekt na Obecní úřad a vytvořit v lokalitě u Dělnického domu jakési obecní centrum. Bylo navrženo řešení na rekonstrukci i zpracován propočet nákladů. Ty by byly obrovské – cca 22 milionů korun, a to ještě tento propočet neobsahuje náklady na úpravy 1. podzemního podlaží (suterénu) a podkroví, které jsou v současné době prakticky nepoužívané.

Zástupci Elektrárny Dětmárovice slibují, že na rekonstrukci přispěje francouzská firma, která bude stavět horkovod z Dětmárovic do Karviné.

Po poměrně bouřlivé diskusi na výše uvedeném zasedání obecní zastupitelstvo tento záměr pouze vzalo na vědomí.

Půjčky občanům z prostředků obce

V letošním roce postihly naši obec Dětmárovice tři přírodní katastrofy, z nichž největší bylo krupobití ve večerních hodinách dne 6.8.

Obecní zastupitelstvo na tuto mimořádnou událost velmi rychle reagovalo a na šestém mimořádném zasedání dne 30.8.2000 schválilo jednorázovou pomoc postiženým občanům ve formě bezúročných návratných půjček na opravy střech rodinných domků tímto živlem poškozených. Z rozpočtové rezervy uvolnilo pro tento účel částku v celkové výši 500 tisíc Kč.

Byla jmenována komise ve složení Bohumír Balon, Dagmar Šnapková a Josef Tomčík, která navštívila všechny žadatele, aby na místě samém posoudila oprávněnost žádosti.

Půjčky byly poskytnuty 16 rodinám v rozmezí 20 - 50 tisíc Kč. Jsou splatné nejpozději do 18 měsíců.

Další sedmnácté osobě, kde nebyla záruka, že půjčka bude uplatněna tak, jak je určena, byla poskytnuta jako věcné plnění ve výši 6 tisíc korun.

Veřejně prospěšné práce

V roce 2000 bylo zřízeno 6 pracovních míst s názvem „dělník pro čištění města“ pro výkon veřejně prospěšných prací na základě dohody s Úřadem práce v Karviné, a to od 1.3. do 30.11.2000.

Tyto práce jsou financovány z kapitoly životní prostředí – veřejná zeleň a jsou plně hrazeny z prostředků Úřadu práce.

Rozbor poštovního

Náklady na poštovné v roce 1998	98.808,40 Kč
Náklady na poštovné v roce 1999	95.582,10 Kč
Náklady na poštovné 1-5/2000	59.277,00 Kč

Období	psaní doručená místní		psaní doručená mimo obec		psaní obyčejná		psaní celkem	
	kusy	Kč	kusy	Kč	kusy	Kč	kusy	Kč
leden	143	3.390,60	222	4.684,00	116	706,20	481	8.780,80
únor	156	3.416,20	239	5.018,60	777	4.343,20	1.172	12.778,00
březen	157	3.285,00	254	5.423,00	)*123	1.505,00	534	10.213,00
duben	145	3.348,20	300	6.424,00	152	933,20	597	10.705,40
květen	182	4.227,00	321	6.901,20	)*925	5.621,60	1.428	16.749,80
celkem	783	17.667,00	1.336	28.450,80	2.093	13.109,20	4.212	59.227,00

Z této tabulky vyplývá, že za období leden až květen letošního roku bylo odesláno z Obecního úřadu 4.212 ks psaní.

Očkování psů proti vzteklině

Povinné očkování psů proti vzteklině se konalo jako každoročně i letos v měsíci květnu, konkrétně v pátek 12. května, s tímto harmonogramem:

8,00 - 9,30	u obecního úřadu
9,45 - 10,15	u firmy Lumijan u Lutyně
10,30 - 11,00	u firmy Evatex na Olmovci
11,15 - 11,45	u restaurace Rumcajs na Zálesí
13,00 - 13,30	u restaurace U švagrů v Koukolné
13,45 - 14,15	u bývalé restaurace na Glembovci

10 let činnosti obecních úřadů

Dne 29.10.1990 se konalo 22. plenární zasedání Místního národního výboru v Dětmovicích. Bylo to historicky poslední zasedání, kterým se v naší obci ukončila pětadvacetiletá éra MNV.

Na schůzi předložil historicky poslední předseda MNV Ing. Bronislav Kubatko zprávu o vyhodnocení volebního programu za léta 1986 – 1990 a nastínil úkoly pro léta příští. Byla zde oceněna práce poslanců MNV, členů občanských výborů a členů komisí, kteří obdrželi knižní odměny, pamětní plakety a čestná uznání.

Stejně tak, jak to bylo poslední zasedání MNV, také členové a funkcionáři obdrželi odměny podobného typu naposled – od té doby se žádná podobná ocenění neuděluje. S érou MNV skončila také éra občanských výborů, které pracovaly na šesti místech v obci.

Místní národní výbor nahradil Obecní úřad. Poslední předseda MNV Ing. Bronislav Kubatko se pak stal prvním novodobým starostou obce.

)* Poznámka: v březnu a květnu (a samozřejmě i postupně v dalších měsících) bylo navíc v obci obyčejně doručeno po 1200 ks „Okének“

Propagace obce

Regiontour 2000

Regiontour je vlastně výstava investičních možností v regionech. Ty zde představují své kulturní, historické a přírodní zajímavosti a památky. Cílem prezentace je ukázat nejen přitažlivost regionů z hlediska cestovního ruchu, ale rovněž zaujmout potencionální investory a přesvědčit je, aby svůj kapitál vložili do konkrétních objektů.

Regiontour je pořádán vždy v první polovině měsíce ledna na brněnském výstavišti jako součást Mezinárodního veletrhu cestovního ruchu)* už od roku 1992.

Na tomto letošním ročníku ve byla v rámci okresu Karviná prezentována i naše obec. Společná expozice euroregionu „Křížem krázem Těšínským Slezskem“ byla instalována na ploše 72 m². Akce se zúčastnil i starosta naší obce ing. Lumír Mžík. Také v kulturní delegaci našeho regionu jsme měli zastoupení, když zde s národopisným souborem Slezan vystupoval jeho dlouholetý člen – náš občan pan Milan Antončík.

Putování Těšínským Slezskem

Od 1. června letošního roku se mohou obyvatelé Těšínského Slezska stejně jako Valaši pochlubit vlastním dokladem. Obdobou Valašského pasu je „Vandrovní knížka“.

Vandrovní knížku si mohou pořídit všichni, kteří se chtějí vydat na téměř roční putování Těšínským knížectvím, které sahá od Dolní Lutyně až po Hřčavu.

Do Vandrovní knížky se dávají razítka navštívených subjektů, které jsou do „Putování“ zařazeny. Na poslední straně je dokonce hymna Těšínského knížectví, kterou složil Jaromír Nohavica.

S Vandrovní knížkou dostanete v balíčku za 178 Kč také Průvodce Těšínským Slezskem a Kupónovou knížku. Průvodce vandrovníkovi poskytne základní informace o jednotlivých městech a obcích Těšínského knížectví. Dozví se zde, jakou historii to či ono místo má, kde se může najíst, vyspat, kam za kulturou či sportem a získá zde informace o tom, kde mu bude poskytnuta sleva a kde získá razítko.

Za kupóny z Kupónové knížky vandrovník získá určitou slevu či výhodu, a to na přibližně šedesáti místech. Vztahují se na slevy na jídlo, na vstupné, na ubytování a podobně.

Každý, komu se podaří sesbírat všech padesát razítek poutních míst a atrakcí, pro které byl vystaven kupón, to znamená, že projde všech 50 míst do vandrování zařazených, získá za své putování domovský list občana Těšínského knížectví. Jestliže se mu to podaří, projede Těšínské Slezsko opravdu křížem krázem.

*Do „Putování“ jsou zařazeny také Dětmorovice.
V kupónové knížce pak najdete kupóny na slevu
v Myslivně u Ondry a v motorestu U švagrů*

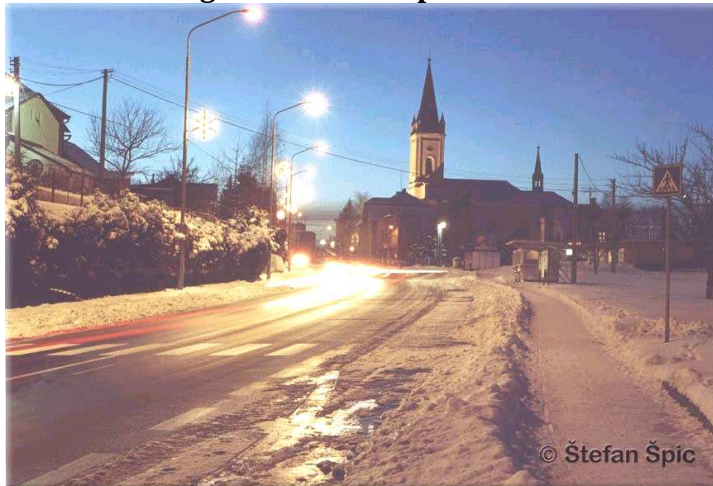
)* Mezinárodní veletrh cestovního ruchu GO je pořádán od roku 1991. Vznikl jako důsledek tehdejších politických a ekonomických změn, které vyvolaly mimo jiné i vznik velkého množství cestovních kanceláří – v té době se hovoří až o čísle 5000.

Letecké snímky obce

Naše obec má několik velice hezkých leteckých snímků obce, které zhotovila firma JAS AIR CZ s r. o. (Jihočeská avia společnost) se sídlem na letišti v Hosíně u Českých Budějovic)*.

Vlastníme jak šikmé (axonometrické) snímky, tak také snímky kolmé. Jsou umístěny v chodbě Obecního úřadu a v kanceláři starosty obce.

Umělecké fotografie Štefana Špice

Regionálně známý fotograf Štefan Špic zhotovil pro naši obec 6 ks krásných fotografií. Jsou na nich zimní noční pohledy na Dětmárovice v centru obce s hezkou vánoční výzdobou a působivým osvětlením kostela.

Internetové stránky obce

Pan Jiří Prudel, který je autorem prvních oficiálních internetových stránek naší obce, postupně pracoval na jejich vylepšení.

Na těchto stránkách mohou občané získat základní informace o geografii či historii obce, o firmách, kultuře, sportu, obecním úřadu a podobně.

Stránky jsou postupně doplňovány historickými fotografiemi, které jsou umístěny ve „fotogalerii“.

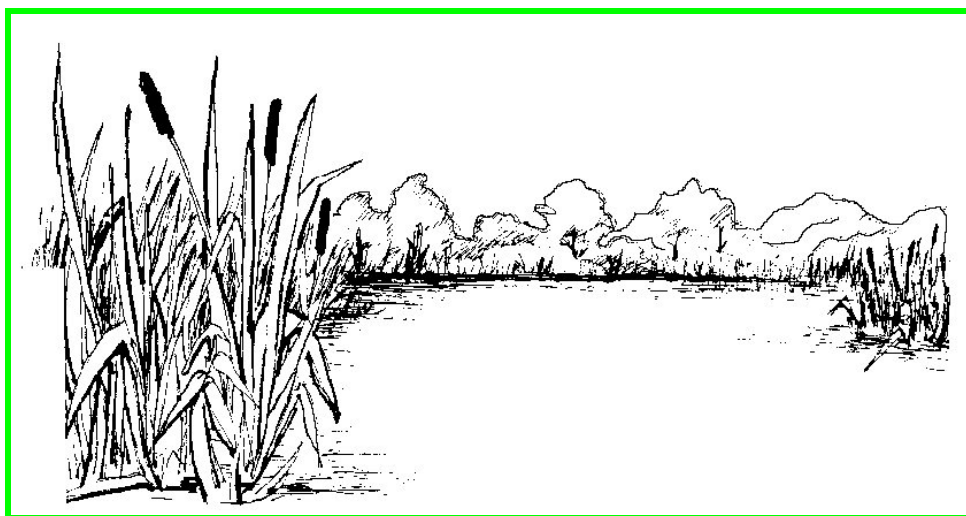
Příspěvky do médií

Na přelomu let 1999 – 2000 jsem psala několik příspěvků o historii a současnosti naší obce do různých médií.

- ☞ Na internetové stránky obce (v listopadu 1999)
- ☞ Do Knihy erbů, později nazvané Velká encyklopedie měst a obcí ČR (v listopadu 1999)
- ☞ Do průvodce na Mezinárodní 64. mistrovskou soutěž ve zpěvu kanárů (v listopadu 1999)
- ☞ Do Průvodce těšínským Slezskem (v prosinci 1999)
- ☞ Na Regiontour 2000 (v prosinci 1999)
- ☞ Do regionálního tisku „Karvinsko – speciál 2000“ (v prosinci 1999)
- ☞ Do knihy o amatérském divadle (v lednu 2000)
- ☞ Na www – stránky okresu Karviná (v lednu 2000)

)* Tato společnost nasnímkovala za posledních 7 let okolo 50 % obcí a měst v České republice

Životní prostředí

Stále dýcháme těžké kovy

Pravidelné měření množství prašného spadu patří mezi několik aktivit Okresní hygienické stanice, která takto může vyhodnocovat aktuální stav a vývoj znečištění ovzduší.

Dle těchto měření se jeví, že v dlouhodobém období patří Dětmárovice po Těrlicku, Českém Těšíně a Petřvaldu na čtvrté místo tabulek prašného spadu v okrese Karviná.

A nejen v této oblasti životního prostředí patříme mezi rizikové.

Hluková studie

Na základě žádosti obce provedlo oddělení fyzikálních metod Okresní hygienické stanice Karviná v Dětmarovicích měření hluku z provozu silniční dopravy. Cílem měření měla být objektivizace stávající hlukové zátěže obyvatel obce.

Měření proběhlo **ve dnech** 26.9., 10.10. a 12.10.2000.

Dne 26.9. se konalo v době od 9,15 do 13,45 hod. a od 22,00 do 22,30 hod.

Dne 10.10. v době od 10,04 do 11,26 hod. a dne 12.10. od 22,00 do 22,30 hod.

Měření byla provedena v denní i noční době **na 6 místech** v blízkosti okresní komunikace, která prochází přes obec. Byla provedena jak ve venkovním prostoru, tak také ve vnitřním prostoru stávajících budov.

Ve venkovním prostoru bylo měření provedeno v těchto lokalitách:

1. ve venkovním nezastavěném prostoru v lokalitě mezi Motorestem U švagrů a řekou Olší (7,5 m od středu vozovky)
2. ve venkovním oboustranně zastavěném prostoru u restaurace Pod kašany (5 m od středu vozovky)
3. ve venkovním oboustranně zastavěném prostoru před fasádou rodinného domu pana Hanuska čp. 794 (7,5 m od středu vozovky)
4. ve venkovním jednostranně zastavěném prostoru naproti rodinného domku čp. 571 v lokalitě mezi restaurací U Pepy a nadezdem k Elektrárně (7,5 m od středu vozovky)

Ve vnitřním prostoru bylo měření provedeno:

5. uvnitř stavby občanského vybavení – v lékárně
6. uvnitř rodinného domku p. Hanuska čp. 594

Žádné z výše uvedených míst se nenachází v blízkosti zastávky nebo křižovatky.

Měření bylo provedeno pro hodinové průjezdy osobních a nákladních automobilů, jejichž sčítání bylo prováděno po dobu měření.

Z výsledků měření vyplynulo, že hluk a emise z dopravy jsou nejzávažnější škodlivinou, která se podílí na životních podmínkách obyvatel obce. Přes denní dobu se hodinové průjezdy pohybují kolem 800 osobních a 150 nákladních automobilů ve směru Karviná – Bohumín a opačně.

Zjištěné údaje a naměřené hodnoty:

místo měření	datum měření	čas měření (od – do)	naměřena hodnota) ¹	směr jízdy) ²	hodinové průjezdy) ³	
					osobní	náklad
① ve volném prostoru	26.9.2000	úterý 13,15-13,45	68,8	K	784	76
	úterý		69,8	B		
	10.10.2000	10,00-10,30	69,9	B	784	116
② u restaurace Pod kaštany	26.9.2000	úterý 11,05-11,35	72,1	K	860	108
	úterý		71,0	B		
	10.10.2000	1 10,56-11,26	71,7	B	792	120
③ před domem čp. 594	12.10.2000	čtvrtek 22,00-22,30	67,5	B	134	4
	26.9.2000	úterý 9,15-9,45 22,00-22,30	70,5	K	808	144
	úterý		64,7	K	94	8
④ u domu čp. 571	26.9.2000	úterý 10,20-10,50	69,9	K	868	136
	úterý		70,4	B		
	10.10.2000	úterý 10,04-10,34	69,8	B	648	200
⑤ v lékárně	26.9.2000	úterý 9,15-9,45	46,9	B	808	144
⑥ v bytě p. Hanuska	26.9.2000	úterý 9,15-9,45	41,1	K		
		úterý 22,00-22,30	35,9	K	94	8

Vysvětlivky:

)¹ Hodnoty naměřené v decibelech.

Pro sluch člověka je neškodná hodnota do 30 decibelů. Z hodnot naměřených v obci vyplývá, že v Dětmarovicích v oblasti měření jsou hodnoty daleko překročeny. Na lidský organizmus mají tyto dopady:

30 - 65 dB	psychické příznaky, neuróza, přetížení
65 - 90 dB	zesílená psychická obrana, škodlivý vliv na krevní oběh
90 - 102 dB	kromě výše uvedeného může navíc dojít při delším působení k trvalému poškození sluchu
více než 120 dB	i po krátkodobém působení trvalé poškození sluchu či úplná hluchota

)² Směr jízdy:

K = Karviná, B = Bohumín

)³ Hodinové průjezdy.

Jsou přepočítané ze sčítání v průběhu 30 minut. Údaje o směru jízdy „K“ nebo „B“ určují, na které straně komunikace se nacházelo místo měření.

osobní = osobní automobily

náklad = nákladní automobily a autobusy

Ceny za odvoz komunálního odpadu

Jak jsem již v Kronice v roce 1998 na str. 31 napsala, byl odvoz popelnicových nádob zajišťován do 31.3.1996 Technickými službami Karviná. Od 1.4.1996 zajišťuje tyto služby firma ASA Ostrava.

Od roku 1997 jsou zavedeny různé intervaly odvozu, a tak si mohou občané vybrat, co se jim hodí. Dle toho se pak odvíjí cena za odvoz.

Přehled cen:

Ukazatel:	1 popelnice	1 popelnice	1 popelnice	1 popelnice	2 popelnice
	červená známka	žlutá známka	modrá známka	zelená známka	modrá známka
	1x týdně	kombinace) ¹	1x za 14 dní	1x za 3 týdny) ²	1x za 14 dní
1994 -1995			450,00		
od 1.4.1996			600,00		
1997	885,50	825,30	560,60	416,20	
1998	1.037,00	978,00	684,00		
1999	1.160,00	980,00	750,00	570,00	1.120,00
2000	1.310,00	1.050,00	790,00	480,00	1.310,00

V tabulce jsou ceny platné pro občany. Podnikatelé platí za odvoz odpadu o něco málo více. Například v roce 1997 platil občan za odvoz 1x týdně 885,50 Kč, zatímco podnikatel 929,60 Kč.

V roce 1998 za stejný odvoz zaplatil občan 1.037 Kč, zatímco podnikatel 1,089 korun.

Stejně je to také u odvozu velkoobjemových kontejnerů.

Občan v roce 1997 platil za odvoz 1100 l kontejneru 6181,20 Kč, podnikatel 6490,20 Kč.

Od roku 1999 byl nově zaveden poplatek za kontejnery. Týká se především těch občanů, kteří bydlí mimo trasu „Kuka-vozu“, kam vůz nedojede. Tento poplatek za kontejnery činil v loňském roce (1999) 450,- Kč, v letošním roce (2000) pak 500,- Kč.

Mnozí občané si neustále stěžují, že poplatky jsou příliš vysoké, že v jiných obcích či městech se počítají jinak, ... Jsou i takoví, kterým se i pětistovka za použití kontejneru zdá příliš vysoká. V neposlední řadě zde máme i skupinu občanů, která tvrdí, že žádný odpad z domácnosti nemá, případně, že jsou schopni si ho sami separovat, ...

Na tomto místě je nutné si uvědomit, kolik vlastně za odvoz odpadu platíme. V letošním roce byly spočítány náklady na odvoz popelnic v nejvyšším komfortu, tj. při odvozu 1x týdně 3,58 Kč za den, což je cena jednoho kusu cigarety „kusovka“.

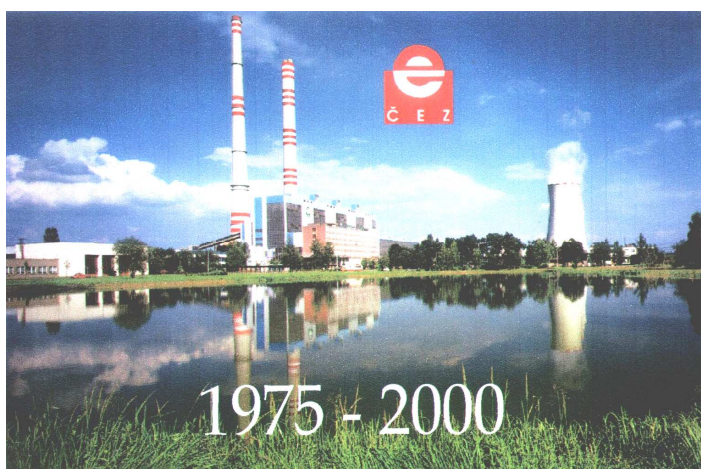
U kontejnerů je tato cena výrazně nižší a činí pouze 1,37 Kč na den. V rámci obce pak náklady na kontejnery představují částku 592 tisíc Kč, přičemž od občanů obec vybere pouze 65 tisíc.

Z uvedených čísel vyplývá, že obec se významně podílí na odvozu kontejnerů a částka, kterou účtuje občanům je pouze symbolická. Přesto všechno se ještě najdou občané, kteří toto nechápou a raději se trapně vymlouvají, že žádný odpad nemají.

¹ Kombinace – tj. odvoz v zimním období 1x za týden, v letním období 1x za 14 dní

² Od letošního roku je praktikován odvoz 1x za 4 týdny

Průmysl

*V letošním roce oslavila **Elektřárna Dětmarovice** 25. výročí uvedení do provozu. Je součástí společnosti ČEZ, největšího výrobce elektrické energie v České republice. V této společnosti došlo v letošním roce ke změnám, když byla privatizována.*

*Letos jsme se začali více věnovat **hornické činnosti**, která začala být pro naši obec velice aktuální. To proto, že OKD začíná otevírat další nové poruby, které budou zcela jistě ovlivňovat a postupně i ohrožovat jižní část katastru obce, především v oblasti Glembovec – Zálesí.*

Elektrárna

6. dubna vypukl nad ránem ve strojovně likvidace odpadních vod **požár**. Příčinou byl zkrat v elektrickém rozvaděči. Oheň zdolali samotní zaměstnanci ještě před příjezdem podnikových hasičů. Škoda byla vyčíslena na 50 tisíc korun.

V sobotu 3. června se konal **Den otevřených dveří**. Zájemci si mohli prohlédnout jednotlivé provozy a seznámit se s výrobou elektřiny a tepla. Dozvěděli se také podrobnosti o ekologickém programu EDĚ.

U příležitosti **25. výročí** byla připravena výstava fotografií zachycujících výstavbu tohoto zařízení.

Také letos byla tato akce spojená s oslavami Dne dětí. Byly připraveny četné atrakce, malování na chodníku, projížďka na koni či ukázka požární techniky závodního sboru. Ani občerstvení nechybělo.

V poněkud netradiční době – hodinu před polednem – přišel na řadu ohňostroj.

Pohled na Elektrárnu z ptačí perspektivy

Jak jsem již napsala v úvodu této kapitoly, došlo v rámci ČEZu k mnoha změnám. To se také odrazilo **ve vedení** elektráren, včetně té naší.

Dne 30.9. 2000 odešel z funkce ředitele Ing. Jan Mikulka, který zde v této funkci působil od 1. července 1990. Odešel jako ředitel do Elektrárny Počerady..

V Dětmarovicích jej dne 1. října 2000 ve funkci vystřídal Ing. Karel Šik. Ten přišel do Dětmarovic z Elektrárny Mělník.

Za zmínku ještě stojí skutečnost, že dětmarovický zástupce ředitele pro výrobu a techniku Ing. Lumír Jendryščík byl k stejnému datu přeložen na post ředitele do Elektrárny Chvaletice (mezi Kolínem a Pardubicemi).

Začátkem roku 2000 se stále uvažovalo o vyšším využití tepla do teplené sítě TEK prostřednictvím plánovaného teplovodu o délce zhruba 10 km z Dětmarovic do Karviné.

Teplovod měla stavět francouzská firma.

Měl to být i přínos pro obec, když firma prostřednictvím zástupců elektrárny slibovala, že přispěje řádově několik miliónů na rekonstrukci domu čp. 22.

Důlní otřesy

V minulosti jsme v jižní části Dětmárovic registrovali otřesy poměrně málo. Bylo to pouze při pořádných katastrofách, jako například byla ta v roce 1985. Pamatuji si jako dnes, že tehdy byl otřes tak silný, že byl citelný i v budově Místního národního výboru.

Tehdy **7. května 1985**, myslím, že to bylo v dopoledních hodinách, došlo následkem výbuchu ve 37. sloji k požáru. Na místě zůstalo celkem 25 horníků, většinou mladých mužů, z nichž nejstaršímu bylo 49 let a nejmladšímu pouze 18 roků. A mezi nimi pět chlapů - občanů či rodáků z Dětmárovic. Byli to Jiří Hanusek (*21.5.1959, bytem v Dětmárovicích), Josef Sikora (*5.5.1957, bytem v Orlové), Otakar Sikora (*7.4.1941, bytem v Bohumíně), Čestmír Sova (*16.2.1959, bytem v Dětmárovicích) a Jaromír Ulman (*1.9.1943, bytem v Orlové).

Záchranné práce byly tehdy tak problematické, že některé z obětí se z dolu nepodařilo vyprostit ani do dnešních dnů.

K zesílenému výskytu těchto jevů došlo až **v roce 1998** poté, když se propadla věž na jámě Doubrava – sever. To tehdy byla také „podívaná“, až se tajil dech. Na kopci stála těžní věž a najednou, jako by nic, zmizela a ze země se začal valit obrovský, poměrně dlouho trvající dým. Později jsme zjistili, že se „otevřela země“ a věž spadla asi do kilometrové hloubky. Nikdy ji nenašli.

V sobotu **8. ledna 2000** po 18. hodině došlo v dobývacím prostoru Dolu Darkov v Karviné k poměrně silnému otřesu. Byl tak silný, že ho zaregistrovali nejen občané Karviné, ale také jinde. Zcela znatelně byl cítit u nás v Dětmárovicích a dokonce jej zaznamenali i obyvatelé 5. etapy Orlové.

V první chvíli, než jsme se o otřesu dozvěděli z rádia či televize, jsme si mysleli, že je zemětřesení. Byla to pořádná „šupa“, kterou jsme již dlouho nepozorovali.

Naštěstí se tato událost obešla bez škod na zdraví lidí.

Další otřes jsme na Zálesí zaznamenali ve čtvrtek krátce před půl osmou večer **18. května 2000**. Došlo k němu na Dole Doubrava, kde byli zraněni 3 horníci.

Ve čtvrtek **24. srpna 2000** v 16,30 hod. došlo k poměrně silnému důlnímu otřesu na Dole Čs. armáda v Karviné, který byl opět evidentně pozorován i v oblasti naší obce na Zálesí. Tento otřes zařadili odborníci do třetího, tedy nejvyššího stupně nebezpečí. Došlo ke zranění osmnácti horníků, z toho jich naštěstí mohlo 10 opětovně nastoupit do práce, pět zraněných bylo převezeno k vyšetření do nemocnice. Práce v postiženém porubu byly až do úplného vyšetření tohoto geomechanického jevu zastaveny.

Dobývání porubu č. 14 2372

Vše začalo zcela nenápadně. Ani představitelé obce si asi v první moment neuvědomili, co se děje a co bude následovat.

Na Obecní úřad došel dopis OKD se žádostí o stanovisko k dobývání porubu č. 14 2372 ve sloji č. 23 a, b, 14. kře dobývacího prostoru lokality Doubrava.

Žádost byla projednána na Obecním úřadu, nebyla předložena zastupitelstvu obce. Bylo vydáno kladné stanovisko s tím, že budou dodrženy podmínky báňsko-technického posouzení vlivů dobývacích prací na povrch a povrchové objekty a podmínky posudku vlivu dobývání v porubu na režim podzemních a povrchových vod a za následujících podmínek:

❶ Organizace písemně oznámí Obecnímu úřadu v Dětmovicích začátek a konec dobývání

❷ Na ovlivňovaném území organizace zajistí sledování poklesu terénu nivelačním měřením, které bude charakterizovat významné deformace povrchu terénu a sledování vytypovaných objektů. Výsledky měření budou zasílány Obecnímu úřadu v Dětmovicích 2x ročně

❸ Důlní škody budou řešeny podle § 37 zákona č. 44/1988 sb. O ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon)

Dopis s tímto stanoviskem byl z Dětmovic odeslán 25.7.2000.

Stejně žádosti jako Obecní úřad dostali již i první občané Dětmovic, jejichž nemovitosti budou těžbou tohoto porubu ovlivněny. Jedná se o několik nemovitostí, které se nacházejí prakticky na samé hranici dobývacího prostoru v sousedství katastru obce Doubrava. Valná část účastníků řízení z řad našich občanů se proti plánované těžbě společně odvolala. Námitky těchto občanů avšak byly pojaty velmi amatérsky a pochopitelně byly OBÚ vyvráceny a zamítnuty.

Velice pádné námitky předložil Ing. Rudolf Zientek (čp. 228), avšak i ony byly samozřejmě vyvráceny a zamítnuty.

V říjnu již došlo z Obvodního báňského úřadu (dále jen OBÚ) rozhodnutí o povolení hornické činnosti - dobývání výše uvedeného porubu.

OBÚ stanovil podmínky pro těžbu, z nichž jednou z nejzajímavějších je ta, kde se hovoří o tom, že z porubu nesmí být vydobyto více jak 100 000 tun uhlí ročně.

Vliv hornické činnosti na životní prostředí

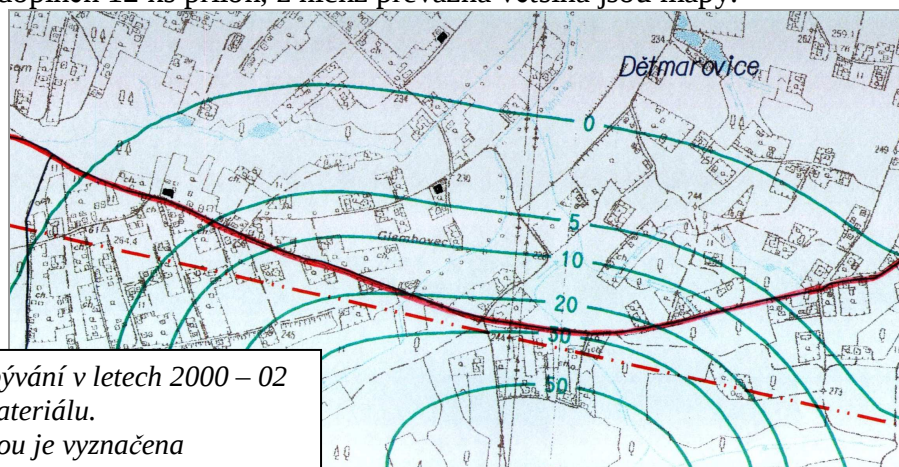
Prakticky současně se žádostí o stanovisko k dobývání porubu č. 14 2372 došla na Obecní úřad v červenci dokumentace „*Hodnocení vlivu hornické činnosti na životní prostředí v dobývacích prostorech Doubrava a Karviná – Doly I OKD, a. s. Dolu Čs. armáda, o.z. z dobývání černého uhlí v letech 2000 – 2002*“)*.

)* Později se tomuto materiálu říkalo pracovně „První EIA“

Tento materiál, který předložil k posouzení Důl Čs. armáda v Karviné, zpracovala v červnu 2000 firma A-VITAL Ing. Zdenka Makohuzová spol. s r. o. z Ostravy podle zákona ČNR č. 244/92 o posuzování vlivů na životní prostředí.

Katastrální území Dětmarovice je dle tohoto materiálu zastiženo výhradně okrajovými vlivy severní části poklesové kotliny, přesahujícími hranici dobývacího prostoru Doubrava. Jedná se o oblasti v místních částech Zálesí, Glembovec a Koukolná s charakteristickou rozptýlenou slezskou zástavbou rodinných domků, kde nebudou mít poklesy (nepřesahující hodnotu 0,2 m, doprovázené deformačními parametry V. skupiny staveníšť) prokazatelný vliv na zástavbu. Veškeré objekty v této lokalitě budou pouze ovlivněné, nikoliv však ohrožené.

Materiál je doplněn 12 ks příloh, z nichž převážná většina jsou mapy.

*Mapa poklesů z dobývání v letech 2000 – 02 z výše uvedeného materiálu.
Plnou červenou čarou je vyznačena hranice katastru obce Dětmarovice, červenou přerušovanou čarou hranice dobývacího prostoru*

Zde udělali těžaři na obce i občany pěknou „habaďuru“, protože tento materiál měl být posouzen a schválen dříve než řízení o dobývání výše uvedeného porubu. Druhá zarážející věc je to, že teprve v srpnu 2000 těžař předložil materiál platný pro rok 2000!! Zde je jasně vidět, že těžaři od začátku nehráli fér hru.

Materiál byl k nahlédnutí na Obecním úřadu, o čemž byli občané veřejně informováni. Mohli do něj nahlédnout a vyjádřit se k němu.

K dokumentaci se vyjádřila a stanovisko zaujala Základní organizace Českého svazu ochránců přírody. K předložené dokumentaci měla 4 připomínky, ale prakticky nic zásadního.

Výše uvedený poměrně obsáhlý materiál byl předložen Obecnímu zastupitelstvu v Dětmarovicích na jeho šestém mimořádném zasedání dne 30. srpna 2000.

Zastupitelstvo přijalo k dobývání uhlí dle předložené studie nesouhlasné stanovisko, které zdůvodnilo těmito body:

- ① v předložené studii není předložen variantní způsob řešení dobývání uhlí
- ② obec Dětmarovice jako jedna z mála obcí není dosud dotčena důlní činností
- ③ není řešeno zajištění staveb, inženýrských sítí, rodinných domků na území obce
- ④ předložená dokumentace obsahuje řadu zjednodušení, které zpracovatel nemohl zhodnotit vzhledem ke krátkému času – například radon, půdní metan
- ⑤ neřeší využití jiných těžebních prostor, které jsou v rámci dobývacích prostorů Dolu ČSA

Služby, obchod, podnikání

V roce 2000 v Dětmárovicích vznikly nové firmy, některé zcela netradiční, které zpestřily nabídku pro občany. Některé dokonce přesáhly svým významem katastr obce a jsou již ve velmi krátké době známé i v okolí. Jednou z nich je Aromka.

Když v současné době vstoupíte do objektu budovy bývalé Mety v Dětmárovicích (a nemusíte ani vcházet dovnitř, stačí projít okolo a pořádně se nadechnout), ucítíte fantasticky příjemnou vůni. To proto, že zde má svou provozovnu a sídlo firma Aromka. Už sám název vypovídá o tom, že by zde opravdu mělo něco vonět.

Aromka

Firma Aromka – Milan Šel se specializuje na výrobu aromatických a dekorativních svící s vysoce estetickým designem. Veškeré nápady, které zde spatřují světlo světa, vycházejí ze samotných majitelů firmy – není zde zaměstnán žádný výtvarník či designer. Setkala jsem se zde s velmi příjemnými lidmi, zapálenými pro věc, kteří svou práci milují a věnují jí veškerý svůj čas. Jsou ochotni, na rozdíl od některých jiných podnikatelů, podělit se o své zkušenosti. Mají radost ze svých úspěchů, ale jsou stále přízemní a nad věcí¹.

Začátky této firmy nebyly snadné. Sahají až do doby 80. let, do doby před revolucí, kdy začínali pracovat doma „na koleně“ - prakticky v kuchyni - ve svém rodinném domku v Doubravě, čp. 143, nedaleko hranic s Dětmarovicemi, kousek od bývalého hostince „U Krůčka“ na Glembovci. Nejdříve pracovali sami, později jim pomáhaly sousedky. V začátcích své práce používali klasický materiál – vosk. Z té doby mám v živé paměti malinké vánoční svíčky zasazené do voskového košíčku ve tvaru hvězdy a ozdobené drobkými suchými květy či plovoucí voskové hvězdičky. Tehdy jsem ani netušila, které ruce je vyrobily.

Své výrobky prodávali na trhu v Ostravě, později začali jezdit na trhy do Olomouce a časem i na vánoční trhy do Brna.

Firmu Aromka založili v roce 1991. Postupem času, jak získávali zkušenosti, začínali pracovat s vůněmi a tím i začali pronikat na trh a získávat odbyt. Firma se rozrůstala. Prostory v domku již nestačily, proto si v roce 1998 pronajali celé patro v budově Mety čp. 22 od firmy Notia.

Dnes je tato firma členem Asociace výrobců a dovozců svíček v ČR². Tím je majitelem ochranné známky.

Svíčky jsou vyráběny tradičními postupy vyložené ruční prací, když se vosk lije konvičkou do dekoračních nádobek. Díky tomu je výroba velice pružná, variabilní, snadno obměnitelná. Dle požadavků zákazníků je možné ji denně obměňovat, protože zde nejsou závislí na drahých strojích a výrobních linkách.

V Ostravě v obchodním domě Prior (bývalé Laso) mají svůj stánek – svou malou prodejnu, kde testují nové výrobky. Dle toho, jak se zde prodávají, pak zaměřují svou další výrobu.

V roce 1999 začali jako první v České republice pracovat s novým materiálem – gelem. Inspiraci získali před 2 lety v USA. Gel je vlastně ztužený minerální olej, který se dováží z Německa. Je sice mnohem dražší než parafín³, ale zato je mnohem dekorativnější a hoří 3x déle než klasický parafín.

¹ Majitel firmy pan Milan Šel byl v minulosti zaměstnancem šachty a dobrým silničním cyklistou – reprezentantem ČSSR, později trenérem mladých cyklistů. Jeho nejbližší spolupracovnice, manželka Jana, vystudovala gymnázium, nějakou dobu studovala na VŠB a později pracovala jako účetní

² Tato asociace čítá pouze 10 – 12 členů

³ 1 kg parafínu se dostane koupit cca za 25,- Kč, kdežto 1 kg gelu cca za 165,- Kč

Parafín dodává dětmarovické Aromce kolínská firma Koramo.

Vůně připravuje na zakázku Aroma Děčín. To, co Aroma není schopna připravit, naše Aromka dováží z Francie a USA. Vonné koncentráty jsou vlastně přírodní esenciální rostlinné oleje, které jsou velmi drahé)¹. Ve výrobcích naší firmy je obsaženo 5 % vůně, což je vysoké procento. Momentálně má Aromka ve svém rejstříku 18 druhů vůní, z nichž v současné době jsou nejžádanější vůně moře, skořicová, mango – meloun a vůně citrusových plodů. V nedávné minulosti se využívaly především vůně ovocné, květinové či dřevité.

Gel se barví speciálními tukorozpustnými barvivy z Pardubic. V Aromce využívají především pastelové barvy.

Firma Aromka se specializuje na voňavé svíčky zasazené do přírodních materiálů – do skla, keramiky a terakoty. Ojedinele vyrábí voskové svíčky lité do forem.

Sklo dodávají známé firmy jako jsou Libochovické sklárny, sklárny Kavalír či slovenské Lednické Rovné. Některé sklo je dováženo ze Slovinska.

Knoty do svíček dodává firma Odetka Vrbno pod Pradědem.

V současné době se do gelových svící pro dekoraci zasazují různé druhy především silně aromatického koření (skořice, hřebíčku, badyánu, či kávy), kousky sušeného ovoce (pomerančů, citrónů apod.), živé či sušené květiny a dokonce škebličky, mušličky, kamínky a vodní rostlinky.

Již delší dobu firma upouští od balení výrobků do umělohmotných materiálů a využívá především přírodní materiál. Většina výrobků, ať jednotlivě či celé sady, je vkusně dárkově zabalena do převážně zelených krabic Modelu Opava či nově do kartónů firmy Mikes Ostrava. K balení se využívá i lýko či dřevitá vlna. Tmavě zelená barva převažuje i na propagačních materiálech.

V letošním roce má Aromka k dispozici 22 aroma výrobků a 6 výrobků ručně litých do forem. To jsou především menší drobnější svíčky k vánocům či velikonočním, například hvězdičky a stromečky či kuřátka a beránci.

V roce 1999 Aromka Milan Šel vyrobila asi 500.000 ks výrobků a k tomu speciální kolekci na zakázku o počtu 580.000 ks pro USA.

Hotové výrobky dnes dodávají především do velkoobchodu. Největšími odběrateli jsou Impera s. r. o. Praha, Z-Trade Broumov, Unipar Praha a Centrum Praha. Odtud putují do maloobchodu po celé republice. 90 % celkové produkce směřuje do středních Čech, Karlových Varů a Hradce Králové. Svíčky vyrobené v Dětmárovicích už znají i za hranicemi naší vlasti. Vyvážejí se například do Holandska, Německa. O vánocích 1999 se prostřednictvím velkoobchodní sítě dostaly do Švýcarska a také daleko na východ do vzdáleného Japonska.

Aromka již prezentovala své výrobky na Brněnských veletrzích (např. Salima), na For arch Praha, v Průmyslovém paláci Praha, na výstavě Drogema Praha, na veletrhu skla a keramiky Sibo Praha a před vánocemi ve Veletržním paláci v Praze.

O chod firmy se starají 4 technicko-hospodářští pracovníci a 11 dělnic ve výrobě. Kromě majitele firmy jsou zde samé ženy. V době největšího odbytu, tj. před vánocemi, jsou přijímány sezónní dělnice a pak zde pracuje cca 20 žen.

Firma už byla prezentována v časopise „Náš útulný byt“ vydavatelství Burda 28.12.1999 a 28.1.2000. Má svou internetovou stránku. Je o ni stále větší zájem)².

¹ Za 1 litr zaplatí cca 2 – 3.000 Kč

² Na návštěvě v Aromce jsem byla 2.2.2000. Zrovna se připravovali na příští den, tj. na čtvrtek 3.2., na očekávanou delegaci ze vzdáleného Japonska

Firma je pro naši obec určitě velkým přínosem. Kromě toho, že obec zviditelňuje, zaměstnává naše občanky, pořádá také exkurze pro žáky školy. Naši mladí občané se tak mohou nejen podívat, jak vzniká svíčka, ale mohou si také sami vyzkoušet, jak se to dělá. Také při významnějších kulturních a společenských událostech v obci přispívá Aromka v rámci svých možností dárky. Například na Obecní ples v lednu roku 2000 věnovala svíčky v hodnotě 4.500 Kč, což jistě není zanedbatelná částka.

Díky tomu, že je zde ruční výroba, firma již navázala spolupráci s „Chráněnými dílnami“ ve Zlíně a v poslední době navazuje spolupráci s Ústavem sociální péče pro mentálně postižené a drogově závislé v Ostravě.

Plány do budoucnosti mají velké. Především usilují o plnohodnotné začlenění svíčky do interiérů domácností i jiných zařízení, usilují o výraznou čistou vůni.

Firma CIBA

V Kronice obce v roce 1995 na straně 42 jsem poznamenala, že v Koukolné je v provozu pila Ciba, která pracovala ve zkušebním provozu od roku 1993, v roce 1995 byla zkolaudována.

Dnes bych k této strohé zprávičce přidala další informace.

Firmu Ciba, kterou vlastní rodina Cieslarových, přišla do obce počátkem devadesátých let. Její podnikatelské aktivity jsou daleko širší, než jen provozování pily. Ve svém rejstříku má také provoz nazvaný zemědělství, vlastní restauraci U švagrů a k restauraci přiléhající prodejnu.

Provoz **pila** provádí pořez kulatiny, prodej stavebního řeziva, vyrábí atypické rozměry hranolů až do délky 12 metrů, zabývá se dřevovýrobou, prodává stolařské dřeviny a dřevěný odpad a vychovává učně.

Provoz **zemědělství** sídlí v těsné blízkosti pily. Zabývá se prodejem obilovin, jako jsou pšenice, ječmen a kukuřice, dále krmné směsi, osiva a semena a dokonce vykrmená prasata.

Restauraci a prodejnu)* koupila Ciba před několika lety od Jednoty-Jednošć. V restauraci trochu vylepšili interiér, kde nejhezčí je malý salónek pro společnost okolo 10 osob. V prodejně se snaží zachovávat sortiment zboží v rozsahu, jak na něj byli občané zvyklí.

)* Sál osvětového zařízení zůstal nadále v majetku obce

Ze světa drobných podnikatelů

➤ Obecní zastupitelstvo, jak jsem již uvedla ve stati „Z činnosti OZ“, se na svém zasedání dne 22.6.2000 zabývalo návrhem pana **Petra Topiaře**, bytem Dětmárovice čp. 963, na splácení dlužné částky ve výši 75.611,90 Kč za nájemné restaurace Dělnický dům a některé další výlohy s tím spojené. Pan Topiař provozoval restauraci před rokem 1995. Něco maličko ze svého dluhu splatil a ještě mu zůstává výše uvedená částka. On navrhuje, že bude splácet v měsíčních splátkách ve výši 300,- Kč počínaje od 1.9.2000. Obecní zastupitelstvo jeho návrh přijalo a schválilo.

Z toho vyplývá, že pokud bude splácet pravidelně, bude to trvat 253,04 měsíců, to je **21,09 roků**. Fantastické rozhodnutí! To se tedy zastupitelstvu něco povedlo!

➤ Dům čp. 25)¹ s přilehlými objekty zakoupil od Jednoty-Jednoš v roce 1999 Roman Volák. V úctyhodně krátkém čase dům, stejně jako další přiléhající objekty, včetně vedlejšího rodinného domu čp. 226, zrekonstruoval. Zřídil zde prodejnu **ELEKTRO ROMAN VOLÁK**, kterou přestěhoval z domu čp. 32, kde sídlil předtím. Nová prodejna je mnohem větší než dřív v předcházejícím objektu. Sortiment zboží byl několikanásobně rozšířen. Zchátralý dům čp. 25 přestal hyzdit obec a získal tak na kráse.

➤ Dům čp. 750, dříve prodejna smíšeného zboží na Olmovci, kterou vlastnila Jednota-Jednoš, byl již v minulosti prodán panu Františku Palupovi z Orlové. Ten zde v letech 1993 – 97 vybudoval restauraci s názvem **PEGAS**. Objekt byl ale kolaudován teprve v roce 2000.

➤ V restauraci **Rumcajs** na Zálesí v létě skončil nájemce Ladislav Šobíšek. Obec provedla nutnou údržbu. Poté byla zveřejněna nabídka k pronájmu. Zařízení opět změnilo své nájemce. Jsou jimi manželé Kusovi z Rychvaldu.

➤ Bývalá **restaurace „U Krůčka“** na Glembovci je již nějakou dobu opuštěna. Majitel, který ji koupil od Jednoty-Jednoš, ji dal do zástavy bance. Když zkrachoval, jeho majetek se stal majetkem banky. Ta se však o něj nestará a je ji zcela jedno, jak to zde vypadá. V současné době je budova zcela zdevastovaná. Ani se nechce člověku věřit, jak to tam vypadá. Okna a dveře rozbité, vydrancované ústřední topení, po zemi se povalující zbytky výčepního pultu. Všude plno smetí, listí, špíny, ... Hlavní vchodové dveře, které jsou samozřejmě bez skleněných výplní, si lidé pletou s kontejnerem, který stojí prakticky před nimi. Místo aby odpad házeli do kontejneru, odkládají ho někteří dovnitř budovy. Venkovní zdi jsou postříkány sprejem. Je to opravdu hrůza.

¹ Historie budovy čp. 25 je uvedena ve stati „Z historie obce“ na str. 81/00

➤ K 15.4.2000 ukončil v budově čp. 320 činnost **rodinné družstevní záložny** pan Pavel Gálik.

➤ Od 1.7.2000 máme v Dětmovicích novou službu – **finanční poradenství**. Provozuje jej paní Jiřina Madejová v 1. poschodí v budově čp. 320 na poště.

➤ Nebytové prostory v budově čp. 320 ve druhém patře, a to místnosti č. 301, 302 a 311, si pronajal pan Luděk Volný pro sídlo své firmy **L. V. ELEKTRO**.

➤ V Dětmovicích již máme i reklamní agenturu. Je to „**TOTAL agency**“ Ludovíta Cibulky z Bohumína. Firma sídlí v místnostech č. 303 a 309 ve druhém patře v budově pošty čp. 320. A čím vším se zabývá? Jsou to plottové výřezy, vizitky, razítka, katalogy, brožury, výroční zprávy, reklamní předměty, laminování, vazba, informační systémy, sítotisk, tampon, ...

Za zmínku stojí skutečnost, že tato firma tiskne náš místní zpravodaj „Dětmarovické okénko“.

➤ **VideoStudio Drakk** Mgr. Františka Hartla nabízí kromě klasického natáčení na video také další služby - převod a současný sestřih kamerových nahrávek ze zastaralých formátů na VHS, přepis starších 8 mm a 16mm filmů na kazetu VHS, případně i se sestřihem, profesionální titulky, ozvučení. Dále převod filmů na CD.

Poskytuje také služby v oblasti Internetu – připojení bezdrátovou technologií, vlastní e-maily, vytvoření profesionální www presentace. Server je umístěn v Dětmovicích v čp. 277.

➤ Bývalý sklad Mety)* odkoupil Ing. Břetislav Škuta z Orlové a rekonstruoval ho na provozní objekt. Po rekonstrukci dostal objekt nové popisné číslo 1187.

V tomto objektu čp. 1187 se pak objevila **firma Doležal**. Je to firma, která se zabývá výrobou, prodejem a montáží oken (plastových, dřevěných i eurooken), garážových vrat (sekční, rolovací, výklopná), rolet (plastové i hliníkové), mříží (rolovací i pevné), brán (pojezdové i křídlové) a markýz (výsuvné i korbové).

)* Dříve tento objekt patřil k čp. 252, kde byl v minulosti hostinec u Riegra

- V průmyslovém areálu před hlavní vracnicí Elektrárny je několik firem, z nichž bych dnes chtěla jmenovat **PROCON** – výrobu nábytku. Tuto firmu založili začátkem 90. let Vladimír Koláček a Jiří Zaremba. PROCON vyrábí kuchyně na míru, dětské pokoje, psací a PC stoly, skříně, předsínové stěny, kancelářský nábytek a další sortiment dle přání a požadavků zákazníků.
- V Dětmovicích byla v letošním roce založena zcela nová netradiční firma, jež nese název **SEGATA**. Čím se zabývá? Pan Ladislav Mrakwia si pořídil kočár s honosným názvem Viktoria, kočárovou bryčku pro 6 osob a kladrubskeho vraníka. Nabízí projížďku tímto, dnes již historickým, potahem při svatbách, životních jubileích i jiných rodinných oslavách. Také vyjíždí po historickém centru Karviné, parku Boženy Němcové a po okolí města Karviná.

Jednatelství České pojišťovny

Již třetím rokem poskytuje pojišťovací jednatelství v budově pošty své služby.

Jde zde zejména o poradenský servis, komplexní možnosti pojištění a uplatnění likvidace majetkových a dalších škod.

Stejně jako jiné pojišťovny i Česká pojišťovna nabízí nové produkty. Například životní a úrazové pojištění vysokého evropského standardu, řadu novinek a atraktivních produktů. Širokou škálu majetkových, odpovědnostních pojištění a léčebné výlohy do zahraničí.

V nabídce nechybí produkty České pojišťovny Zdraví a v poslední době velmi žádaného Penzijního fondu České pojišťovny.

V Dětmovicích jsou klientům poskytovány veškeré potřebné informace. Také je zde možno vyzvednout si veškeré tiskopisy spojené s likvidací pojistných událostí.

Otevřeno každé pondělí od 13 do 16 hodin.

Obyvatelstvo, péče o obyvatelstvo

Obyvatelstvo v letech 1995-2000

Vývoj populace v letech 1995 - 2000:

ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000
počet narozených	24	29	32	29	28	21
počet uvítaných na OÚ	16	18	28	20	18	20
počet uzavřených svateb) ¹	20	17	32) ²	18	19	18
počet úmrtí	52	42	40	41	45	36
počet obyvatel k 31.12.	3.632	3.684	3.724	3.753	3.759) ³	3.766

Výstavba rodinných domků v letech 1995 - 2000:

ukazatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000
vydáno stavebních povolení	3	2	5	5	7	14
kolaudováno	4	4	9	3	5	10

¹ Jsou započítány všechny uzavřené sňatky, tj. občanské i církevní

² Počet svateb vzrostl před očekávaným zdražením potravin

³ Z toho bylo v uvedeném roce 1.958 žen

Vítání občánků

Přehled vítání v letech 1996 – 2000:

	1996		1997		1998		1999		2000	
	datum	počet dětí	datum	počet dětí	datum	počet dětí	datum	počet dětí	datum	počet dětí
	10.2.	7	25.1.	4	4.4.	6	6.3.	8	5.2.	3
	8.6.	6	26.4.	6	6.6.	3	19.6.	6	20.5.	6
	21.9.	5	5.7.	7	3.10.	7	9.10.	4	1.7.	5
			27.9.	7	5.12.	4			7.10.	6
			6.12.	4						
Celkem	3x	18	5x	28	4x	20	3x	18	4x	20

Poznámka:

V tabulce jsou uvedeny děti, které byly slavnostně uvítány do života na Obecním úřadu, nikoliv děti narozené. Ty jsou uvedeny v tabulce na předcházející straně.

Mezinárodní svatba

Uzavírání „mezinárodních“ manželství už ani na našem Obecním úřadu v Dětmárovicích není nic neobvyklého.

Dne 22.4.2000 se jedna takováto svatba konala.

Nevěsta Mgr. Michaela Drobková ze sousední obce Doubrava si brala za manžela Bc. Abdou Madjib Mbaye z dalekého afrického Senegalu.

Zlaté svatby

8.4.2000	Veronika a Jaroslav P a v l o r k o v i	Dětmárovice čp. 357
8.6.2000	Marie a Antonín K u b á n k o v i	Dětmárovice čp. 670
3.9.2000	Edina a Josef R u t k o v i	Dětmárovice čp. 50K

Odešli z našich řad

Dne 18.2.2000 předčasně zemřel v nemocnici v Karviné pan **Emil Blaník** narozený 11.1.1943, bytem v Dětmárovicích čp. 661.

V minulosti se aktivně zapojoval do veřejného života v obci, mnoho let obětavě pracoval jako předseda Svazu požární ochrany (dnes Sboru dobrovolných hasičů).

Byl to poctivý, pracovitý a obětavý člověk, který byl mezi občany velmi oblíben a bude nám scházet.

Čest jeho památce.

Nezaměstnanost v okrese

Na Karvinsku se řady nezaměstnaných opět rozrostly. Jen během března přibýlo 147 uchazečů a celkový stav tak činí 24 972 osob. Celookresní míra nezaměstnanosti se blíží 19 procentům!

Procentově nejvíce postiženou oblastí je město Orlová, kde je procento nezaměstnanosti 21,26 %, což představuje 4 855 osob bez práce.

Vezmeme-li v úvahu absolutní čísla, nejvíce nezaměstnaných má Havířov, kde nepracuje téměř 8 000 lidí, v Karviné 7 234, ...

Koncem září bylo v okrese Karviná celkem evidováno 25 589 uchazečů.

Okres Karviná stále drží v celorepublikových tabulkách nelichotivé druhé místo hned za dříve průmyslovým Mostem.

Zde je třeba podotknout, že ne každý nezaměstnaný je na Úřadu práce zaregistrován!

Úhrady za úkony pečovatelské služby

V letošním roce došlo na základě platných novelizovaných vyhlášek ke změnám úhrad za pečovatelské služby na našich domech s pečovatelskou službou.

druh úkonu:	maximální částka dle Vyhlášky	částka dle usnesení obecní rady	
		stanovená v roce 1995	stanovená v roce 2000
donáška nebo dovoz oběda	12 Kč	2 Kč	3 Kč
nákup, pochůzka	20 Kč	2 Kč	2 Kč
práce s udržováním domácnosti	50 Kč/hod.	12 Kč/hod.	30 Kč/hod.
příprava snídaně, event. svačiny	30 Kč	2 Kč	10 Kč
praní a žehlení s vlastním práškem	30 Kč/kg	12 Kč/praní	20 Kč/praní
mytí oken	60 Kč/hod.	40 Kč/hod.	40 Kč/hod.
velký úklid	60 Kč/hod.	40 Kč/hod.	40 Kč/hod.
luxování	není uvedeno		30 Kč/hod.

Projednávání přestupků

Činnost komise

Na obecním úřadu pracuje komise pro projednávání přestupků. Její předsedkyní je Mgr. Karla Haasová, členy Lumír Kočí, Jiří Ulman a Věra Sikorová. Zpracovatelkou agendy na tomto úseku je pracovnice Obecního úřadu Jana Krůlová.

Projednávají se přestupky dle :

§ 47: přestupky proti veřejnému pořádku (jako opilost a s tím spojené výtržnictví, rušení nočního klidu)

§ 48: přestupky proti veřejnému pořádku (jako volně pobíhající psi, nepořádek na veřejném prostranství)

§ 49: přestupky proti občanskému soužití (sousedské hádky)

§ 50: přestupky proti majetku

Udělované tresty:

Druh trestu a výše pokuty jsou určeny dle příslušného paragrafu zákona č. 200/90 Sb. o přestupcích ve znění pozdějších předpisů, a to:

- jen samotné projednání v přestupkové komisi
- napomenutí
- pokuta do výše 50 tis. Kč.

V naší obci se vyskytují běžné přestupky, výše pokuty je zde do 3.000 Kč.

Pokuty se sice ukládají, ale jejich vymahatelnost je téměř nemožná. V běžné praxi platí, že malé částky se zaplatí, větší částky už nikoliv. Jejich vymáhání se pak řídí dle zákona o daních a poplatcích.

Přehled o přestupcích v naší obci:

Rok:	Počet došlých přestupků k projednání:	Počet přestupků projednaných na OÚ)*:
1995	29	22
1996	43	35
1997	23	15
1998	32	20
1999	37	26
2000	25	19

)* Poznámka:

Na obecním úřadu nejsou projednány všechny došlé přestupky. Některé z došlých jsou odeslány na jiný místně příslušný obecní či městský úřad dle místa bydliště podezřelého ze spáchání přestupku.

Dopravní nehody v roce 2000

V roce 2000 se na katastru naší obce stalo 52 dopravních nehod, z nichž plných 50 zavinili řidiči a při nichž

- 1 osoba byla usmrcena
- 3 osoby těžce zraněny
- 11 lehce zraněno
- celková škoda dosáhla 900 tisíc Kč.

Kriminalita

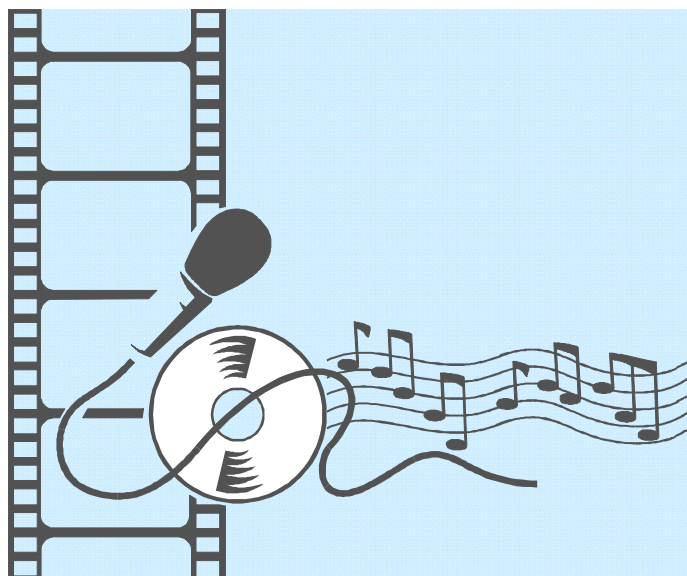
V posledních deseti letech se mohutně zvýšila kriminalita. Ani naší obci se nevyhýbá. Mnohokrát během roku se dočítáme v novinách, co všechno se v Dětmarovicích událo. Někdy se nám opravdu zdá, že to snad ani nemůže být pravda.

Nejzávažnějším trestným činem byl v Dětmarovicích v letošním roce asi tento:

Dětmarovičtí skinheadi Lukáš L. a Roman L. v noci z 5. na 6. ledna zkopali do bezvědomí občana naší obce dvaatřicetiletého Jiřího Zobala. Stalo se to po návštěvě restaurace Dělnický dům. Zřejmě za to, že Zobal chtěl, aby mu vrátili peníze, které mu ukradli.

Následky byly tragické. Jiří skončil s otřesem mozku, rozbitým obličejem, zlomeným nosem a zřejmě i celoživotními následky.

Kultura, církev, náboženství

V roce 2000 se nic mimořádného na kulturním poli neodehrálo. Konaly se tradiční akce.

Některé kulturní akce v roce 2000

Datum:	Název akce:	Pořadatel:
2.-9.1.	Mezinárodní 64. mistrovská soutěž České a Slovenské republiky ve zpěvu kanárů	ZO ČSCH Doubrava
29.1.	2. obecní ples	OÚ
29.1.	Myslivecký ples v hájence	MS
12.2.	Koukolňácký ples	Klub občanů
19.2.	Sokolský ples	TJ Sokol
3.	Dětmarovické groble	TJ Sokol
22.4.	Den Země	ZO ČSOP, ZŠ
4.5.	Oslavy 55. výročí osvobození v parku před Dělnickým domem s programem žáků základní školy	OÚ
9.5.	Svátek matek v ČSŽ	ČSŽ
14.5.	Tradiční oslava Svátku matek v sále Dělnického domu. V programu se představila slovácká dechová kapela Kamila Bartáka Galánečka s lidovým vypravěčem	OÚ
2.6.	Uklid'me svět	ZO ČSOP
27.-28.5.	Zájezd do Lysé nad Labem na celonárodní mysliveckou výstavu	MS
27.6.	Přijetí nejlepších žáků u starosty obce	SPOZ
16.9.	Tradiční srční hody	MS
16.9.	„O pohár starosty obce Dětmarovice“ 5. ročník požární soutěže na sokolském hřišti	SDH
17.9.	„Zpívám a to mi stačí aneb Ta naše písnička česká v lidové operetě“ – představení herců Slezského divadla v Opavě v Dělnickém domě	OÚ
23.9.	Branný závod na „Starém řečišti“ pro děti ve třech věkových kategoriích	ZO Český kynologický svaz
23.9.	Taneční zábava se živou hudbou v Dělnickém domě	p. Čempel
30.9.	Sraz spolužáků ročníku 1951 v jubilejním roce 2000	p. Korpesiová
16.-21.10.	Výstava léčivých rostlin a hub v Dělnickém domě za přispění Dětmarovické lékárny	ZO ČSOP
17.10.	Setkání 70-ti a 75-ti letých	OÚ
24.10.	Oslavy Dne vzniku samostatného Československa – školní akademie	OÚ, ZŠ
28.10.	Oslavy 20 let trvání myslivecké hájenky	MS
25.11.	Tradiční poslední leč	MS
5.12.	Mikulášská besídka pro členky	ČSŽ
12.	Mikulášská nadílka pro děti školy v Koukolné	Klub občanů K
17.12.	Vánoční koncert v místním kostele. Vystoupili žáci základní školy pod vedením Mgr. Ludmily Videnkové. Vstupné dobrovolné, výtěžek zaslán do mateřské školy „Sluníčko“ pro mentálně postižené děti v Orlové- Lutyni	OÚ, ZŠ

Statistické ukazatele knihovny za léta 1997 - 2000

<i>Ukazatel:</i>	1997	1998	1999	2000
Registrovaní čtenáři:	358	410	504	524
Z toho: mládež do 15 let	142	179	204	214
Počet návštěvníků celkem	2590	3370	3877	4008
Výpůjčky celkem:	12412	16399	19174	20387
V tom: Naučná - dospělí	3072	4219	5652	5798
Krásná - dospělí	4970	6478	7604	7926
Naučná - mládež	1667	2141	2347	2437
Krásná - mládež	2703	3561	3571	4226
Výpůjčky časopisů) ¹	2133	3338	4511	4609
Přirůstky:	642	720	747	881
V tom: Naučná - dospělí	180	174	160	228
Krásná - dospělí	280	359	378	419
Naučná - mládež	60	67	49	54
Krásná - mládež	122	120	160	180
Úbytky (vyřazeno):	0	0	404	2965
V tom: Naučná - dospělí	0	0	57	225
Krásná - dospělí	0	0	181	1737
Naučná - mládež	0	0	23	72
Krásná - mládež	0	0	143	931
Knižní fond k 31.12.:	15001	15721	16064	13980
V tom: Naučná dospělí	3513	3687	3790	3793
Krásná dospělí	7277	7636	7833	6515
Naučná mládež	840	907	933	915
Krásná mládež	3371	3491	3508	2757
Počet periodik tj. časopisů) ²	23	37	37	36
Vzdělávací a výchovné akce	7	7	7	9
Zapůjčeno z jiných knihoven	9	16	31	26
Celkové finanční náklady	170.814			
Z toho: na nákup knih	84.573	100.563	102.969	
Z toho: na časopisy	9.153	15.916	18.600	

¹ Výpůjčky časopisů jsou také zahrnuty v naučné případně krásné literatuře pro mládež či dospělé

² Počet časopisů neznamena celkový počet, ale pouze počet odebíraných titulů

Z činnosti knihovny

„**Jarní soutěž s hádankou**“ – pod tímto názvem probíhala ve dnech 25.4. – 25.5.2000 soutěž pro žáky 1. – 4. třídy zdejší ZŠ. Na každého soutěžícího čekaly v tombole pěkné ceny, které do soutěže zakoupil Obecní úřad.

Další ocenění dostali žáci 2. třídy ZŠ z elokované třídy v Koukolné, která proběhla v rámci knihovnické lekce v knihovně.

10. května se konala v knihovně ve spolupráci s firmou UNINET Dětmárovice zajímavá **beseda o internetu**. Návštěvníci zde měli možnost dozvědět se o způsobu připojení, jak se dostat do internetu bez PC a o nových trendech a možnostech v této oblasti, která stále více získává na popularitě.

Stejně jako v letech 1998 a 1999 i v roce 2000 byla uspořádána kulturně vzdělávací akce ve spolupráci s Regionální knihovnou Karviná a Referátem regionálního rozvoje Okresního úřadu Karviná, který akci zajišťuje po stránce finanční. Tentokrát to byla divadelní pohádka „**Pejsek a kočička**“ na motivy Josefa Čapka „Povídání o pejskovi a kočičce“. Děti zhlédly dvě krátké pohádky inscenované pomocí improvizovaných loutek a spoustu loutkových nápadů, figlů a kouzel. Hráli pražští umělci Dana a Petr Mládovi. Představení se konalo 25.9.2000 v tělocvičně školy v Koukolné a zúčastnily se ho děti MŠ a 1. – 3. třídy ZŠ.

V roce 2000 byla provedena **celková rekonstrukce všech prostor knihovny**. Tu provedla firma INTERDECOR Český Těšín. V prostorách knihovny byly obloženy stropy, nainstalováno nové osvětlení a zakoupeny nové kobercové krytiny. Rovněž bylo obnoveno celé dětské oddělení, když byly nainstalovány všechny nové regály. Byl zřízen nový pracovní kout pro umístění PC. Také vstupní prostory byly zkulturněny, když bylo schodiště potaženo kobercovou krytinou. Veškeré prostory celého zařízení byly vymalovány.

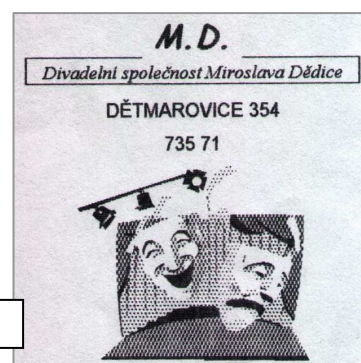
Byla to akce poměrně náročná, protože veškeré knihy musely být uskladněny v náhradních prostorách. Některé, a to spousta, jich bylo třeba nanosít až do sklepa, protože jinde na ně nebylo místa. Než se započalo se stěhováním knih, předcházela tomu poměrně rozsáhlá vyřazovací akce, aby se nemuselo tolik knih stěhovat. Celkem bylo **vyřazeno** 2965 knih. Jednalo se o knihy, které už nejsou aktuální, jsou svým obsahem zastaralé, o které není ze strany čtenářů zájem, či které byly již značně opotřebovány.

Divadelní společnost Miroslava Dědice

V Dětmárovicích se mnoho desetiletí hrálo amatérské divadlo, vystřídala se zde řada divadelních souborů. Ale asi málokdo ví, že i nyní zde má divadelní společnost sídlo – nosí jméno obce alespoň ve svém názvu.

Jedná se o „Divadelní společnost Miroslava Dědice“ se sídlem v Dětmárovicích čp. 354 na Zálesí. Činnost však vyvíjí v nedaleké Orlové.

Výřez z hlavičkového papíru

Divadelní společnost Miroslava Dědice je pokračovatelkou zaniklých divadelních souborů Kahanec, který působil v kulturním domě Dolu Fučík v Orlové-Porubě a souboru malých jevištních forem s názvem HOK, který působil v Městském domě kultury v Orlové – Lutyni.

Divadelní společnost založil náš občan Miroslav Dědic. Má své stanovy a je řádně zaregistrována na Ministerstvu vnitra pod číslem VSC/1-15106/92-K dne 22.9.1992. Od roku 1994 je členem Divadelního centra Pobeskydí se sídlem ve Frýdku – Místku.

Jejím cílem je spojit divadelní aktivity, které jsou v místě působnosti a blízkém okolí. Zúčastňuje se různých přehlídek, které pořádá „Pobeskydí“ a spolupracuje s SCDO a s institucí ARTAMA v Praze.

Repertoár společnosti je různorodý. V současné době se společnost již stabilizovala a vydobyla si své místo v kulturním životě našeho regionu.

Tím, že společnost nosí název obce ve svém názvu, ji prakticky zviditelňuje.

Televize v životech našich obyvatel

Televize se stala fenoménem. Je to jedna z věcí, která, ať chceme či nechceme, velmi silně ovlivňuje naši mysl, náladu či dokonce osobu.

Poskytuje nám především zábavu, ale také v mnoha případech poučení. Záleží jen, který program si vybereme.

V době, kdy televizní vysílání začalo, byl televizor věc zvláštní, nevšední. Sousedé se scházeli k tomu občanovi, který už měl televizní přijímač, aby se podívali na tu kouzelnou skříňku a na to, co je v ní právě k vidění. Tehdy tomu říkali rádio, kde je vidět ty, co mluví.

Od těch dob uplynula celá řada let.

Dnes už téměř v každé rodině není pouze jedna televize, ale hned několik bedýnek, aby se členové rodiny mohli dívat každý na ten „svůj“ pořad. Znam i takové rodiny, kde čtyřčlenná domácnost má 3 přijímače. Jeden běžně v kuchyni pro maminku a další různě rozmístěné po domě. Přesto ještě nastávají chvíle, že jeden z členů rodiny není uspokojen. Televizor nemají pouze intelektuálové, kteří si žijí svůj život a brání se vstupu techniky do svých domovů.

Televize nás informuje o dění kolem nás, umožňuje nám sledovat nejnovější události ze života. Velká část obyvatel pravidelně denně zasedá k obrazovce ve večerních hodinách ke zprávám z domova, světa i sportu. Nejdříve v 19,00 hodin si poslechneme zprávy na Primě, v 19,15 pak na ČT 1 a konečně v 19,30 na Nově. Tyto zprávy nám spíš připomínají „Černou kroniku“ toho určitého dne.

Živě si pamatuji období roku 1989, kdy jsme v listopadových dnech trávili u televizní obrazovky téměř celé dny, abychom mohli v přímých přenosech sledovat, co se děje ve velkých městech a především v matičce Praze.

Velmi atraktivní jsou přenosy z nejvýznamnějších sportovních událostí. Jistě máme v dobré paměti vystoupení našich hokejistů na olympijských hrách v japonském Naganu v roce 1998, kdy se naši „zlatí hoši“ stali poprvé v historii olympijskými vítězi a jejich grandiózní návrat do vlasti v přímém přenosu. Tehdy málokdo odolal, aby se na tuto událost nepodíval.

Dnes už pomocí satelitů máme možnost nahlédnout v jednu chvíli do celého světa. Se zájmem jsme například sledovali zatmění Slunce v roce 1999. Mohli jsme vidět, jak to vypadalo na maďarském Balatonu, v německém Mnichově, v Paříži, Londýně či jinde. Byly to opravdu silné zážitky.

Stejně tak úžasný byl přelom roku 1999 a 2000. ČT 2 přenášela od odpoledních hodin 31.12. 1999 až do dopoledních hodin 1.1. 2000 postupný příchod nového milénia od prvního stupně poledníku na Tichomořských ostrovech přes Čínu, Indii, Evropu až do Ameriky na 180. stupeň.

Nejen tyto události, ale pro běžného člověka především seriály se staly modlou. V době nedávno minulé to byly například Dallas, Dynastie, v posledních letech pak mexická telenovela Esmeralda na Nově a český seriál Život na zámku na ČT 1. Esmeralda zamávala národem. V době, kdy v televizi běžela, se vyklidily ulice i obchody, všichni spěchali, aby nepřišli o jediný den ze života této slepé hrdinky, který se vyvíjel jako pohádka.

Ale na druhou stranu musím říci, že televize nás někdy ovlivňuje i pozitivně. To tehdy, kdy se vysílají různé soutěže a zábavné pořady. Můžeme si zde ověřit své znalosti, um a dovednosti. Bylo jich a je jich celá řada.

Také občané naší obce nezůstávají pozadu a dokonce aktivně svou přímou účastí vstupují do těchto pořadů.

Na televizní obrazovce jsme se již mohli setkat s některými našimi občany.

Paní Růžena Vichrová se dostala na základě stíracího losu do televizní soutěže „**Bingo**“. V této loterii získalo účast v televizním pořadu více osob z naší obce, ale pouze ona měla štěstí a dostala se na televizní obrazovku, protože právě jí „padlo Bingo“. Měla štěstí i dále, když její výhra patřila mezi vůbec největší, které kdy byly v této loterii vyplaceny.

Když na Nově začínala zábavná pěvecká soutěž „**Doremi**“, vystoupila v ní paní Věra Darášová. Reprezentovala nás skvěle, svůj soutěžní večer vyhrála.

V oblíbeném pořadu „**Riskuj!**“ jsme zase mohli vidět pana Ing. Alana Franka z čp. 1037 ze Zálesí. Ten ale bohužel neměl štěstí a moc se mu v soutěži nevedlo.

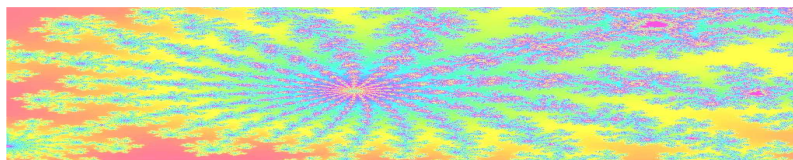
V „**Kolotoči**“ se zúčastnila natáčení paní Danku Neuwertová se svým synem a zetěm. Ale bohužel, přestože se zúčastnili několika dílů natáčení a kamera je mnohokrát detailně zabírala, do vlastní hry nezasáhli.

*Závěrem bych ještě chtěla poznamenat **několik historických údajů.***

Úplně první vysílání v České republice se uskutečnilo 1.5.1953. Bylo to údajně první vysílání ve východním bloku (kromě Ruska, kde se prý začalo o rok dříve).

První český televizor byl vyroben v Tesle Strašnice v Praze, vypadal jako rádio a jeho obrazovka byla vzhledem k celé „bedně“ moc a moc maličká. Poté přišel na svět televizor značky Mánes a pak o něco větší Aleš.

V Dětmarovicích byl jeden z prvních televizních přijímačů v obci umístěn v Dělnickém domě.

130. výročí postavení kostela

V roce 2000 jsme si připomenuli 130. výročí od doby, kdy byl postaven nový zděný římskokatolický kostel sv. Maří Magdalény)¹ v Dětmarovicích.

K tomuto výročí mu obec dala hezký dárek - **osvětlení kostela**. Nainstalovali jej koncem srpna 2000 pracovníci (dělníci) Obecního úřadu v Dětmarovicích pod vedením pana Balona. Od firmy si zapůjčili pouze plošinu.

Úvodem

Na tomto místě bych chtěla poznamenat, že o stavbě kostela, stejně jako o vývoji života ve farnosti, je toho dostatečně napsáno v „Pamětní knize obce“ – tedy v 1. díle kroniky naší obce. Jedna z posledních statí z církevního života v této knize pojednává o opravě kostela v roce 1928. Některé události z konce 19. a začátku 20. století, jako byly například opravy střech a věží, popsány nejsou vůbec. Další díly Kroniky obce z let 1951 – 1994 byly poplatné tehdejší době a o církevním životě v naší obci informují zcela sporadicky. Proto bych chtěla alespoň částečně tato hluchá místa zaplnit)².

Jednoduchý kostel sv. Maří Magdalény s farností byl postaven v letech 1869-1870 v novorománském slohu.

Je postaven prakticky na stejném místě jako původní dřevěný kostelík)³, s tím rozdílem, že dřevěný kostel měl polohu východní, zatímco tento má netradiční polohu severní. Stalo se tak proto, aby zůstalo na pozemku více místa na pohřbívání a také pro lepší vzhled, aby kostel nestál bokem k silnici.

Do postavení komínů Elektrárny Dětmarovice to byla nejvyšší stavba v obci. Velká věž kostela je vysoká 26 sáhů, což je 50 m.

Z historie kostela - výstavba

Ve druhé polovině 19. století byl dřevěný kostel již tak sešlý, že nepomohly žádné opravy a bylo nutné pomýšlet na stavbu nového, zděného, kostela. V roce 1864 založil lokalista Filip Quita **stavební fond** pro stavbu nového kostela.

Krátce nato však vypukla válka Rakouska s Pruskem a stavba musela být odložena)⁴.

Po založení stavebního fondu bylo v letech 1864 – 1869 vybráno na stavbu kostela celkem 13.029,89 zlatých od 298 osob.

V kronice farnosti jsou zaznamenána jména a částky těch, kteří a kolik na výstavbu nového kostela věnovali. Jako první je na seznamu František Nebroj s částkou 1.795 zl., následuje František Plecháček (4.012,64 zl.) a jako čtvrtý Jan Babiš (1.115 zl.). Dále stojí za povšimnutí jména a částky těchto našich občanů: Ondřej Barteček (431 zl.), Valentin Kijonka (170,19 zl.), Josef Staniošek (120 zl.), Josef Antončík (301 zl.), Ulman – zahradník (101,50 zl.), Pavel a Magdaléna Barteček (565,60 zl.), Franz Mrakwia (144 zl.).

¹ „Maří Magdalény“ je výraz hovorový, ale užívá se daleko častěji než spisovný výraz „Marie Magdalény“

² Čerpala jsem z materiálů, které byly nalezeny na dětmarovické faře

³ Podle „Dějin vévodství těšínského“ od autora Bohumila Biermana z roku 1863 se na str. 278 připomíná farní dřevěný kostel v Dětmarovicích již od poloviny 15. století, přesně již v roce 1447. Bohužel, nezachoval se jeho popis

⁴ O peripetii, které provázely především přípravu výstavby kostela, je podrobně napsáno v „Pamětní knize obce“ na str. 95 – 117

Do sbírky nepřispěli jen občané Dětmárovic a Koukolné, ale také některé významné osobnosti tehdejšího života. Například hned jako třetí na seznamu figuruje její excelence paní hraběnka Franciska Larisch von Mönnich s částkou 190 zl. Na 227. místě dokonce je uveden sám císař Ferdinand, zvaný Dobrotivý, a císařovna Maria Anna, kteří přispěli obnosem 600 zl. Na 250. místě se objevuje wratislavský biskup Heinrich Förster se 300 zl. Kromě toho přispěli i občané jiných obcí. Například Barbara Sladeček, vdova po mlynáři ze Závady věnovala 136 zl. či dokonce stavitel František G. Böhm z Moravské Ostravy daroval 120 zl.

Ten byl pověřen zhotovení plánů.

Již 23.3. 1865 plány na stavbu včetně rozpočtu ve výši 28.728,02 rakouské měny předložil. F. G. Böhm rovněž vykonával stavební dozor.

Dne 16.8.1868 se konaly naposledy bohoslužby v dřevěném kostele. Po bohoslužbách byla přenesena Nejsvětější Svátost Oltářní do Nebrojovy kaple, kde se 14 dní konaly bohoslužby. Mezi tím byl rozebrán starý kostel. Z jeho dřeva byla postavena zatímní kaple 8° dlouhá a 4° široká naproti farské stodoly a zde se pak konaly bohoslužby až do postavení nového kostela. Aby věřící nepostrádali zvonění, byla na kopečku v Nebrojevě zahradě postavena zvonice se 3 zvony.

Se stavbou nového kostela se začalo 9.9.1868. Stavitel přišel se svým zednickým polírem Florianem Benediktem a více než 30 zedníky a nádeníky a téhož dne se začalo vyměřovat staveniště. Patronem stavby byl hrabě Jan Larisch Mönnich. Za jeho přítomnosti a celé hraběcí rodiny, jakožto velkého množství lidí z obce byl položen 4.10.1868 základní kámen, který se nachází vlevo od hlavního portálu. U příležitosti svěcení základního kamene byla do něj vložena pamětní listina)¹ v plechové krabici. Dne 14.9.1869 byl posvěcen kříž pro kostelní věž a ihned na ni byl připevněn. 15.6.1870 byly posvěceny a zavěšeny zvony do věže. Kostel byl posvěcen dne 2.10.1870 wratislavským biskupem Jindřichem Förstem za asistence 30 kněží. Byl zasvěcen sv. Marii Magdaléně)². Slavnost posvěcení – krmáš – připadá vždy na neděli po sv. Michalu, tj. 29. září.

Stavba kostela nakonec stála 33.906 zlatých.

Přitom byla vyčíslena výpomoc farníků takto:

☞ potahem bylo odpracováno	2.444 a půl dne
☞ v penězích to bylo	4.889 zlatých
☞ prací rukama odpracováno	1.896 a půl dne
☞ v penězích to bylo	568 zlatých

Kostel se stal farním kostelem a Filip Quita, lokalista, byl povýšen na faráře.

Za zajímavost stojí fakt, že při stavbě se udály dva smrtelné případy, když jeden dělník z Horního Slezska spadl z lešení a klempír z Vítkovic spadl ze střechy.

Opravy kostela)³ do roku 1949

Kostel v průběhu své existence prodělal poměrně dost **stavebních oprav**.

19.6.1892 byl sundán, opraven a pozlacen kříž. Mistr klempířský Karel Rašík z Fryštátu a jeho pomocník Emanuel Sikora kříž z věže sundali, mistrův syn Emanuel Rašík kříž pozlatil. Pomáhal při tom Felix Severa, František Wilczek, kovář z Fryštátu a kostelník Martin Šimík.

¹ Dle „Pamětní knihy obce“ je druhá pamětní listina uschována ve farním archivu. Zda je to pravda, mi nebyl nikdo schopen nic říci

² Sv. Marie Magdaléna – vysvětlit dle knihy

³ Tato stať je čerpána z opisu rukopisu „Dokumenty v kostelní bání“

Báni i hromosvod zhotovil mistr klempířský Karel Rašík. Čtrnáctiletý syn kostelníkův přinesl inkoust a papír až na špici věže a mistr napsal zprávu 20.6.1892 a tuto uložili do kostelní bány.

V kostelní báni je uložena také listina od klempířských dělníků, kteří roku 1905 nově překryli obě věže a střechu. Při této příležitosti je uvedeno datum 4.9.1905. Na tuto opravu byl již tehdy vypsán v Novinách těšínských veřejný konkurz a práce byly svěřeny klempířskému mistrovi Janu Olšarovi z Lazů za paušální cenu 8.000.

Třetinu ceny hradil patron kostela hrabě Jindřich Larisch Mönich. Velký železný kříž byl při této příležitosti opět sejmут a znovu slavnostně posvěcen.

V roce 1926 byla omítka v dezolátním stavu, proto byla roce 1927 vypsána soutěž, do které se přihlásilo 6 stavitelů. V „Pamětní knize“ na str. 125 z roku 1928 se píše: „Tak stojí nyní kostel v novém rouchu světle šedém a architektonicky vkusným řešením hřbitovní brány vábí oko každého mimojdoucího.“ Z toho vyplývá, že **hřbitovní brána** v podobě, jak ji známe dnes, byla vybudována právě v tomto výše uvedeném roce. Odpovídá to také tomu, když pamětníci tvrdí, že se vždy říkalo, že brána byla postavena teprve přibližně padesát let po stavbě kostela.

Na opisu listin z bány je jako poslední uvedeno datum 16.9.1949. Z toho dne je zde pouze kratičká poznámka tohoto znění: „odkud plech, převraty, kdo hradí výdaje. Dej bůh, aby D. 16.9.1949. Heller klempíř, Jaszczenko administrátor“. Z toho je zřejmé, že v tomto uvedeném roce se opět prováděla nějaká oprava střechy. Vzpomínám si, že pamětníci v obci kdysi často vzpomínali, že po válce se prováděla oprava střechy, při níž ze střechy spadl a zabil se mladý dětmarovický klempířský učeň Rabe.

Posledních 50 let)*

Rok 1958 byl ve znamení malování interiéru kostela. Současně byl vyzdoben nástropními malbami znázorňujícími výjevy z bible od akademického malíře Josefa Drhy.

V roce 1968 byl kostel zvenčí zahalen lešením. Začala generální oprava a s ní vlastně přípravy na oslavy 100 let trvání kostela.

Ty se konaly v roce 1970. Při té příležitosti byla vydána pamětní fotografie.

Když v roce 1971 předával farář Johan Szlachta farnost svému nástupci, byl kostel v pořádku. Uvnitř bylo vymalováno, střecha natřená, fasáda opravená a nastříkaná.

Za administrátora Josefa Kuchaře, jenž zde působil v letech 1971 – 1974, bylo započato s generální opravou elektroinstalace. Tato byla dokončena za Jana Wzatka (1974-1975). V souvislosti s tím bylo nainstalováno 7 ks akumulčních kamen.

)* Informace k této stati čerpány z poslední **kroniky farnosti** ze str. 141 – 160. Zde bych ráda poznamenala, že ani kronika farnosti nebyla vedena průběžně a jsou v ní velké časové mezery. Někteří duchovní správci nebyli ani řádku. Na str. 149 končí záznamy Roberta Pardubického dne 13.4.1925 – v den křtu zvonů. Dále následují pouze 2 str. zápisu až o 14 let později, tedy z roku 1939, které jsou však napsány polsky. Další záznamy pořídil až P. Alois Cinciala po dlouhých čtyřiceti letech v roce 1979. Jako poslední figuruje v kronice farnosti rukopis Mgr. Jindřicha Lorisze. Ten zápisy nepsal průběžně, avšak až na konci svého působení v Dětmárovicích a jsou v nich některé nepřesnosti.

Současně byl upraven bohoslužebný prostor. Byl pořízen nový mramorový obětní stůl a kněžiště vydlážděno mramorem.

První rozhlas, vlastně 2 reproduktory, byl do kostela nainstalován v roce 1979.

Nátěr střechy byl proveden v roce 1980. Tuto náročnou práci udělali Jan Niedoba a otec a syn Ligočtí z Jablunkova.

V dalším období (1981 – 1984) byla postupně nakupována a vyměňována **okna**.

První 3 zdvojená okna s dřevěnými rámy byla zakoupena v roce 1981. V téže roce byl také opraven hromosvod.

Další 3 okna byla pořízena v roce 1982. Všechna 6 oken bylo zasazeno, zaskleno, a natřeno. Byly opraveny okenní oblouky, oplechovány a opraveny okenní špalety.

Ke dvěma barevným vitrážním oknům byly namontovány druhé rámy a ty zaskleny. Tak jsou krásná okna chráněna před povětrnostními vlivy a emisemi z blízké elektrárny.

Opravy oken pokračovaly v roce 1983. Nově bylo pořízeno 10 malých oken, také se zdvojovala. Byla zhotovena nová vrata a dvě branky před vchodem do kostela a opravena celá brána před kostelem.

Zbývající okna střední velikosti byla opravena v roce 1984.

V téže roce bylo započato s opravou **střechy kostela**, a to tam, kde nejvíce zatékalo. Protože byly prohnité i trámy, bylo zapotřebí nejdříve sehnat tesaře. Nikde je ale nešlo sehnat, všichni se té práce báli. Nakonec je získal Ing. Josef Konkolski, rodák z Koukolné, který pracoval u Báňských staveb Ostrava jako stavbyvedoucí. Po tesařských pracích nastoupili klempíři z OPOSu Karviná a část střechy přikryli hliníkovým plechem.

V roce 1985 bylo postaveno lešení okolo velké věže. Byla oklepána zvětralá omítka, opravena fasáda, natřená rakouskou barvou, kterou naše farnost dostala od Mezinárodní katolické charity. Fasádní práce prováděli zedníci z Kravař na Hlučínsku.

Oprava střechy a celé fasády byla dokončena v roce 1986.

Náklady na velké opravy v osmdesátých letech:							
Rok:	1980	1981	1982	1983	1984	1985	1986
Částka:	8.000	19.000	27.000	30.000	79.000	67.000	38.000

Vnitřek kostela byl vymalován v roce 1987. Tentokrát práce provedl OPOS Havířov, jmenovitě malířský mistr Vladislav Korcz z Třanovic se svým pomocníkem.

Ani na varhany se nezapomnělo, opravil je v roce 1988 pan Kolatek z Bohumína.

V roce 1989 byla pokryta malá věž měděnou krytinou. Práci zhotovil OSP Opava. Náklady činily 64 tisíc korun.

Při opravě kostela byly pořízeny a Okresním stavebním podnikem Vyškov na Moravě instalovány věžní bicí hodiny v ceně 45 tisíc.

V téže roce byl nainstalován i nový rozhlas.

Všechny tyto práce byly provedeny za P. Aloise Cincialy. Toho po sametové revoluci nahradil Mgr. Jindřich Lorisz.

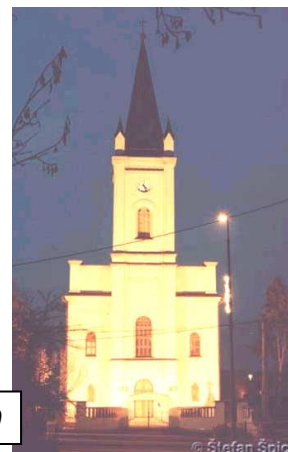
V první polovině června 1990 vyrostlo okolo celé velké věže lešení. I tato věž byla pokryta měděným plechem. Náklady 200 tisíc korun byly uhrazeny z darů věřících a z příspěvku obou duchovních.

Začátkem devadesátých let se v naší republice množily krádeže v církevních zařízeních. Ani náš kostel nezůstal ušetřen, když v noci z 17. na 18.12. 1993)* po vánočním koncertu byl **vykraden**. Byla zcizena monstrance, kalichy, ciboria a některé dřevěné sošky. Škodu v hodnotě 25 tisíc pak uhradili svými dary obětaví věřící.

V roce 1997 byla provedena renovace svatostánku a retablu nákladem 100 tisíc z darů věřících.

I farnost jde s dobou a pokrokem. V roce 2000 souhlasilo biskupství nainstalovat do kostelní bání Radio-mobil. Tak farnost získává ročně 60 tisíc za nájemné.

2000

75. výročí založení sboru CASD

V letošním roce se konaly dne 21.10.2000 **oslavy 75. výročí založení Sboru** Církve adventistů sedmého dne, který v naší obci působí. Slavnostní jubilejní bohoslužba se konala ve sborové modlitebně v domě čp. 454. Byla rozdělena na dvě části. Dopoledne od 9,⁰⁰ hodin a odpoledne od 14,⁰⁰ hodin. Kázání z Božího Slova sloužil bratr Jan Dymáček – předseda.

Téma jubilejního shromáždění znělo: „Ano, přijdu brzo ... přijď, pane Ježíši!“

Z historie Sboru

Počátky činnosti Sboru v Dětmárovicích sahají do roku 1925. Mezi zakládající členy patřili Bedřich a Anastázie Bendovi (čp. 32), František a Anděla Balonovi (čp. 494), Aloisie Balonová (čp. 362), Anežka Balonová (čp.201), manželé Macurovi (čp.454).

Než CASD v osmdesátých letech zakoupila domek čp. 454 od občana Doležala a rekonstruovala ho na modlitebnu, scházeli se předtím příslušníci Sboru v provizorní modlitebně, která se nacházela v rodinném domku čp. 32 občanů Bendových.

V kronice Sboru CASD vzpomíná na začátky pan Bedřich Benda:

„Skupina začala r. 1925. Manželé Bendovi začali chodit na přednášky k bratru Františku Balonovi. Bratr Benda s ním pracoval jako horník a byl tehdy ještě přítel. Kaletovi poznali pravdu Boží od bratra Piše z Lazů. Bratr Piš s ním pracoval jako horník, jezdil k nim a vyučoval je. Scházeli se po domech, mívali přednášky s kazatelem.

Roku 1928 byl zřízen sbor u bratra Viktora Balona. Členy se stali: sestry Topiařová, Velšarová, Pěkarová, Gřipková, Anežka Balonová, manželé Macurovi, Gojtkovi, Prudelovi, Poledníkovi a rodina Broškovičova. Bůh žehnal až do doby okupace. Potom jsme se scházeli u pana J Prudla. Posléze po okupaci Polska byly zavřeny sbory po celou dobu války. Byly zde tři skupiny a my jsme se scházeli u br. Macury, bratra Balona a br. Bendy.

)* Toto datum je uvedeno ze zápisů Mgr. Lorisze. Ten však zápis do Kroniky farnosti psal až po mnoha letech, takže je možné, že se spletl. Dle mých záznamů to bylo z 18. na 19.12.1994.

Po osvobození jsme chodili do sboru v Lazích. Tato cesta byla v tehdejší době prováděna jedinečně pěšky. Bratr Macura, Benda a Gojtko byli učiteli sobotní školy.

Roku 1946 jsme se začali shromažďovat u bratra Bendy, kde do shromáždění přibýly další milé duše – další sestry a bratři.

V období zákazu) jsme se scházeli opět ve skupinách. Po odvolání jsme se shromažďovali opět u br. Bendy až do roku 1981.*

V šedesátých letech uposlechl macedonského volání bratra Macury několik mladých rodin, patřících členstvím do sboru Orlová-Lazy a přešli do kazatelské stanice v Dětmarovicích.

Všechno to byla mladá manželství, kde ve většině případů bratři pocházeli z různých koutů Moravy a zde na Ostravsku si odpracovávali 10-ti letou brigádu v dolech místo vojenské presenční služby. Postupem času tato invaze pokračovala, byli přijímáni noví členové. Sbor čítal asi 50 členů.

Všichni mladí dojížděli z Karviné vlakem, protože v té době ještě nebyli motorizováni. Dojížděli vlakem v 8,00 hodin a pak směrem k Bendovým, kde se konalo shromáždění. Ani pro kazatele to nebylo snadné, protože se musel do Dětmarovic dostat pěšky z Orlové.“

Shromažďovací místnost byla velice jednoduchá, teprve během let si ji trochu zkrášlili novými závěsy a záclonami, židlemi a kobercem. Od sdružení dostali naftová kamna. Protože zde vládl duch lásky a jednoty, cítili se zde všichni i v těchto skromných poměrech velmi dobře. Bendovi postupně uvolňovali ve svém domě místnosti pro dětské školky. Byla to z jejich strany velká obětavost, protože děti přibývalo a bylo jich všude plno. Mladí se snažili Bendovým odvděčit tím, že jim ve formě brigád pomáhali na poli, při malování, úklidu apod.

Sobotní programy zpestřovali písněmi a básněmi, různými besídkami jak dětí tak dospělých. Při odpoledních programech studovali mimo zkoušení kapitol z Bible různé knihy, jako např. Životopisy průkopníků, Připraven odpovědět, dějiny lidu Izraelského, dějiny vzniku našich písní, biblické hádanky apod.

Pod vedením sestry Loderové zde fungoval i pěvecký sbor, který samostatně vystupoval při různých příležitostech v Č. Těšíně, Bohumíně, Brně a jinde.

Děti byly rozděleny do dvou tříd. Na konci roku byly přezkoušeny před sborem, dostaly věcné odměny a navíc s rodiči a učiteli jezdily na jeden den do přírody na výlet.

Koncem roku pro mladé i starší pořádali večírky s občerstvením i bohatý kulturní program.

Nezapomínali ani na staré a nemocné. Kde byla možnost navštěvovali je v sobotu dopoledne, probírali s nimi úkoly sobotní školy a potěšovali je písněmi. Postupem času – s rozvojem motorizmu – je vozili do shromáždění. Pamatovali na ně i u příležitosti jejich narozenin s přáním a dárkem.

Starší sboru byli: Emil Macura, Boris Brož, Rudolf Halama, Bohumil Dymáček, Josef Gojtko, Jan Palme.

Konaly se také veřejné přednášky na MNV Dětmarovice, kde jim byla propůjčena místnost. V únoru – březnu roku 1969 se zde v zasedací síni uskutečnil cyklus biblických úvah pro veřejnost.

)* Činnost CASD byla zakázána v letech 1952-56 po vydání zákonů č. 217 a 218/49 Sb.

Jak léta ubíhala, někteří bratři se vraceli do svých dřívějších domovů, jiní odcházeli jako bibličtí pracovníci jinam. Noví ale zase naopak přicházeli.

V červnu roce 1975 se konaly v modlitebně u Bendů oslavy 50 let trvání sboru pod názvem „EBEN EZER“. Z kazatelů byli přítomni: Krynský, Bárta a Koldinský.

Jak se sbor rozrůstal, vzrůstala potřeba nové větší shromažďovací místnosti. Po úmrtí br. E. Macura došlo k dořešení situace. Moravsko-slezské sdružení zakoupilo dům od Doležalových. Manželé Doležalovi se vystěhovali do Ostravy – Bartovic. Za obětavé pomoci bratří a sester byl rodinný domek adaptován. Vznikla zde pěkná shromažďovací místnost a dvě místnosti pro dětskou školku. Domovníkem byl br. Karel Staněk s manželkou Miluší. Slavnostní zahájení se konalo 14.11.1981.

1. června 1985 se konaly oslavy 60 let trvání pod heslem: „Ten, jenž má přijíti, přijde ...“ Byla to velmi slavnostní a významná sobota, protože náš Sbor navštívilo v jednu sobotu 6 kazatelů. Na pobožnosti bylo přítomno cca 80 členů.

Od jara 1986 se započalo s úpravami sboru. Mnoho věcí bylo nevyhovujících, a proto se sbor změnil do zcela jiné podoby. Pracovalo se celý podzim a jaro 1987. Na jaře 1987 se začaly upravovat prostory shromažďovací, a tak členové začali docházet do sousedního sboru do Lazů.

18. června 1988 byl nový sbor slavnostně otevřen. Toho dne přišli i noví správcové Alena a Pavel Oczkovi z Havířova- Suché. Manželé Staňkovi odešli do Prostějova, kde se Karel stal biblickým pracovníkem.

Ihned v listopadu a prosinci 1989 po sametové revoluci se pořádaly veřejné přednášky v Dělnickém domě.

V roce 1990 pořádalo tzv. Křesťanské fórum Dialog na téma „Co přinese budoucnost?“.

20.10.1990 se konaly v Dělnickém domě oslavy 65 let trvání Sboru)¹.

V roce 1991 byla provedena stavba garáže a hospodářské budovy u domu čp. 454.

21.10.1995 proběhly opět v Dělnickém domě oslavy 70. výročí)².

Asi v roce 1995 odešli správcové manželé Oczkovi a přišli noví – manželé Buchovi.

10. října 1998 začal probíhat NET 98 – celosvětový satelitní program)³, který byl prostřednictvím družicového systému přenášen z Andrewsovy univerzity ve státě Michigan v USA do více než stovky zemí světa. Přednášky byly překládány do sedmdesáti jazyků včetně češtiny. Příslušníci CASD ho mohli sledovat ve své modlitebně.

28.8.1998 odešli Jan a Andrea Buchovi, když on se stal kazatelem.

19.1.1997 v modlitebně
při zlaté svatbě manželů Klaputových

NET 99)⁴ se tentokrát konal v Dělnickém domě, později v modlitebně. Společné téma neslo název „Odvaha žít“.

10.6.2000 došlo opět k vystřídání správců, z Těšína přišli manželé Kantorovi.

¹ Viz poznámka v Kronice obce za rok 1995 str. 68/95

² Viz Kronika obce za rok 1995 str. 68/95

³ Viz Kronika obce str. 52/98

⁴ Viz Kronika obce str. 45/99

Z historie církve adventistů

Církev adventistů sedmého dne patří mezi protestantské křesťanské církve s celosvětovou působností. Považuje se za součást světového adventistického hnutí, založeného americkou kazatelkou Ellen Whiteovou (1827-1915), jehož zvláštností je uznávání soboty jako dne odpočinku. V Československu nebyla v letech 1952 – 1956 povolena. V současné době má své sbory po celé republice, nejsilnější je na Severní Moravě, zejména v ostravsko-karvinské aglomeraci.

Řízení CASD je založeno na třístupňovém systému: ústřední rada, sdružení (české, moravskoslezské a slovenské) a sbor. Nejvyšším orgánem je celostátní konference, která volí ústřední radu, jejíž předseda je zároveň hlavním duchovenským představitelem církve. Sdružení řídí výbory v čele s předsedy, sbory pak kazatele spolu se sborovými výbory.

CASD je členem generální konference adventistů s. d. se sídlem v USA, která řídí 12 oddělení (divizí), přičemž českoslovenští adventisté jsou začleněni do evroafrické divize.

Kazatelé jsou připravováni na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě v Praze. Ústřední rada vydává 6x ročně časopis „Znamení doby“.

CASD vyvíjí bohatou aktivní činnost na poli zdravotním, humanitárním i misijním. O tom, že je to pravda, jsem se sama přesvědčila v devadesátých letech, když tato církev ve spolupráci s Osvětovou besedou pořádala různé akce pro širokou veřejnost.

Kazatelé

Kazatelé sboru se zpravidla střídají po pěti letech..

V Dětmarovicích doposud působili:

1957-1961	br. Karel Kantor
1962-1967	br. Bedřich Konečný
1968-1974	br. Vladimír Ohánka
1975-1979	br. Vítězslav Koldinský
1979-1980	br. Jaroslav Doubravský
1981-1983	br. Ludvík Švihálek
1983-1989	br. Daniel Pražan
1989-1993	br. Petr Pimek
1994-2000	br. Vladimír Krynský

Modlitebna v Dětmarovicích,,
dům čp. 454

Slezská církev evangelická

Od března 2000 se konaly v naší smuteční obřadní síni bohoslužby **Slezské církve evangelické**, farního sboru Karviná 1. Vždy třetí neděli v měsíci v době od 11,00 do 12,00 hodin.

Poznámky:

Údaje o nejstarší historii Sboru CASD jsou čerpány z pamětí br. Bedřicha Bendy, které jsou součástí kroniky CASD

Dům čp. 32 občanů Bendových se nachází pod stolárnou pana Kiši. Tento dům zakoupil od rodiny Bendovy pan Volák, který jej zrekonstruoval a téměř do konce letošního roku zde měl umístěnou prodejnu Elektro Volák

Školství

Ze života základní školy

Ve školním roce 1999/2000 výuku 309 žáků ve 13 učebnách zajišťovalo 17 vyučujících. Z celkového počtu žáků prospělo s vyznamenáním 90 žáků, 218 prospělo a 3 neprospěli. Počet zameškaných omluvených hodin činil 21.438 hodin, což v přepočtu na 1 žáka znamená 68,9 hodin, neomluvených hodin pouze 7. 4 žáci byli hodnoceni 2. stupněm z chování, 1 žák 3. stupněm z chování.

Ve funkci výchovné poradkyně, protidrogovým koordinátorem a zdravotníkem byla Mgr. Marta Dziechciarková, která se řídila plánem činnosti k prevenci a zneužívání návykových látek. Také absolvovala seminář s drogovou problematikou, předávala poznatky ostatním vyučujícím a rodičům na třídních schůzkách a organizovala besedy pro žáky.

Ve školním roce 1999/2000 byly pro žáky uspořádány:

- a) besedy: o pravidlech silničního provozu, o drogách, o právním vědomí, o pověstech z historie Dětmovic, o volbě povolání
- b) exkurze: na zámek do Karviné, na Obecní úřad v Dětmovicích, do firmy Aromka, do Muzea v Orlové, do místní knihovny, na ekologické hospodářství v Opatovicích
- c) žáci všech ročníků se zúčastnili akcí „Kultura mládeže“, na konci školního roku každá třída pořádala školní výlet a žáci 7. třídy absolvovali lyžařský výcvikový kurz.

Z 23 žáků 9. třídy byli všichni umístěni na středních školách a učilištích, 5 žáků 5. tříd úspěšně složilo přijímací pohovory na osmiletá gymnázia.

Ve škole byla zřízena funkce **správce areálu ZŠ**. Jedná se o údržbu areálu mimo budovu školy, zejména o sekání trávy, hrabání listí a odklizení sněhu. Do funkce byl ustanoven Vítězslav Kiša.

Sport, zájmové a společenské organizace

V letošním roce uplynulo 65 let od doby, kdy se v Dětmárovicích začala hrát kopaná.

Z činnosti SK Dětmárovice

Z historie kopané v Dětmárovicích

V roce 1935 sílila touha několika jedinců sportovně se vyžívat v kopané. Pomocí provedené sbírky finančních prostředků bylo možné založit SK Dětmárovice a splnit si tak svůj sen.

Pod názvem SK se hrála kopaná v Dětmárovicích do roku 1951, kdy v rámci sjednocení čsl. tělovýchovy a sportu musel přejít fotbalový klub SK pod místní vesnickou dobrovolnou sportovní organizaci Sokol. Nově vybudované hřiště pod požární zbrojnicí nemělo tehdy sociální zařízení a tak v roce 1956 se přistavily u sokolovny šatny a sprchy. Největší zásluhu na této akci měl pan Rudolf Sikora.

V tomto období se hrála kopaná se střídavými úspěchy a různými potížemi. Na základě toho byl v roce 1959 ustaven výbor kopané v čele s bývalým hráčem panem Josefem Mocem. Mužstvo v té době hrálo v soutěžním ročníku 1962/63 okresní přebor. Po odchodu několika hráčů v následujícím období mužstvo z této soutěže sestoupilo.

V roce 1968 došlo k odtržení fotbalového oddílu od Sokola a vznikla nová tělovýchovná jednota SLOVAN Dětmárovice.

Předsedou byl jednomyslně zvolen pan Josef Moc. Tuto funkci vykonával až do roku 1990.

V roce 1972 se vrátil do oddílu pan Rudolf Rusek. Nejen jako hráč, ale jako hrající trenér. Mužstvo mužů se konsolidovalo a začalo vyhrávat. V roce 1977 se stalo přeborníkem okresu a postoupilo do krajských soutěží, konkrétně do 1. B třídy. Tuto soutěž hrálo až do roku 1984, kdy sestoupilo zpět do okresního přeboru.

Současně s mužstvem mužů hrála své zápasy i mládežnická mužstva žáků a dorostenců. Velký kus práce na tomto úseku vykonal pan Josef Burdek.

Funkci hospodáře obětavě vykonával pak Antonín Kubánek.

Tužbou fotbalistů a funkcionářů Slovanu bylo vybudovat odpovídající sportovní stánek. Jejich naděje se začínaly naplňovat v roce 1987, kdy v rámci akce „Z“ se začal budovat fotbalový stadión. Za to, že stadión byl vůbec postaven, mohou fotbalisté, funkcionáři, jejich příznivci i vlastně celá široká veřejnost. Poděkování patří hlavně tehdejšímu předsedovi MNV Ing. Bronislavu Kubatkoví. Ten se od samého počátku pro stavbu nadchl a jeho zásluhou byl celý areál v roce 1992 dokončen.

V roce 1990 byl na valné hromadě zvolen předsedou pan Jiří Hanusek. Na valné hromadě v roce 1992 bylo dohodnuto, že SLOVAN Dětmárovice bude zaregistrován pod staronovým názvem SK Dětmárovice. Na Ministerstvu vnitra ČR byl tak zaregistrován dnem 23.6.1992. Takže nový ročník 1992/93 začal fotbalový klub hrát pod novým názvem.

V roce 1990 začal mužstvo mužů trénovat pan Pavel Jurek. V roce 1991 mužstvo postoupilo do **1. B třídy Slezské župy**, kde si vedlo dobře a již před skončením ročníku 1991/92 vedlo svoji skupinu s takovým náskokem, že si zajistilo účast v **1. A třídě Slezské župy**.

V roce 1992 vedle předsedy oddílu Jiřího Hanuska pracovali dále ve výboru: Günter Bajda, Rudolf Rusek, Tomáš Přistál, Bořivoj Baňka, Otto Durčák, Josef Salava, Jiří Izaiáš, Miroslav Hanusek, Jan Blaník, Tomáš Mléčka, Karel Strýček a Jan Slosiarik. Vedoucím mužstva byl Milan Kyša a pomocným trenérem Vojtěch Posel.

Kádr mužstva tehdy tvořili Martin Hubáček, Jiří Zobal, Aleš Matys, Milan Anlauf, Roman Stáňa, Jan Jurák, Ján Dolník, Štefan Jander, Milan Babčaník, Oldřich Kuhn, Petr Šutka, Adam Burdek, Zdeněk Cisárik, Vojtěch Posel, Marcel Tammé, Juraj Juhaňák, Miroslav Štěpánek a Ludevít Prokoš.

Velmi dobře si ve sledovaném období vedly i mládežnické kolektivy. Žáci pod vedením pana Petra Slaniny a dorostenci pod vedením trenéra pana Vladimíra Vyskočila a vedoucího mužstva pana Petra Kobra.

V roce 1995 (sezóna 1994-95) postoupilo naše mužstvo do **Moravskoslezského župního přeboru**. Pak už, dá se říci, je provázely úspěchy a postup nahoru. Na trenérské lavičce tehdy seděl Jiří Skála, kterého v roce 1997 se vstupem do nové sezóny vystřídal Dušan Zbončák. Do sezóny 1998–99 vstoupilo mužstvo s tímto trenérem, ale soutěž ukončilo s trenérem Josefem Čermákem. V župním přeboru mužstvo hrálo 4 sezóny, když v roce 1999 zaznamenalo historický úspěch postupem do **moravskoslezské divize**.

Z činnosti v roce 2000

V sobotu 1.4. sehráli naši fotbalisté na svém hřišti jedno z klíčových utkání divizní soutěže se svým věčným rivalem – Kravařemi. Po úvodním vzájemném oťukávání to byli domácí, kteří se ujali ve 22. minutě vedení gólem Gornioka. Za chvíli hosté neudrželi nervy na uzdě a první z jejich hráčů dostal červenou kartu. Na svou nedisciplinovanost doplatili plně po 72. minutě hry, kdy museli předčasně do kabin v rozmezí jedné minuty hned dva hráči. Naši domácí tak měli usnadněnou úlohu a pokutovým kopem Kubiše zajistili konečný stav na 2:0.

Společně s fotbalisty klubu z Kravař přijeli do Dětmovic také skupinka mladých fanoušků. Posilnění alkoholem házeli v průběhu utkání na hřiště dýmovnice, petardy a mnoho dalších předmětů. Kravařští zřejmě nebyli spokojeni s výsledky svého mužstva. Výzvy pořadatelů ignorovali a těm nakonec nezbylo než požádat o pomoc policii, která zmobilizovala volné síly z celého okresu a posunula je do Dětmovic. Pět nejvíce opilých fanoušků bylo převezeno na karvinskou záchytku, kde se už podle informací tisku chovali mnohem klidněji. Domů byli propuštěni ještě v průběhu noci. Někteří nejagresivnější jedinci zřejmě budou čelit obvinění z výtržnictví.

Dětmovičtí tak opět na svém hřišti vyhráli a na vedoucí celek Nového Jičína ztrácejí pouhý bod.

Rozpis utkání (jaro 1999-2000, divize, skupina „E“):

16.	11.3.	FC Karviná“B“ - SK		23.	29.4.	SK - FK Krnov	
17.	18.3.	SK – Refotal Albrechtice		24.	6.5.	Město Albrechtice - SK	
18.	25.3.	Šumperk – SK		25.	13.5.	SK – Jiskra Rýmařov	
19.	1.4.	SK – SK Kravaře		26.	20.5.	Bystřice pod Host. - SK	
20.	9.4.	UNO Zábřeh Zvole – SK		27.	27.5.	SK – Slávia Kroměříž	
21.	15.4.	SK – Slavoj Bruntál		28.	3.6.	Rapid Muglinov – SK	
22.	23.4.	VP F-M „B“ - SK		29.	10.6.	SK – Nová Jičín	
				30.	18.6.	Valašské Meziříčí - SK	

Po 30., tedy posledním kole soutěž skončil náš celkem na velice pěkném 3. místě.

Dlouho naši fotbalisté, ale především jejich příznivci doufali, že by se jim mohl podařit husarský kousek a postoupili by do 3. ligy. Ale bohužel, tentokrát to ještě nevyšlo.

Z činnosti TJ Sokol

25. března letošního roku uspořádala TJ Sokol – odbor turistiky – tradiční, letos již 17. ročník pochodu okolo Dětmarovic **Dětmarovické groble**. Této akce se zúčastnilo 182 pochodníků a běžců (pouze 9).

Již tradičně byla připravena soutěž pro žáky základní školy. Zúčastnilo se jí 123 žáků, přičemž na 1. místě byla sedmá třída s účastí 24 žáků, druhá skončila šestá třída - 21 žáků a konečně třetí příčka patřila osmé třídě – 16 žáků. Všechny děti obdržely v cíli diplomy, čaj a sladkou odměnu. Na pochodu je doprovázely předsedkyně SRPŠ paní Čempelová, paní učitelka Kaděrová a vychovatelka školní družiny paní Černá.

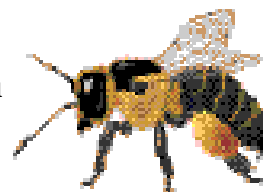
Běžci byli rozděleni do dvou kategorií, a to do 40 let a nad 40 let. V té věkově nižší kategorii získal první místo Alfréd Benek z Českého Těšína, který celou trať absolvoval za 1 hodinu 36 minut a 6 sekund. Ve druhé kategorii nad 40 let získal prvenství MUDr. Petr Cycoň časem 1 hodina 41 minut a 14 sekund. První tři běžci z každé kategorie obdrželi diplom a věcnou odměnu.

Odměnění byli rovněž nejstarší a nejvzdálenější účastníci akce.

22. prosince 2000 se konal **turnaj žáků a mužů ve stolním tenise**. Turnaje se zúčastnilo 19 hráčů, z toho v kategorii žáků 4 z dětského domova z Karviné. V kategorii mužů bylo 5 účastníků.

Z činnosti včelařů

Členům výboru MO Českého svazu včelařů panu Janu Šostokovi a Milanu Šamajovi byl za dlouholetou a úspěšnou činnost pro české včelařství a včelařskou organizaci udělen Ústředním výborem Českého svazu včelařů čestný odznak „Vzorný včelařský pracovník“.

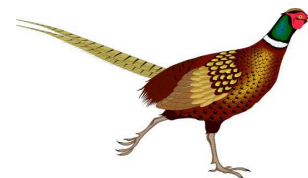

V letošním roce čítá včelařský spolek v Dětmarovicích 31 členů, kteří obhospodařují 278 včelstev. Vzhledem k potřebám přírody je to sice málo, ale díky za to.

Díky novým dokonalejším metodám šlechtění chovných včel začíná být pověstný strach z bolestivého včelího bodnutí neopodstatněným, neboť včelstva, se kterými naši včelaři nyní pracují, jsou klidnější, ale zároveň i výkonnější, což umožňuje bezpečnou práci se včelami a rovněž poměrně vysoké výnosy medu i včelího vosku.

Z činnosti myslivců

28. října 2000 se v hájence konalo **slavnostní posezení** u příležitosti **20. výročí** otevření hájenky. Byli pozváni zástupci obce a bývalí členové MS, kteří se podíleli na výstavbě - J. Švajný, M. Hanusek, J. Kováč, J. Sidžina, Miroslav Urbánek a J. Vaněk. Byli zde připomenuti i dlouholetí členové MS, kteří se tohoto letošního výročí nedožili – E. Szymaniok, Bedřich Šotek, Jaroslav Videnka, Rudolf Čempel, Walter Valica, František Valica, Oskar Valica, O. Něbroj, Josef Bifel, F. Švajný, L. Sikora. Přítomným byl promítnut videozáznam z činnosti MS, vzpomínalo se na staré časy, tančilo, zpívalo. V programu proběhlo i pasování nového člena Davida Parchanského na myslivce.

Gracia ČEZ – EDĚ 2000

14. ročník mezinárodního cyklistického závodu žen se uskutečnil ve dnech 25. – 28. května v rámci světového poháru pod patronací naší elektrárny.

Tento prestižní silniční etapový závod, do kterého se zapojuje stále více závodnic z celého světa, se již také dostal do povědomí občanů. Na našich silnicích se objevují cyklistky zvučných jmen, čímž tento závod získává na přitažlivosti.

V tomto roce se poprvé jely dvě etapy na území Polska ve městě Ratibórz.

1. etapa, měřící 82,8 km, měla start před Elektrárnou, z Orlové směřovala na Horní Suchou, Těrlicko, Žermanice, Frýdek-Místek, Hukvaldy, Kopřivnici. Cíl byl ve Štramberku.

2. etapa vedla krásnou beskydskou krajinou z Lichnova přes Frenštát pod Radhoštěm, Pustevny, Velké Karlovice, Karolinku, Vsetín, Rožnov pod Radhoštěm zpět do Frenštátu a konečně Lichnova. Tato kopcovitá horská etapa měřila 131,2 km.

3. etapa – časovka jednotlivců – se jela v sousední polské Ratiborzi na trati dlouhé 18 km.

4. etapa se jela jako kritérium města Ratibórz o čtyřech okruzích dlouhých 20,1 km. Celková délka etapy byla 80,4 km.

5. etapa se startem i cílem před městským úřadem v Orlové bylo opět kritérium, tentokrát o šesti okruzích délky 16,3 km (celková délka etapy 97,8 km), které vedly ulicemi Orlové a po silnicích naší obce Dětmárovice.

Ani v letošním roce nechyběla na startu několikanásobná vítězka tohoto závodu Hanka Kupfernagel z Německa.

Mistrovská soutěž ve zpěvu kanárů

Ve dnech 2. – 9. ledna 2000 se v hotelovém domě Elektrárny Dětmárovice uskutečnila Mezinárodní 64. mistrovská soutěž České a Slovenské republiky ve zpěvu kanárů. Uspořádáním této vrcholné akce byla pověřena ústřední odbornou komisí chovatelů zpěvných kanárů v Praze základní organizace Českého svazu chovatelů Doubrava – odbor zpěvných ptáků.

Generálním sponzorem této nevšední akce byla Elektrárna Dětmárovice. Kromě Elektrárny se na zdárném průběhu akce podílelo i mnoho dalších firem z Dětmárovic i okolí.

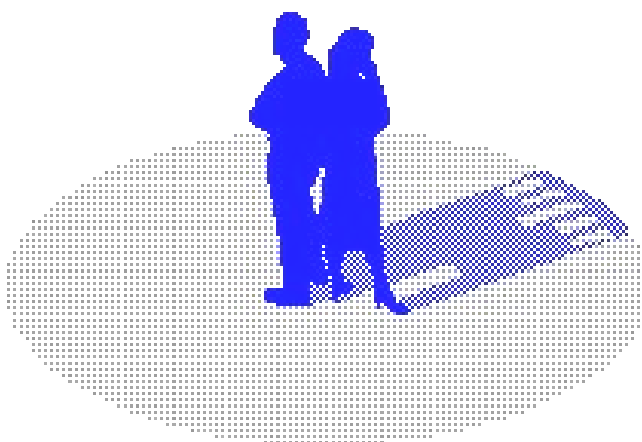
Soutěže se zúčastnili chovatelé z celé naší vlasti, ze Slovenska a také z Polska.

V sobotu 8. ledna v době od 10,00 do 11,00 a od 14,00 do 15,00 hodin proběhlo předvádění zpěvu kanárů pro veřejnost. Jelikož v naší obci podobná akce ještě nikdy nebyla, sešla se zde celá řada našich občanů, aby shlédla (vlastně vyslyšela) velmi zajímavý ptačí zpěv.

Organizátoři uspořádáním této akce chtěli kromě krásy a ušlechtilosti kanářího zpěvu upoutat pozornost a vzbudit zájem o chov zpěvných kanárů především v řadách mládeže.

Žijí mezi námi

V Dětmarovicích žilo a žije mnoho zajímavých lidí. Některé z nich vám zde přiblížím.

Členové Českého svazu bojovníků

Z Územní vojenské správy Karviná přišlo v září letošního roku starostovi obce oznámení, že u příležitosti 55. výročí konce Druhé světové války byli vyznamenáni pamětní medailí členové Českého svazu bojovníků za svobodu z naší obce

*paní **Štěpánka Wolná** , *10.6.1924, bytem Dětmarovice čp. 960
a pan **Rudolf Woznica.**, *7.3.1923, bytem Dětmarovice čp, 47.*

Dobrodruh na Rallye Paříž – Dakar

6. lednu byla odstartována nejnáročnější automobilová soutěž na světě – 22. ročník Rallye Paříž – Dakar – Káhira. Na start se postavila i jediná česká posádka v kategorii osobních automobilů ve složení Rostislav Bílek a Petr Dostál se soutěžním vozem Dodge, která propagovala bohumínskou značku Viadrus.

Tento automobil má zajímavou historii. V roce 1996 přivezl hlavní tvůrce celé myšlenky **Rostislav Bílek** z Ameriky vůz Dodge 2500 V 10 Magnum. Ten byl přestavěn a přizpůsoben pro závod Paříž – Dakar, kterého se jmenovaný

zúčastnil poprvé v roce 1997. Posádce tehdy štěstí nepřálo, zradilo ji ztracené či spíše ukradené víčko od chladiče a musela po čtvrté etapě závod ukončit.

Následovaly dva roky příprav na další závod. Z původně 4 tuny vážícího vozu sestavili pro lepší ovladatelnost na písku 2,5 tuny vážící auto, ovšem bez kovové karosérie. Technické parametry vozu také stojí za to. Srdcem speciálu je osmilitrový desetiválec o výkonu 450 koní, rychlost 100 km/hod. dosáhne za 12 vteřin. Po dálnici umí uhánět rychlostí až 230 km/hodinu, což ale v písku není možné. Délka auta, jemuž posádka roztomile říká „Brutální Nikita“ je 5 metrů, šířka 2,20 m a výška 2 metry. Pro vlastní závod byly přiděleny 3 stovacetilitrové letecké nádrže na palivo. Mezi technické speciality patří tlumiče stavitelné do pěti poloh, zdvojená ramena náprav, automatická převodovka, a počítačem řízené protiskluzové zařízení. Palubní počítač určuje polohu, rychlost, azimut, nadmořskou výšku a čas, protože vysílačky nejsou při závodě povoleny.

Závodníci musí být na tento závod dokonale psychicky vyrovnaní a sladění, neboť vydržet takovýto závod vyžaduje mnohem více, než by se kdekomu zdálo.

Ani v letošním ročníku této náročné Rallye se posádce nepodařilo absolvovat celou trasu. Bohužel pro závalu motoru musela posádka ze závodu odstoupit a vůz v ceně dvou miliónů korun věnovala státu Burkina Faso, kde by měl sloužit místní policii.

Tento vůz mohli vidět i někteří občané naší obce, když se s ním po Dětmarovicích posádka projížděla. Rostislav Bílek, třebaže zde několik let nebyl, je totiž stále občanem naší obce.

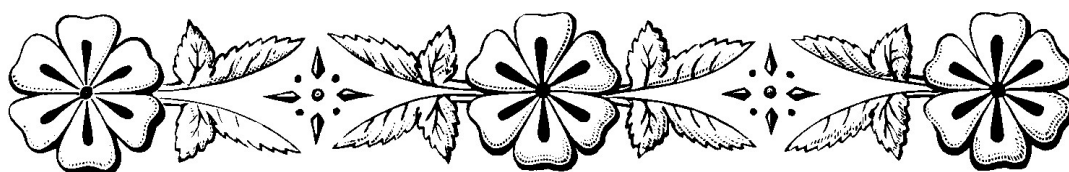
Fotbaloví fanoušci

V neděli 11.6. ve 20,45 hod. nastoupila česká fotbalová reprezentace ke svému prvnímu utkání na EURO 2000 na moderním stadiónu Amsterdam Arena s kapacitou 50 tisíc míst v hlavním městě Holandska. Na tomto zápase nechybělo ani několik fotbalových příznivců z naší obce. Na stadiónu tak zavlála také česká státní vlajka s nápisem „**DĚTMAROVICE**“.

Zleva Rostislav Vija, Pavel Woznica, Roman Sobocik a Ing. Martin Šnapka před Arenou v Amsterodamu

Zvyky, obyčeje, pověry

Dziećmorowski podciep

Asi každý ví, že Dětmárovice mají svou pověst. Ale málokdo asi ví, že jejich verzí je hned několik. Jedna z verzí je už v minulosti zachycena v Kronice obce.

Další s názvem „Dětmárovický podhodek“ v knize *Pověsti a legendy Moravy a Slezska* od autorů Jiřiny a Jaromíra Poláškových.

Setkala jsem se také s veršovanou podobou. „Dětmárovský podhaz“ v *Těšínských bájích a pověstech* od Marie Orlové.

V posledním období se mi dostala do ruky z Polska dovezená verze, která je napsaná nějakým slezským nebo polským nářečím s názvem „Dziećmorowski podciep“. Tu jsem se zde pokusila přeložit.

Rodina Macurova bydlela v Dětmárovicích. Byla to bohatá rodina, měla velké hospodářství – dům, chlévy, zděné stodoly, přes 40 hektarů pole rovného jako dlaň. Jediné, co jim ke štěstí chybělo, byl syn. Na sklonku 19. století se rodina konečně dočkala, když se jim narodilo třetí dítě – vytoužený chlapec. Byl hezký a navíc kluk jak buk. Dali mu jméno Stašek. Když ho křtili, od radosti dal Macura 100 rýnských na kostel a Macurová podarovala kostelu nové pokrývky na oltář a navíc ještě 6 svící silných jako ruka. Stašek se dobře choval, ještě neměl 3 měsíce a už se smál, nikdy neplakal, spal sám, sám si dovedl hodiny hrát a rostl jako na droždích. V 11 měsících již říkal „máma“ a začínal chodit.

Bylo to koncem června. Seno na loukách bylo posečené, pěkně proschlé. Venku se mračilo a vypadalo to na déšť. Gazda i veškerá čeládka sklízela seno. Jen Macurová zůstala se Staškem doma, dala mu napít, zakryla kolébku velkým šátkem, pootevřela okno, protože bylo teplo, zamkla dům a běžela pak také za ostatními na louku, aby pomohla se senem. Louky byly od domu dost daleko, mezi nimi a domem byl potok obrostlý křovím, takže na chalupu nebylo vidět. Macurová na louce nebyla moc dlouho, tak hodinu. Když přišla zpět k chalupě, na plotě seděla straka a strašně křičela. Tu Macurová pocítila něco hrozného, stisklo ji u srdce, rychle odemkla chalupu, vběhla dovnitř, přiskočila ke kolébce, odsunula šátek a najednou nemohla uvěřit svým očím. Stašek nespál, neplakal, ale divně ječel a jinak vypadal – hlava velká, břicho velké a nohy jako pavouk. Lekla se ještě více, děcko hodila zpět do kolébky a vyletěla ven a začala křičet.

Za chvíli přiběhl gazda i s čeládkou, běželi ke kolébce, prohlíželi děcko a shodli se na tom, že to není jejich Stašek. Gazda křičel: „Svatá Marie, Staška ukradli cikáni!“ Všichni, co tam byli, se rozdělili na tři skupiny a hledali Staška až do noci. Nikde nikoho nenašli. Lidé jim jen řekli, že cikáni jeli do Orlové. Proto druhý den gazda zapřáhl koně a vyjel směrem ke Karviné a dál do Orlové. Nikde nic nenašli, tak jeli až na Slovensko. Hledali ještě dlouho široko daleko, ale bez výsledku.

Mezi tím podciép ležel v kolébce, jedl, pil a ječel.

Ve druhém domku za cestou, asi 100 metrů od Macurovy chalupy, bydlela rodina Kijonkova. Jejich nejmladší syn Jan se vyučil v pruském Rybníku a potom tam také pracoval v rodině nějakého občana Kajzara. Tam se zahleděl do jejich dcery Gertrudy. Jak na to mistr přišel, hrozně se rozzlobil, Jana vyhodil a ten se vrátil zpět do Dětmarovic. Netrvalo dlouho a zamilovaná Gertruda přišla za ním. Jan si našel práci na šachtě, postavil novou chalupu a s Gertrudou se oženil. Staří Kijonkové nevěstě nemohli přijít na chuť, že je „fajnovka“ a do nové chalupy se svým synem a snachou nešli. Velmi se sužovali a zanedlouho oba zemřeli, protože už měli přes osmdesát let.

V květnu se jim narodil synek, dali mu jméno po otci Jan, ale oslovovali ho německy Hans. Gertruda se v Dětmarovicích cítila velmi špatně, neuměla po našem, byla vychovávána ve městě a zde byli úplně jiní lidé. Nikam nechodila, s nikým nemluvila, nikoho nepouštěla do chalupy. Kijonka měl oči zaslepené, okolní svět nevnímal, Gertrudu měl moc rád, protože byla moc hezká, navíc doma měla čisto, uklízeno, uměla dobře vařit. Hansovy peřinky měla bílé jako sníh, nikdo cizí se nemohl děcka dotknout, protože by ho umazal.

Do tří měsíců byl Hans jako každé jiné dítě. Měl jen trochu velkou hlavu. Jak postupně rostl, věděla Gertruda, že s ním není něco v pořádku. Začala s ním chodit po doktorech do Bohumína i Ostravy. Kijonka se o to moc nezajímal, byl na Hanse trochu zlý a žárlivý, protože Gertruda věnovala pozornost pouze svému synovi. Také měl moc práce, protože boural starou chalupu, vykopával staré stromy a sadil nové a okolo zahrady zakládal živý plot. V Ostravě jeden doktor Gertrudě řekl, že její syn má anglickou nemoc, že nikdy nebude v pořádku, že na to není lék.

K Macurovým chodila Gertruda pro mléko, takže dobře věděla, co se u nich děje. Macurův Stašek byl od jejího Hanse jen o měsíc mladší, byl moc pěkný, oči mohla na něm nechat, vždycky na něho volala a smála se. V hlavě se jí zrodil plán, že jak se najde způsob, tak svého Hanse vymění za Macurova Staška.

Ten den, kdy Macurovi shrabovali seno, měla Gertruda okno otevřené a dívala se ven. Když zjistila, že Stašek je doma sám, namazala se sazemi, oděla se velkým plédem, popadla Hanse a už byla u Macurů na dvoře. Otevřeným oknem skočila do pokoje, kde byl Stašek, dala ho na okno, svého nepovedeného Hanse vložila do kolébky, přikryla ho šátkem, Staška schovala pod pléd a v mžiku byla doma. Nikoho nepotkala, nikdo ji neviděl. Jak již byla doma, tak začala u Macurů křičet straka.

Nikdo ani netušil, že tato fajnová žena zaměnila děti, nikdo také nevěděl, že ona měla takového nepodařeného chlapce, nevěděl to ani její muž. Macurovi hledali svého Staška po celém širokánském okolí a ani netušili, jak dobře žije jen pár metrů od jejich domu u Kijonků. Sami se trápili s podciepem.

Stašek ze záměny zle nevyšel. Gertruda ho měla moc a moc ráda, dobře se o něho starala, vždycky byl čist'oučký, pěkně ho oblíkala, mazlila se s ním, stejně jako jeho nový otec Kijonka, který mu vyřezával hračky, kupoval mu, co kde bylo dobrého. Jak měl dva roky, Gertruda ho zavezla ke svým rodičům do Rybníka, se kterými se mezi tím pohodla. Jak dědečkové uviděli svého vnuka, byli by mu modré s nebe snesli. Když měl Kijonkův synek 6 let, znovu ho zavezli do Rybníka k Gertrudiným rodičům. Tam ho nechali zapsat do školy jako Hanse Kajzara. A tak Čech Stašek Macura z Dětmárovic navštěvoval německou školu v pruském Rybníku, dobře prospíval jak fyzicky, tak ve škole.

Macurovi jezdili po všech možných doktorech, koupali Staška (vlastně Jana Kijonku – podciepa) v mateřidouce, dubové kůře a jiných bylinkách, platili doktorům těžké peníze, ale nic jim nepomohlo. Staškovi rostla jen hlava, břicho měl velké, nohy tenké, neslyšel, nemluvil, jen vydával divné zvuky, řval a prstem ukazoval do úst, že má hlad. Nohy mu mazali lihem, ale ani to nepomohlo. Jeho těžké tělo nemohly tenoučké nožičky unést, takže se jen vláčel po zemi. Když Macurovi někam odešli, vždy vše, co doma našel, pojedl - a bylo mu jedno co - vejce se slupkami, krmení pro prasata, popel z kamen vysypal z popelníku, pak ležel na zemi špinavý, pomóčený a po... Macurovi byli stále starší a nevěděli se s podciepem rady. Ten měl už 17 let. Vypukla 1. světová válka. Všichni muži, co dosáhli 18 let, museli k odvodu. I Stašek Macura – podciep musel k odvodu. Otec ho naložil do povozu a zavezl do Fryštátu před komisaře a doktory. Tam se podciep tak vybarvil, že ho k odvodu více nevolali.

Správný Stašek Macura, později Hans Kijonka a nyní Hans Kajzar také odvodu unikl. Narozen byl v Čechách, z Dětmárovic odhlášen, v Rybníku nepřihlášen a v tom zmatku se úřadům ztratil a hotovo. U dědy se vyučil mechanikem, vyrostl z něho hezký a rozumný muž a dědovi se náramně hodil, protože všichni muži z rodiny i čeledíni bojovali ve válce. Mezitím byl povolán na vojnu i jeho otec Kijonka, který na frontě padl. Po smrti manžela byla Gertruda více v Rybníku než v Dětmárovicích. „Svého“ Hanse opatrovala jako oko v hlavě, protože se bála, aby ho nevzali na vojnu.

Správný Hans Kijonka, nyní Stašek Macura – podciep, dělal čím dál více Macurovým těžkosti, zlobil je, dělal divy - trhal peřiny, vyhazoval slánu ze slamníku, třískal talíře, obrazy – prostě nebylo mu rady a pomoci. Proto si najali starého chlapa, aby ho hlídal, ale ten brzy zemřel a podciep dále vyváděl. Na podzim v roce 1917 jeli Macurovi do Karviné na svatbu a čeládka kopala brambory. Bylo zima a začal pršet déšť se sněhem. Všichni spěchali, aby dokopali brambory a na podciepa zapomněli. Ten vylezl z postele, otevřel okno, které bylo nízko nad zemí, překulil se přes něho a vysmekl se na dvůr. Na dvoře byla velká kupa neporubáných pařezů a asi 15 metrů odsud studna hluboká 10 m. Podciep bral pařezy za kořeny, tahal je ke studni a tam je házel. Přitom vlastně sjížděl z kopečka po zadku a zpět se pohyboval po břiše – takže byl celý oválený v bahně. Přitom se strašně smál. Jak ke studni vláčel poslední pařezy a studna již byla skoro plná, vrátili se Macurovi z pole. Macura to již nemohl vydržet, popadl sekýru a kdyby Macurová nepřiskočila, byl by podciepa zabil. Když se vyspal, uklidnil, všechno si rozmyslel a rozhodl se sám pro sebe, že to musí s podciepem skoncovat a basta. Stejně ví, že to není jeho syn, protože nemá na zádech mateřské znaménko, se kterým se Stašek narodil.

Přes zimu se u Macurů dohodli, že na velikonoce zajedou s podciepem do Čenstochové, kde složí 100 rýnských Matce Boží, postaví 4 voskové svíce, pomodlí se a možná se stane nějaký zázrak nebo Stašek zemře.

Mezitím Gertruda pobývala něco v Dětmárovicích a něco v Rybníku. Když zrovna byla u nás, dostala zprávu., že ji onemocněla matka, tak se opět vydala do Rybníka. Tam přijela promočená, vyčerpaná a sama onemocněla. Řádl tam nějaký mor. Bála se, že také zemře, tak si k sobě zavolala svého milovaného synka Hanse a povyprávěla mu, jak ho zaměnila a kdo on vlastně doopravdy je. Prosila ho také, jak ona zemře, aby odjel do Dětmárovic, zašel ke Kijonkům a jejím jménem je poprosil za odpuštění.

V tu samou dobu se vypravil Macura s podciépem do Čenstochové. Cestou zaspal a toho využil náhodný poutník, který naskočil zezadu na vůz. Když povoz přijel do Bohumína na hranici, voják v budce se německy zeptal, kam jedou a náhodný poutník německy zezadu vozu odpověděl, že do Čenstochové. To Macuru obudilo, vyděsil se, protože nevěděl, že veze dalšího cestujícího, ale myslel si, že to odpovídá podciép. Strašně se na něho rozzlobil, že 20 let mlčel a najednou odpovídá německy, zaklel, zastavil, vypřáhl koně a bryčku vzteky převrhl z mostu do Odry. Podciép v tu dobu chrápal jak zabítý a skončil v rozvodněné Odře. Dvakrát si lokl a bylo po něm. Všechno trvalo jen pár sekund. Všude vládlo ticho, jen jarním táním rozvodněná Odra hučela a nesla tělo podciépa – původně vlastně Jana Kijonky na pruskou stranu. V Ratiboři při mostě našli lidé tělo utopence. Nikdo ho neznal, neměl u sebe žádné doklady, tak jen pokývali hlavami, dali ho do místní márnice a v úterý po velikonocích ho pohřbili. Macura se vydal dále a ještě nějakou dobu jezdil po Prusku.

Hans Kijonka – vlastně Stašek Macura – se po smrti matky vypravil do Dětmárovic. Když vešel do Kijonkovy chalupy, poznal a připomenul si věci a místa, kde 6 let žil, třebaže dalších 16 let byl jinde. Pak se umyl, vyčistil boty, oblékl čistou košili a pospíchal do domu, odkud ho jeho nevlastní matka Gertruda unesla. Zaklepal, otevřel dveře. Celá rodina i čeládka seděla zrovna u oběda. Stašek nemohl ani promluvit. Po všech se podíval, skočil k Macurové a zvolal: „Maminko, moje ubohá maminko!“ Vtom vstoupil do pokoje Macura, který se právě vrátil z Čenstochové. V první chvíli nevěděl, co se stalo, ale jak Macurová začala Staška objímat a křičet: „Stal se zázrak, Matka Boží nám vrátila našeho Staška!“, pochopil. Macurová svlékla Staškovi kabát i košili a podívala se mu na záda. „Je to náš syn, má na zádech znaménko! To byl jen podhozený ďábel!“

Mezinárodní den žen

8. března jsme i u nás v minulosti slavili Mezinárodní den žen. Po sametové revoluci byl snad chybně vymazán z českého kalendáře.

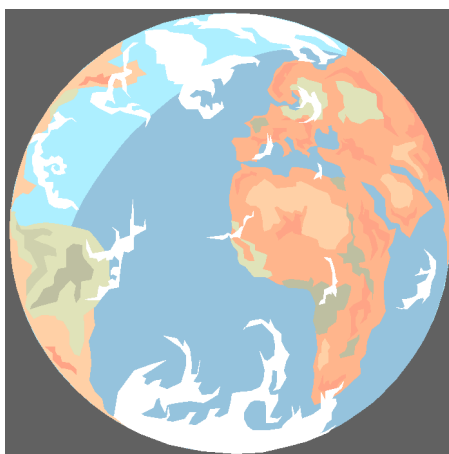
Tento svátek si 8. 3. stále právem připomínají v mnoha zemích světa, včetně USA. Má již devadesátiletou tradici. Slaví se totiž od roku 1910 na počest výročí demonstrace a stávků 40 tisíc newyorských švadlenek proti nelidským pracovním podmínkám.

Od té doby je MDŽ chápán jako oslava ženy a současně v mnoha zemích světa je dnem boje za zlepšení životních a pracovních podmínek žen.

8. březen je příležitostí k zamyšlení se nad postavením ženy také u nás v ČR. Je zároveň příležitostí mužů, dětí a vnuků, spolupracovníků kytičkou vyjádřit ženám poděkování za lásku, za péči, za teplo domova, za spolupráci.

Jen naši mocní předstírají, že tento svátek dávno zanikl!

Závěr

Je konec roku, opět nastala doba bilancování toho, co se nám v tomto roce podařilo a kde naopak jsme zůstali za svými předsevzetími a cíli.

Letošní rok je navíc posledním rokem v tomto tisíciletí, takže pohled zpátky může být důvodem i k hlubšímu zamyšlení, jak se změnil život v naší obci.

Za několik let bude naše obec oslavovat 700 let svého trvání. Z historických pramenů vyplývá, že téměř prvních pět set let její existence se její obraz nijak významně nezměnil, a to jak do počtu obyvatel, tak do způsobu jejich obživy. Po celou tuto dobu zde byly převážně zemědělské usedlosti.

Teprve s průmyslovou revolucí a počátkem těžby černého uhlí v okolních městech a obcích začal počet obyvatel výrazně narůstat a také se začal měnit způsob jejich obživy.

Nejpřevratnější změny ale nastaly až v tomto právě ukončeném století. Je třeba si uvědomit, že právě v tomto století byla zavedena elektřina, položeny vodovody a v posledním desetiletí také plynovody. Jednoduše řečeno, život v obci jde ruku v ruce s celosvětovým pokrokem a stále více se blíží životu ve městech, a to jak v pozitivním tak v negativním smyslu.

Z historie

*Hostinec Jendryščík
na dobové pohlednici
z roku 1900 vydané ve Vídni*

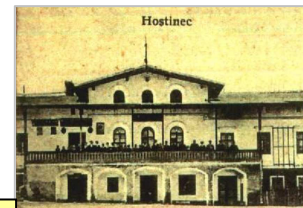
Budova čp. 25

Budova čp. 25 patří k nejstarším a největším v obci. Má velmi bohatou historii, jako málokterá budova v Dětmarovicích. Prakticky nikdy nebyla využívána pouze k bydlení, ale sloužila široké veřejnosti, byla stánkem společenského, kulturního i politického života – byl zde hostinec, obchůdky, sídlily zde kulturní, společenské i politické organizace.

Historie domu čp. 25 sahá asi do období let 1875 – 1888)¹, kdy byla postavena. Vybudoval ji údajně nějaký Josef Jendryščík)² – místní boháč za říše Rakouské, který stavěl domy a prodával je. Jeho manželka byla rozená Waroschová, neměli žádné děti. Zemřel v Dětmarovicích okolo r. 1914.

Jendryščík už tehdy vystavil dům s obchodní místností, hostincem a sálem.

Od tohoto prvního majitele koupil dům asi v roce 1905 Josef Něbroj)³ – původně rolník, který bydlel nedaleko na Něbrojově gruntu na čp. 24. Tak se tento dům dostal do rukou rodiny Něbrojovy.

1908

Obchodní místnost si pronajal Josef Barteček k prodeji smíšeného zboží, ale pro velkou konkurenci tento obchod zanikl (cca r.1924) a Barteček se vystěhoval do Doubravy.

Obchodní místnost po Bartečkovi převzalo **Konzumní družstvo železničářů**, které si zde zřídilo svou vůbec první prodejnu. Ta byla zrušena za druhé světové války.

Na začátku 20. století zde byla vyhlášená **hospoda**, do které několikrát zavítal známý básník slezského lidu **Petr Bezruč**)⁴. Na dobových fotografiích dokonce čteme „Národní hostinec“. Dle dochovaných písemných vzpomínek našich občanů vedl hostinec v období Rakouska nějaký Josef Eliáš, po roce 1918 nějaký Josef Plaček.

V hostinci se konaly)⁵ plesy, taneční zábavy, svatební zábavy, divadla, schůze a také schůze obecního zastupitelstva.

V budově také působil hospodářsko-čtenářský **spolek „Svornost“**. Ten vlastnil vůbec první knihovnu v obci.

Po první světové válce tady našla své útočiště i **TJ Sokol**, když ještě neměla svůj vlastní majetek. Sokoli zde nacvičovali prostrná, pořádali divadelní představení.

Z politických stran se tu scházela Agrární strana (vesniční rolníci) a také strana Národně socialistická.

Za doby národnostních sporů - plebiscitu - zde byl v roce 1920 zastřelen mladý český učitel **Majvald**.

V období před 1. světovou válkou se na dvoře usedlosti v hospodářské budově vyráběla cementová **střešní krytina** (do roku 1914-16). Údajně byla velmi těžká, ale také pevná, o čemž svědčí fakt, že ještě v roce 1976 se dle pamětníků na některých domech v obci nacházela.

Později starý Josef Něbroj začal vyrábět **proutěné koše** ze svého vrbového dřeva. Pletl mu je po válce v r. 1918 Jan Pastorek, který jako starý mládenec u Něbroja bydlel a pracoval až do své smrti (†cca 1926) a později hornický důchodce Jan Raška ze Zálesí z čp. 150.

¹ Pro nedostatek archivních materiálů se mi doposud nepodařilo zjistit přesné datum výstavby

² Postavil také dům čp. 90 v Lengu – tj. finanční dům, který byl vykoupěn při výstavbě Elektrárny. Něco více jsem o něm napsala v kapitole Z historie obce v Kronice obce 1996

³ Josef Něbroj, starosta obce, blíže viz Kronika obce 1995

⁴ O Bezručových návštěvách v Dětmarovicích v Kronice obce, díl2., rok 1969, str.406

⁵ Blíže ve stati o kulturních a společenských akcích v Kronice obce 1998

1920

Restaurace a jídelny)¹. Po krátkém čase byl však uzavřen.

Po Josefu Něbrojovi převzal hospodářství na statku syn František *9.1.1904. Ten kolem roku 1935 hostinec provozoval sám, v době 2. světové války byl uzavřený, po válce jej provozoval do r. 1948.

Poté byl hostinec v domě čp. 25 zestátněn a převzaly ho a provozovaly

Začátkem 20. století, nevíme ale přesně ve kterém roce)², zřídil hostinský Něbroj při sále na svůj náklad zařízení (tj. kabinu a elektrický zdroj) pro kino. **Kino** tehdy neslo název Lucerna. V dalším období jakékoliv informace o provozování kina scházejí.

Po druhé světové válce občané Dětmarovic požadovali znovu zřízení kina. Po delších jednáních představitelů obce bylo rozhodnuto, že pro potřeby kina bude přebudován sál hostince Františka Něbroje v čp. 25)³. V krátké době v roce 1949 došlo k rekonstrukci prostor, tentokrát na náklady obce. O velikonočních dne 16.dubna 1949 byla činnost kina, které tentokrát neslo název Hvězda, slavnostně zahájena. Kapacita kina v době otevření byla 160 míst. Postupně se ale snižovala z důvodu některých provozních úprav (např. při instalace kamen). Bez větších změn zde kino fungovalo až do druhé poloviny osmdesátých let, kdy 16 mm promítací technika byla již značně zastaralá a dožívala. Činnost kina byla v roce 1987 převedena do Dělnického domu)⁴.

Kino bylo v sále Františka Něbroje nepřetržitě po dobu téměř čtyřiceti let (1949-1987). Obec měla sepsanou nájemní smlouvu a byl mu placen roční poplatek za pronájem)⁵.

V době rekonstrukce Dělnického domu v letech 1981-1985 se v kinosále u Něbroja konaly mnohé **kulturní, společenské a politické akce** celooobecního charakteru (např. celooobecní oslavy MDŽ,...)

V době, kdy scházely místnosti pro vyučování, měla zde **základní škola** v padesátých a šedesátých letech své třídy. V roce 1957 se zde například vyučovala polytechnická výchova. Ještě 27.6.1963 byla s Něbrojem uzavřena nájemní smlouva na umístění třídy ZDŠ a dle dodatku k této smlouvě byla třída v čp. 25 uvolněna k 1.1.1966.

Od roku 1966 do poloviny sedmdesátých let tady měli klubovnu také **zahrádkáři**.

V přízemí budovy čp. 25 sídlil také řezník, později v padesátých – šedesátých letech v těchto prostorách byla umístěna sběrna mléka, v sedmdesátých a osmdesátých letech pak skromné malometrážní byty bez příslušenství.

¹ Čištění v té době prováděl nějaký Chorovský

² Pravděpodobně někdy v letech 1908 – 1928. Blíže viz Kronika obce 1999

³ Blíže viz Kronika obce 1999

⁴ Blíže viz Kronika obce rok 1995 a 1999

⁵ V letech 1982 - 1995 byl poplatek stále ve stejné výši 2.400,- Kčs ročně

V roce 1953, kdy mnoho rolníků v obci přistoupilo do JZD, toto učinil i František Něbroj.

Prakticky po celé dvacáté století vlastnila budovu čp. 25 rodina Něbrojova. František Něbroj na usedlosti žil a hospodařil mnoho let a dožil se vysokého věku. Měl dvě dcery, z nichž ta starší, Zdeňka, provdána Staníčková, zde na usedlosti zůstala. Po ní převzali hospodářství její synové Petr a Jiří.

Jednu dobu se uvažovalo, že na místě budovy čp. 25 občana Františka Něbroja, bude stát poměrně rozsáhlé **nové nákupní středisko**)¹. A tak budova čp. 25 měla být zbourána.

Největší zájem na vybudování tohoto střediska měl tehdejší předseda Místního národního výboru Ing. Bronislav Kubatko. Proběhla celá řada jednání s Jednotou – Jednoš Český Těšín, kde se projednávalo, zda budovu odkoupí MNV či Jednota – Jednoš. Tato nakonec budovu v roce 1988 odkoupila)². Byla zpracována předběžná studie, jak bude středisko vypadat. Nakonec Jednota – Jednoš od stavby ustoupila a nerealizovala ji. Budova čp. 25 tak zůstala i po další roky na svém místě.

Následovaly tahanice mezi Jednotou – Jednoš a dědici Něbrojovy rodiny rodinou Staníčkovou. Staníčkoví chtěli budovu získat zpět do svého majetku. To se jim však nepodařilo.

Nakonec odkoupil budovu čp. 25 od Jednoty – Jednoš v roce 1999 podnikatel pan Roman Volák. Ten ve velmi krátké době v roce 2000 tuto budovu, stejně tak jako ostatní stavby na této a přilehlých parcelách, rekonstruoval.

Dnes je v budově čp. 25 a sousedních objektech **firma Elektro Volák** se širokým sortimentem elektro spotřebičů.

Rok 2000. Dům čp.25 se rychle měnil

¹ Nákupní středisko mělo jednak nahradit stávající samoobsluhu, jednak mělo rozšířit sortiment zboží a některé služby v obci – Viz dodatek ke KRO 94

² Odhadní cena celé nemovitosti (tj. celé budovy, stodoly, chlévů, dalších drobných staveb, studny, plotu, trvalých porostů a přiléhajících pozemků) byla v roce 1987 úplně směšná: 59.064,45 Kč. Z toho pozemky byly ohodnoceny na 34.470,- Kč, vše ostatní zhruba za zbylých 15 tisíc Kč. Neuvěřitelné.

Seznam příloh

Fotodokumentace:

- 1 ks foto jarní počasí (str. 125 hlavního alba)
- 4 ks foto jarní březnová vichřice (str. 125 hlavního alba)
- 6 ks foto následky vichřice (str. 126 hlavního alba)
- 5 ks foto požáru rodinného domku (str. 127 hlavního alba)
- 4 ks foto tornádo na Zálesí (str. 128 hlavního alba)
- 6 ks foto velká voda (str. 129 hlavního alba)
- 7 ks foto krupobití (str. 130 hlavního alba)
- 3 ks foto nemocných kaštanů (str. 131 hlavního alba)
- 2 ks foto popletené přírody – hrušně (str. 131 hlavního alba)
- 2 ks foto popletené přírody – jabloně (str. 132 hlavního alba)
- 1 ks foto podzimní příroda – houby (str. 132 hlavního alba)
- 2 ks foto prvního sněhu (str. 132 hlavního alba)
- 1 ks foto nové hřbitovní zdi (str. 133 hlavního alba)
- 1 ks foto nové skalky před samoobsluhou (str. 133 hlavního alba)
- 2 ks foto z akce Regiontour 2000 (str. 133 hlavního alba)
- 4 ks foto rekonstrukce domu čp. 25 (str. 134 hlavního alba)
- 3 ks foto objektů přilehlých k čp. 25 (str. 135 hlavního alba)
- 2 ks foto chátrajícího hostince na Glembovci (str. 135 hlavního alba)
- 4 ks foto ze svateb na OÚ (str. 136 hlavního alba)
- 4 ks foto z 2. obecního plesu (str. 137 hlavního alba)
- 1 ks foto z přijetí nejlepších žáků u starosty (str. 138 hlavního alba)
- 3 ks foto ze setkání jubilantů (str. 138 hlavního alba)
- 4 ks foto interiéru knihovny (str. 139 hlavního alba)
- 2 ks foto z činnosti knihovny (str. 140 hlavního alba)
- 1 ks foto – fotbaloví fanoušci v Holandsku (str. 140 hlavního alba)

Jiné materiály:

- PF 2000
- kalendář kominíka
- článek z novin „Svět vítal magický rok 2000“
- článek z novin „Kalendárium 2000“
- článek z novin „Rok v ekonomice“
- články z novin o březnovém počasí (2 str.)
- články z novin o květnovém počasí (1 str.)
- články z novin o výbuchu meteoritu (3 str.)
- články z novin o velké vodě v červenci (3 str.)
- články z novin o srpnovém krupobití (3 str.)
- článek z novin o komárech

- články z novin o klíněnce jírovcové (2 str.)
- články z novin o říjnovém počasí, o počasí v roce 2000 (1 str.)
- samolepky „VOLBY 2000“
- mimořádné volební vydání Dětmarovického okénka
- informace o způsobu hlasování do zastupitelstev krajů (1 list)
- soubor hlasovacích lístků pro Kraj Ostravský
- graf – výsledky voleb do zastupitelstva kraje v Dětmarovicích (1 str.)
- údaje o účasti ve volbách do kraje v okrese Karviná (1 str.)
- údaje o volbách do kraje v kraji a na Moravě (1 str.)
- výňatky z kandidátek za jednotlivé strany s účastí našich občanů (5 listů)
- stanovy Mikroregionu Olše (1 list)
- podnět EDě ke zpracování změny č. 2 ÚP (1 str.)
- záměr na rekonstrukci Mety (3 str.)
- registr žadatele o půjčku z prostředků obce (1 str.)
- seznam občanů, kteří obdrželi půjčku (1 str.)
- pozvánka na Regiontour 2000 (1 ks)
- jmenovka „Dětmarovice“ z výstavy Regiontour (1 ks)
- informační letáček „Putování těšínským Slezskem“ (1 ks)
- výstřižky z novin o „Putování těšínským Slezskem“ (1 str.)
- propagační materiál společnosti JAS AIR (2 listy)
- kopie fotografií Štefana Špice (3 ks)
- internetové stránky obce (8 listů)
- fotokopie textu z knihy „Velká encyklopedie ...“ (1 str.)
- výstřižek z novin – příspěvek kronikářky (1 ks)
- článek z novin o těžkých kovech (1 str.)
- hluková studie (9 str.)
- články z novin o EDě (1 str.)
- dopis vedení EDě spoluobčanům (1 list)
- propagační materiál „Jsme součástí živ. prostředí“ (1 ks)
- propagační materiál „Elektrárna Dětmarovice“ (1 ks)
- ukázka propagačního materiálu k 25. výročí EDě (2 ks)
- organizační schéma společnosti ČEZ (1 ks)
- tisková zpráva o firmách ČEZ a Dalkia (4 listy)
- články z novin o výročí důlního neštěstí v roce 1985 (2 str.)
- články z novin o důlních otřesech (3 str.)
- stanovisko obce k dobývání porubu 142372 (1 str.)
- rozhodnutí OBÚ – dobývání porubu 142372 (5 str.)
- obsah a ukázka textu z „Hodnocení vlivů hornické činnosti ...“ (10 str.)
- oznámení obce o zveřejnění „Hodnocení vlivů ...“ na úřední desce (1 str.)
- stanovisko ČSOP k „Hodnocení vlivů ...“ (1 str.)
- usnesení zastupitelstva obce v souvislosti s „Hodnocením vlivů ...“ (1 list)
- vyjádření obce k „Hodnocením vlivů ...“ (1 str.)
- dodatek k vyjádření obce k „Hodnocením vlivů ...“ (1 str.)
- přílohy k „Hodnocením vlivů ...“ (3 ks map)
- propagační materiál firmy Aromka (1 ks)
- propagační materiál firmy CIBA (1 list)
- návrh splátkového kalendáře P. Topiaře (1 str.)
- propagační materiál firmy Volák (1 str.)

- propagační materiál firmy Doležal (1 ks)
- propagační materiál firmy Silexim (1 str.)
- propagační materiál firmy PROCON (2 ks)
- propagační materiál firmy SEGATA (2 ks)
- články z novin o nezaměstnanosti (2 str.)
- články z novin ke kriminalitě a dopravním nehodám (2 str.)
- pozvánky na kulturní akce (2 ks)
- propagační materiál Divadelní společnosti M. Dědice (1 str.)
- kopie fotografie osvětleného kostela (1 ks)
- pozvánky na 75. výročí založení sboru CASD (2 ks)
- pamětní list k 75. výročí sboru CASD (1 ks)
- opis oprávnění pro Bedřicha Bendu (1 ks)
- článek z novin o základní škole (1 ks)
- článek z novin o sportu na Karvinsku (1 list)
- články z novin o kopané v Dětmovicích (13 str.)
- letáček na „Utkání sponzorů“ (1 ks)
- brožura Gracia ČEZ – EDĚ 2000 (1 ks)
- pozvánka na oslavy 20 let myslivecké hájenky (1 ks)
- článek z novin a vlaječka k soutěži kanárů (1 str.)
- oznámení ÚVS o vyznamenaných občanech (1 list)
- materiály o Rallye Paříž – Dakar (3 str.)
- články z novin o krasobruslařské trenérce (2 str.)
- články z novin o karvinských hasičích (1 str.)
- foto z novin – karvinský městský policista – Huplík (1 str.)
- foto z novin ze soutěže Miss Karvinsko (2 str.)
- Dziećmorowski podciep – pověst v polském nářečí (6 str.)
- Dětmarovický podhodek – kopie z knihy (2 str.)
- Dětmarovský podhaz – kopie z knihy (6 str.)

Mimořádné materiály:

- Noviny „Horník“ ze dne 31.5.1985
- Propagační materiál firmy Aromka
- Katalog „Průvodce Mezinárodní 64. mistrovskou soutěží ve zpěvu kanárů“
- Průvodce Těšínským Slezskem včetně Vandrovní a Kupónové knížky

Poznámky